Komparativna analiza financijske stabilnosti odabranih poduzeća proizvođača deterdženata u Republici Hrvatskoj

Anlar, Jasmina

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **VERN University / Sveučilište VERN**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:146:336941

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

VERN' University Repository

SVEUČILIŠTE VERN'

Zagreb

Specijalistički diplomski stručni studij

RAČUNOVODSTVO I FINANCIJE

SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI RAD

KOMPARATIVNA ANALIZA FINANCIJSKE STABILNOSTI ODABRANIH PODUZEĆA PROIZVOĐAČA DETERDŽENATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Jasmina Anlar

Zagreb, 2021.

SVEUČILIŠTE VERN'

Zagreb

Specijalistički diplomski stručni studij

RAČUNOVODSTVO I FINANCIJE

SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI RAD

KOMPARATIVNA ANALIZA FINANCIJSKE STABILNOSTI ODABRANIH PODUZEĆA PROIZVOĐAČA DETERDŽENATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Mentor: Velimir Vučinić, univ.spec.oec., pred. Studentica: Jasmina Anlar

Zagreb, veljača 2021.

SADRŽAJ

SAŽETAK I
ABSTRACT II
UVOD 1
1.1. Problem i predmet istraživanja 1
1.2. Ciljevi istraživanja i istraživačka pitanja 2
1.3. Metode istraživanja 2
1.4. Struktura rada po poglavljima 3
2. OPĆENITO O PROIZVODNJI DETERDŽENATA 4
2.1. Obilježja kemijske industrije u Hrvatskoj 4
2.2. Proizvodnja deterdženata u Hrvatskoj 4
2.3. Vrste deterdženata 5
2.4. Ekološki deterdženti 6
2.5. Zakonska regulativa proizvodnje deterdženata 7
2.5.1. Pravilnik o deterdžentima 7
2.5.2. Projekt EuroCompact – Poboljšanje navika pranja rublja u službi očuvanja okoliša ... 8
3.RAČUNOVODSTVO I FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE PROIZVODNIH PODUZEĆA 9
3.1. Zakonska i strukovna regulativa financijskog izvještavanja 9
3.1.1. Zakon o računovodstvu 9
3.1.2. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja 10
3.1.3. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 10
3.2. Pojam i vrste financijskih izvještaja 11
3.2.1. Pojam financijskih izvještaja 11
3.2.2. Bilanca 12
3.2.3. Račun dobiti i gubitka 13
3.2.4. Izvještaj o novčanom toku 15
3.2.5. Izvještaj o promjenama glavnice 18
3.2.6. Bilješke uz financijske izvještaje 19
3.3. Obveznici sastavljanja financijskih izvještaja 20
3.4. Korisnici financijskih izvještaja 20
3.5. Revizija u funkciji kvalitete financijskih izvještaja 21
4.OPĆENITO O ANALIZI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA 23
4.1. Pojam i značenje analize financijskih izvještaja 23
4.2. Temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja 23
4.2.1. Postupak horizontalne analize 25
4.2.2. Postupak vertikalne analize poduzeća 26
4.2.3. Pokazatelji sigurnosti poslovanja 26
4.2.4. Pokazatelji uspješnosti poslovanja 28

4.2.5. Pokazatelji aktivnosti poslovanja 29
4.2.6. Du Pontov sustav pokazatelja rentabilnosti ukupne imovine 30
4.2.7. Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj 30
4.2.8. Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću 31
5. FINANCIJSKI POKAZATELJI PROCJENE FINANCIJSKE STABILNOSTI ODABRANIH HRVATSKIH PROIZVOĐAČA DETERDŽENATA 32
5.1. Analiza financijske stabilnosti Henkel Croatia d.o.o., Zagreb 32
5.1.1. Skraćeni račun dobiti i gubitka te skraćena bilanca 32
5.1.2. Osnovni pokazatelji financijske stabilnosti poslovanja 39
5.1.3. Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj 39
5.1.4. Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću 40
5.2. Analiza financijske stabilnosti Procter & Gamble d.o.o., Zagreb 40
5.2.1. Skraćeni račun dobiti i gubitka te skraćena bilanca 40
5.2.2. Osnovni pokazatelji financijske stabilnosti poslovanja 46
5.2.3. Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj 47
5.2.4. Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću 47
5.3. Analiza financijske stabilnosti Saponia d.d., Osijek 48
5.3.1. Skraćeni račun dobiti i gubitka te skraćena bilanca 48
5.3.2. Osnovni pokazatelji financijske stabilnosti poslovanja 54
5.3.3. Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj 55
5.3.4. Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću 55
5.4. Analiza financijske stabilnosti Meteor grupe - Labud d.o.o., Đakovo 56
5.4.1. Skraćeni račun dobiti i gubitka te skraćena bilanca 56
5.4.2. Osnovni pokazatelji financijske stabilnosti poslovanja 62
5.4.3. Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj 63
5.4.4. Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću 64
6.REZULTATI ISTRAŽIVANJA 65
6.1. Usporedba sigurnosti poslovanja 65
6.2. Usporedba uspješnosti poslovanja 69
6.3. Usporedba aktivnosti poslovanja 74
6.4. Usporedba Altmanovog Z-scora pokazatelja vjerojatnosti za stečaj 76
6.5. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja za procjenu krize u poduzeću 78
6.6. Ocjena financijske stabilnosti poduzeća 80
7.ZAKLJUČAK 81
LITERATURA 82
POPIS SLIKA I TABLICA 85
ŽIVOTOPIS 88

SAŽETAK

Financijski izvještaji daju pristup informacijama internim i eksternim korisnicima o završnom stanju poslovanja društva. Stoga financijski izvještaji moraju biti istiniti i objektivno prikazani, a za navedeno odgovara Uprava društva. Putem financijskih izvještaja izračunavaju se pokazatelji kojima se daju informacije menadžmentu i ostalim korisnicima o stvarnim parametrima poslovanja društva. Tema specijalističkog diplomskog rada bazirat će se na analizi četiri najveća društva koja su vodeći proizvođači deterdženta u Hrvatskoj. Navedena društva su Henkel d.o.o., Procter & Gamble d.o.o., Saponia d.d. te Labud d.o.o. Metode koje su se koristile prilikom analize su komparativna metoda, deskriptivna metoda, metoda analize, metoda sinteze te komparativna metoda. Zaključak rada odnosi se na poslovanje te financijsku stabilnost navedenih društava, odnosno ocjenjuje se financijsko stanje društva u usporednim podatcima koji su dobiveni putem pokazatelja.

Ključne riječi: financijski izvještaj, bilanca, račun dobiti i gubitka, pokazatelji, analiza.

ABSTRACT

Financial reports provide access to information to internal and external users regarding the final state of the companys operations. Therefore, the financial statements must be true and objective, the responsibility falls to the Management Board. Indicators are calculated through financial reports and they provide information to management and other users about the actual business parameters of the companys. The topic of the thesis will be based on the analysis of four largest companies that are leading detergent manufacturers in Croatia, Henkel d.o.o., Procter & Gamble d.o.o., Saponia d.d. and Labud d.o.o. Methods that are used in the analysis are comparative method, descriptive method, analysis method, synthesis method and comparative method. The conclusion of this work refers to the operations and financial stability of these companies. Also, financial conditions of the company are assessed in comparative data obtained through indicators.

Keywords: financial report, balance sheet, profit and loss account, indicators, analysis.

1. UVOD

Tema ovog specijalističkog diplomskog stručnog rada je „Komparativna analiza financijske stabilnosti odabranih poduzeća proizvođača deterdženata u Republici Hrvatskoj“. Deterdženti za rublje bilježe rast prodaje u 2020. godini u usporedbi s 2019. (Kovačević, 2020). Deterdženti su postali neizostavan dio svakodnevnog života pučanstva, stoga se izuzetno ulaže svakodnevno u njihovo istraživanje i unaprjeđenje proizvoda kako bi se zadovoljile potrebe i želje potrošača. No, kako se tehnologije neprestano razvijaju te se ulažu dodatni napori u očuvanje okoliša i zdravlja pučanstva, tako su i proizvođači počeli ulagati u ekološke proizvode. Naime, međunarodna organizacija za sapune, deterdžente i proizvoda za čišćenje - A.I.S.E. - pokrenula je projekt putem kojeg se ulaže u univerzalne proizvode kako bi se smanjilo doziranje, trošilo manje energije i ambalaže, odnosno kako bi se smanjio štetan utjecaj na okoliš. Za planiranje i vođenje poslovanja nužne su odgovarajuće informacije. Najveći dio takvih informacija moguće je dobiti iz financijskih izvještaja poduzeća. Temeljni financijski izvještaji što ih sastavljaju poduzetnici su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku i izvještaj o promjenama glavnice te bilješke uz financijske izvještaje. Vrijednosno promatrajući, tri proizvođača čine 85 % prodaje sredstava za njegu rublja, a to su: Henkel, Procter&Gamble i Saponia (Kovačević, 2020). Stoga se odabrana tema odnosi na proizvođače deterdženata u Republici Hrvatskoj, odnosno na Henkel Croatia d.o.o. Zagreb, Procter & Gamble d.o.o. Zagreb, Saponia d.d. Osijek te Meteor grupe - Labud d.o.o. Đakovo. No, kako su zapravo društva poslovala u razdoblju od 5 godina, počevši od 2015. do 2019. utvrdit će se putem pokazatelja financijske stabilnosti koji će se dobiti iz godišnjih financijskih izvještaja odabranih društva.

1.1. Problem i predmet istraživanja

Važnost financijske analize u poslovnom okruženju cijeni se kroz kvalitetu i pouzdanost informacija dobivenih analizom, kao i njihovom pravilnom interpretacijom. Problem istraživanja analizira se putem komparativne analize, odnosno problem je istraživanja utvrditi koliko su odabrana društva financijski stabilna u prethodnom razdoblju. Naime, u godišnjim financijskim izvještajima navode se informacije za korisnike financijskih izvještaja koji u većini slučajeva koriste dobivene informacije u različite svrhe kako bi dobili određene zaključke. Stoga se financijska stabilnost ne prikazuje putem izračunatih pokazatelja u izvještajima. Zapravo, korisnici financijskih izvještaja iz godišnjih financijskih izvještaja

mogu dobiti jako malo saznanja jer su prikazani podatci u sumarnim iznosima, no ne i suštinski. Stoga treba imati povjerenja u revizorsko društvo koje je vršilo kontrolu izvještaja kako je prikazani rezultat zaista ispravan.

Predmet istraživanja je komparativna analiza financijske stabilnosti, uspješnosti, aktivnosti i stabilnosti poslovanja odabranih proizvođača deterdženata u Republici Hrvatskoj. Predmet istraživanja analizirat će se s pomoću podataka dobivenih iz bilance te računa dobiti i gubitka. Analizom financijskih izvještaja poduzeća, dobit će se pojedinačni, skupni i zbirni pokazatelji putem kojih će se procijeniti financijsko stanje. Pokazatelji kojima će se vršiti analiza imaju svoj značaj te će biti jasni kada se usporede navedena poduzeća unutar iste grane djelatnosti. Njima se utvrđuje poslovanje društva koje može pomoći prilikom donošenja odluka menadžmenta, uprave društva, ali i ostalih unutarnjih i vanjskih korisnika. U cilju provedbe navedenih analiza koristit će se objavljeni godišnji financijski izvještaji poduzeća.

1.2. Ciljevi istraživanja i istraživačka pitanja

Ciljevi specijalističkog stručnog rada su:

- C1: Predstaviti osnovne značajke financijskog izvještavanja proizvodnih poduzeća
- C2: Istražiti temeljne instrumente i postupke analize financijskih izvještaja
- C3: Analizirati financijske pokazatelje sigurnosti, uspješnosti, aktivnosti i stabilnosti odabranih poduzeća
- C4: Usporediti dobivene rezultate istraživanja

Istraživačka pitanja proizlaze iz definiranih ciljeva:

- IP1: Koje su temeljne značajke financijskih izvještaja proizvodnih poduzeća?
- IP2: Koji su temeljni instrumenti i postupci u analizi financijskih izvještaja?
- IP3: Kakva je financijska situacija u odabranim poduzećima?
- IP4: Kakvi su međusobni odnosi financijske stabilnosti odabranih poduzeća?

1.3. Metode istraživanja

U specijalističkom diplomskom stručnom radu Komparativna analiza financijske stabilnosti odabranih poduzeća proizvođača deterdženata u Republici Hrvatskoj koristit će se podatci prikupljeni iz različitih izvora: stručna i znanstvena literatura, članci, zakoni Republike

Hrvatske te internetski izvori. U teorijskom dijelu rada korištena je deskriptivna metoda, a metodom klasifikacije prikupljeni podatci su sistematizirani. U istraživačkom dijelu rada obuhvaćeni su financijski podatci odabranih poduzeća te su obrađeni metodama analize i sinteze te komparativnom metodom. Odabrana poduzeća su vodeći proizvođači deterdženata u Hrvatskoj po veličini prihoda od prodaje proizvoda i čine 85% svih prihoda od prodaje u ovoj djelatnosti.

1.4. Struktura rada po poglavljima

Rad se dijeli na sedam poglavlja. Prvo poglavlje je uvod u kojem se navode problem i predmet istraživanja, ciljevi istraživanja i istraživačka pitanja te metode istraživanja. U drugom poglavlju opisuju se i navode pojmovi vezani uz proizvodnju deterdženata kao što su obilježja industrije u Republici Hrvatskoj, proizvodnja deterdženata u Hrvatskoj, koje su vrste deterdženata, opisivanje ekoloških deterdženata koji postaju sve značajniji te koja je zakonska regulativa prilikom proizvodnje deterdženata. Treće poglavlje odnosi se na financijsko izvještavanje i računovodstvo proizvodnih poduzeća. U tom poglavlju navodi se zakonska i strukovna regulativa izvještavanja, pojmovi i vrste financijskih izvještaja, tko su obveznici financijskih izvještaja, tko su korisnici financijskih izvještaja te koja je funkcija revizije kod financijskih izvještaja. Četvrto poglavlje odnosi se na općenite pojmove financijskih izvještaja, odnosno definira se pojam i značenje analize financijskih izvještaja te se definiraju temeljni instrumenti i postupci analize. U petom poglavlju analiziraju se pokazatelji financijske stabilnosti društva Henkel Croatia d.o.o., Procter & Gamble d.o.o., Saponia d.d. te Meteor grupe-Labud d.o.o. u razdoblju od 2015. do 2019. U šestom poglavlju navode se rezultati istraživanja, odnosno uspoređuju se pokazatelji sigurnosti poslovanja, pokazatelji uspješnosti poslovanja, pokazatelji aktivnosti poslovanja, pokazatelj Altmanov Z-score te Kralicekov DF pokazatelj, odnosno daje se u konačnici ocjena financijske stabilnosti društva Henkel Croatia d.o.o., Procter & Gamble d.o.o., Saponia d.d. te Meteor grupe-Labud d.o.o. u razdoblju od 2015. do 2019. Zadnje poglavlje uključuje zaključak u kojem se objedinjava sveobuhvatni prikaz rada te popis literature, popis slika i tablica i, u konačnici, životopis.

2. OPĆENITO O PROIZVODNJI DETERDŽENATA

Proizvodnja deterdženta spada u kemijsku industriju. Povijest deterdženta za pranje rublja seže još u vrijeme Egipćana koji su koristili sapune za pranje tijela i odjeće, dok deterdžent kakav poznajemo danas, počinje svoju povijest otprilike u vrijeme Drugog svjetskog rata.[1] Prvotno su se proizvodili univerzalni kruti sapuni koji su se koristili za pranje odjeće, za pranje tijela i slično. Kako se svijet razvija i stvara se sve više inovacija, tako se razvija i deterdžent pa danas imamo različite oblike poput gela, gel- kapsula, sapuna, tableta i ostalog.

2.1. Obilježja kemijske industrije u Hrvatskoj

Kemijska industrija jedna je od najznačajnijih industrija trenutno u svijetu pa tako i u Hrvatskoj jer ima široku upotrebu u ostalim vrstama industrija. Kemijska industrija obuhvaća proizvodnju“ (…) osnovnih kemikalija, gnojiva i dušičnih spojeva, plastike i sintetičkoga kaučuka u primarnim oblicima; proizvodnju pesticida i drugih agrokemijskih proizvoda; proizvodnju boja, lakova i sličnih premaza, grafičkih boja i kitova; proizvodnju sapuna i deterdženata, sredstava za čišćenje i poliranje, parfema i toaletno-kozmetičkih preparata; proizvodnju ostalih kemijskih proizvoda te proizvodnju umjetnih vlakana“ (Rašić, 2020., str. 3).

Obilježje kemijske industrije u Hrvatskoj duga je tradicija proizvodnje koja sa sobom nosi i kvalificiranu radnu snagu koja posjeduje znanja i vještine s pomoću koje se stvara proizvod visoke kvalitete. Također u korist ide i geografski položaj Hrvatske jer ima suvremenu infrastrukturu prometnica, blizu je morskih luka što pridonosi olakšanom pristupu Europi i Sredozemlju. Najveće slabosti kemijske industrije u Hrvatskoj su ovisnost o uvozu sirovina, troškovi energenata, visoki troškovi logistike, nedostatna ulaganja, slaba inovativnost, odlazak kvalificirane radne snage u inozemstvo i slično.

2.2. Proizvodnja deterdženata u Hrvatskoj

Deterdžent u Republici Hrvatskoj prema Pravilniku o deterdžentima je: „(…) svaka tvar ili smjesa koja sadrži sapune i/ili druge površinski aktivne tvari namijenjene za procese pranja i

[1]Heather Long (n. d.). Laundry Detergent History. Love to know. Preuzeto s: https://cleaning.lovetoknow.com/Laundry_Detergent_History (15.12.2020.)

čišćenja“. Prema članku 3. Pravilnika o deterdžentima, deterdženti i površinski aktivne tvari mogu se staviti na tržište samo ako su sukladni uvjetima, svojstvima i ograničenjima utvrđenim ovim Pravilnikom i drugim posebnim propisima kojima se uređuju biocidni pripravci i opasne kemikalije.

Tablica 2.5.1. Iznosi proizvodnje deterdženata u kg u 2018. godini

Mjeseci	1-3.mj	4-6.mj	7-9.mj	10-12.mj	1-12.mj
Iznos u kg	82 700	87 444	90 442	91 225	351 811

Izvor: Autoričin rad prema podatcima s Državnog zavoda za statistiku

Prema zadnjim dostupnim podatcima iz 2018. s Državnog zavoda za statistiku što je prikazano u tablici 2.1. u Hrvatskoj se proizvelo 351 811 kilograma deterdženta.

Vodeći proizvođači deterdženata u Hrvatskoj su: Henkel, Labud, Procter & Gamble i Saponia (Bulaš, 2017). U Republici Hrvatskoj prvi proizvođač deterdženata bila je Saponia koja je 1894. započela proizvodnju sapuna.[2] Saponia je 1929. [3]započela proizvodnju VIM-a, a 1956. proizvodi prvi sintetski prašak Plavi Radion.[4]

1947. godine osnovan je Labud kao tvornica sapuna, kozmetičkih i kemijskih proizvoda. U to vrijeme glavni su proizvodi bili sapuni i kristalna soda.[5] Prvi Labudov deterdžent nazvan je PERESAM[6] i njime su pokrenuli inovativnost u proizvodnji deterdženata jer su se do tada koristili prašci na bazi sapuna. Deterdžente na bazi enzima proizveli su i patentirali 1968. godine[7]. Isto tako, Labud je prvi stavio na tržište bioaktivni deterdžent CIN[8] koji se koristio kao sredstvo za ručno i strojno pranje rublja.

2.3. Vrste deterdženata

Postoji nekoliko tipova deterdženata: praškasti, tablete, tekući, gel-kapsule, pastozni, krutine-sapuni, pjene te listići (Tarbuk i sur, 2013). Praškasti deterdženti dijele se na univerzalne i specijalne, a proizvodnja se odvija putem klasičnog postupka raspršivanja vrućim zrakom,

[2]Saponia (n. d.). O nama. Preuzeto s: https://www.saponia.hr/hr/o-nama/povijest-tvrtke-i-proizvoda/ (15.12.2020.)
[3] Saponia (n. d.). O nama. Preuzeto s: https://www.saponia.hr/hr/o-nama/povijest-tvrtke-i-proizvoda/ (15.12.2020.)
[4] Saponia (n. d.). O nama. Preuzeto s: https://www.saponia.hr/hr/o-nama/povijest-tvrtke-i-proizvoda/ (15.12.2020.)
[5] Labud (n. d.). Povijest. Preuzeto s: https://www.labud.hr/o-labudu/povijest (15.12.2020.)
[6] Labud (n. d.). Povijest. Preuzeto s: https://www.labud.hr/o-labudu/povijest (15.12.2020.)
[7] Labud (n. d.). Povijest. Preuzeto s: https://www.labud.hr/o-labudu/povijest (15.12.2020.)
[8] Labud (n. d.). Povijest. Preuzeto s: https://www.labud.hr/o-labudu/povijest (15.12.2020.)

postupkom raspršivanja pregrijanom vodenom parom, postupkom bez tornja, ekstruzijom granula praška i drugo (Tarbuk i sur, 2013). Deterdženti u obliku tableta najpraktičniji su oblik deterdženta za korištenje, no postupak njihove proizvodnje skuplji je u odnosu na proizvodnju ostalih tipova deterdženta. Tablete moraju biti dovoljno kompaktne kako se ne bi raspale prilikom transporta, a s druge strane trebaju biti lako topive u stroju ili pri pranju na nižim temperaturama.

Tekući deterdženti su sve prihvatljiviji na tržištu jer im je primjena jednostavna, a i sama proizvodnja. Proizvodnja tekućih deterdženata zahtijeva samo ispravno doziranje sastojaka prilikom miješanja s vodom na određenoj temperaturi. Tekući deterdženti najčešće se pakiraju tako da poklopac pakiranja služi kao dozator deterdženta što ujedno olakšava i korištenje. Gel-kapsule nastale su razvojem tekućeg deterdženta kao verzija tableta praškastog deterdženta. Cilj takvog oblika deterdženta je da olakša doziranje deterdženta za jedno korištenje, odnosno da u potpunosti olakša korištenje deterdženata. Gel-kapsule pakiraju se u lako topivu PVA ambalažu koja je osjetljiva jer se prilikom transporta može probušiti, a postoji i mogućnost nepravilnog zatvaranja ambalaže što pak dovodi u pitanje i ostale gel-kapsule jer može dovesti i do njihovog curenja.

Deterdženti u obliku paste koriste se kao pomoćna sredstva za pranje te se pojavljuju kao sredstvo za uklanjanja mrlja. Deterdženti u obliku krutina, odnosno sapuni, također se koriste kao pomoćno sredstvo prilikom pranja kao sredstvo za uklanjanje mrlja. Primjena sapuna je da se direktno utrlja na mjesto koje se želi tretirati, kao i pasta.

2.4. Ekološki deterdženti

Pitanje utjecaja deterdženata na okoliš počelo se postavljati već početkom 20. stoljeća jer je potražnja, kao i potrošnja deterdženata, počela rasti. Stoga je OECD donio Uredbu o deterdžentima koja je stupila na snagu 31. ožujka 2004. Time se biološki razgradivim tvarima prema Uredbi smatraju one tvari kod kojih je razgradivost tenzida najmanje 60 % tijekom 28 dana. Za razliku od toga Pravilnikom o deterdžentima koji je pak usvojen prema smjernicama OECD-a navodi se da nema norme prilikom analize tenzida.

Kako se u svijetu sve više govori o smanjivanju zagađenja okoliša, tako se i sve inovacije koje se razvijaju, baziraju na ekološki prihvatljivim sastojcima, ambalaži i ostalim komponentama. Stoga se u proizvodnji deterdženata počeo koristiti standard EuroCompact. Najvažnija

sastavnica ekoloških deterdženata su spojevi tenzidi čija je svrha otklanjanje nečistoća. Razlika ekoloških od standardnih deterdženata je zapravo u tome da se ekološki rade na bazi tenzida, dok se obični deterdženti sastoje od jeftinijih i snažnijih kemikalija, te u njihovoj koncentraciji. Stoga je i proizvodnja ekoloških deterdženata skuplja u odnosu na standardne deterdžente. Standardni deterdženti sastoje se od sintetičkih kemikalija i aditiva koji su dobiveni kemijskim putem i većinom se sastoje od tekućina, dok se ekološki deterdženti rade od krutih sastojaka.

Ekološki deterdženti razlikuju se od standardnih u koncentratu. Ekološki deterdžent koristi se u manjim količinama za razliku od standardnog deterdženta. Stoga su ekološki deterdženti stvoreni za one koji se zalažu za proizvode koji ne sadrže fosfate, proizvode koji nisu testirani na životinjama, proizvode koji su pakirani u ambalažu koja se može reciklirati, a sadrže i sastojke koji su biorazgradivi. Također, proizvođači ekoloških deterdženata ističu i uštedu energije.

2.5. Zakonska regulativa proizvodnje deterdženata

Zakonska regulativa u proizvodnji deterdženata u Republici Hrvatskoj uređena je Zakonom o provedbi Uredbe (EZ) br. 648/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o deterdžentima te Pravilnikom o deterdžentima. Na svjetskoj razini organizacije koje su zadužene za ekološke i toksikološke učinke deterdženta su Environmental Protection Agency (dalje: EPA) čije je sjedište u Sjedinjenim Američkim Državama te The Organization for Economic Cooperation and Development (dalje:OECD) čije je sjedište u Europi.

2.5.1. Pravilnik o deterdžentima

Prema OECD-ovim smjernicama za metodu ispitivanja biorazgradivosti tenzida donesena je i usvojena 2004. Uredba u Pravilniku o deterdžentima koja navodi sljedeća pravila za stavljanje deterdženata i površinski aktivnih tvari, odnosno tenzida, na tržište:

• biorazgradivost površinski aktivnih tvari u deterdžentima;

• ograničenja ili zabrane tenzida na temelju biorazgradivosti;

• dodatno označavanje deterdženata, uključujući alergene;

• informacije koje proizvođači moraju staviti na raspolaganje nadležnim tijelima država članica i medicinskom osoblju;

• ograničenja na sadržaj fosfata i drugih spojeva fosfora u deterdžentima za pranje rublja i strojno pranje posuđa koji se koriste u kućanstvu.

2.5.2. Projekt EuroCompact – poboljšanje navika pranja rublja u službi očuvanja okoliša

U Republici Hrvatskoj Saponia d.d. investirala je 4 milijuna eura u tehnologiju koja omogućava proizvodnju deterdženata prema navedenom standardu te se time hrvatski proizvođači uključuju u projekt Europskih proizvođača (A.i.S.E.) pod nazivom "Poboljšanje navika pranja rublja u službi očuvanja okoliša" (Ranogajec, 2007).

Zapravo se projekt EuroCompact veže uz pojam ekoloških deterdženata te u potpunosti slijedi njihovu svrhu i cilj. Time su se smanjila pakiranja, a povećala koncentracija deterdženata, odnosno s manjom količinom deterdženta oprat će se ista ili veća količina rublja. Time će se utjecati na smanjenje potrošnje energije, smanjenje korištenog materijala te sirovina. Smanjenje navedenih komponenti prema A.I.S.E. utjecat će na smanjenu upotrebu kemikalija za 16 % te smanjenje potrošnje energije prilikom pranja rublja perilice za 6,3 % (Ranogajec, 2007).

3. RAČUNOVODSTVO I FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE PROIZVODNIH PODUZEĆA

Kako društva od osnivanja rastu i razvijaju se, tako su sve zahtjevnije i politike koje se vode u društvu. Prvenstveno je to računovodstvena politika kojoj se društvo mora prilagođavati. U Hrvatskoj zakonski postoje četiri tipa poduzetnika: mikro, mali, srednji i veliki te društva, a s obzirom na to u koju kategoriju pripadaju, moraju poštivati određene akte i pravila. Navedena računovodstvena politika definira se prema hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te međunarodnim računovodstvenim standardima.

3.1. Zakonska i strukovna regulativa financijskog izvještavanja

Regulativa kojom se uređuju financijska izvještavanja, razvrstavanje poduzetnika i grupe poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora uređuju se Zakonom o računovodstvu.

Isto tako, rokovi za predaju izvještaja objavljuju se u Zakonu o računovodstvu. Podjela društava prema rokovima ovisi o vrsti pravne osobe s kojom posluje na tržištu. Trgovačka društva uređena su Zakonom o trgovačkim društvima člankom 3. Prema raspodjeli trgovačkog društva i kriterijima, društva koriste Hrvatske standarde financijskog izvještavanja ili Međunarodne standarde financijskog izvještavanja.

3.1.1. Zakon o računovodstvu

Zakonom o računovodstvu čl. 1. uređuje se računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupa poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i

godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora.

3.1.2. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja obuhvaćaju međunarodne računovodstvene standarde koji su utvrđeni od strane Europske komisije. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja dijele se prema dodijeljenoj numeraciji koja se odnosi na jedan segment.

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja podrazumijevaju sljedeće standarde:

- MSFI 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja
- MSFI 2 - Plaćanje temeljeno na dionicama
- MSFI 3 - Poslovna spajanja
- MSFI 4 - Ugovori o osiguranju
- MSFI 5 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
- MSFI 6 - Istraživanje i procjena mineralnih resursa
- MSFI 7 - Financijski instrumenti: objavljivanje
- MSFI 8 - Poslovni segmenti

3.1.3. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja od izuzetne su važnosti za poduzetnike jer mali i srednji poduzetnici pomoću standarda sastavljaju i objavljuju financijske izvještaje. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja temeljeni su na međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Standard podrazumijeva sljedeće standarde:

- HSFI 1 - Financijski izvještaji
- HSFI 2 - Konsolidirani financijski izvještaji
- HSFI 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena, pogreške
- HSFI 4 - Događaji nakon datuma bilance
- HSFI 5 - Dugotrajna nematerijalna imovina
- HSFI 6 - Dugotrajna materijalna imovina
- HSFI 7 - Ulaganja u nekretnine
- HSFI 8 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
- HSFI 9 - Financijska imovina

- HSFI 10 - Zalihe
- HSFI 11 - Potraživanja
- HSFI 12 - Kapital
- HSFI 13 - Obveze
- HSFI 14 - Vremenska razgraničenja
- HSFI 15 - Prihodi
- HSFI 16 - Rashodi
- HSFI 17 – Poljoprivreda

3.2. Pojam i vrste financijskih izvještaja

Financijski izvještaji su završna faza računovodstvenog procesa, odnosno prikupljenim informacijama putem računovodstvenih procesa kreiraju se financijski izvještaji. Cilj financijskih izvještaja je da pruže informacije koje su namijenjene krajnjim korisnicima. Odgovornost za financijske izvještaje u društvu prema krajnjim korisnicima i državnim tijelima ima Uprava društva što je propisano Zakonom o računovodstvu te Zakonom o trgovačkim društvima (Parać, 2009).

3.2.1. Pojam financijskih izvještaja

Financijske izvještaje često se naziva sinonimom godišnjih financijskih izvještaja što je pogrešno jer financijski izvještaji ne pružaju sve informacije potrebne za donošenje ekonomskih odluka. Financijski izvještaji zapravo pokazuju financijske učinke poslovanja u prethodnom razdoblju te ne sadrže nefinancijske informacije koje su značajne za procjenu uspješnosti poduzeća (Parać, 2009). Financijski izvještaji, prema Odluci o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja točka 1.3. prema općim načelima financijskog izvještavanju, moraju imati: neograničenost vremena poslovanja, nastanak događaja, značajnost i sažimanje, dosljednost (materijalnost), usporedivost, opreznost, prijeboj, bilančni kontinuitet – početna bilanca, te odvojeno mjerenje stavki.

Financijski izvještaji koji se u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja sastavljaju, prezentiraju te objavljuju podrazumijevaju da društvo nema vremenski ograničeno poslovanje. Time se misli da će društvo poslovati u budućnosti, odnosno da nema potrebu za likvidacijom ili smanjenjem opsega poslovanja. Prema nastanku događaja priznaju se imovina, obveze, kapital, prihodi, rashodi, dobit i gubitak. Značajnost, odnosno materijalnost,

najčešće se vrednuje prilikom postupka revizije financijskih izvještaja jer iznos materijalnosti prikazuje utječe li na poslovanje društva određeni segment u bilanci ili računu dobiti i gubitka. Dosljednost se odnosi na klasifikaciju pozicija u financijskim izvještajima tijekom više obračunskih razdoblja. Trošak nabave odnosi se na proizvode ili usluge koje ne mogu imati veću vrijednost od nabavne, odnosno prilikom priznavanja pozicija koriste se ili trošak nabave ili metoda revalorizacije.

Usporedivost se odnosi na korisnike financijskih izvještaja te mogućnost usporedbe financijskih izvještaja za više razdoblja te drugih društva. Što se tiče načela opreznosti, ono se odnosi na procjenu imovine, obveza, prihoda i rashoda. Time se misli da imovina i prihodi ne smiju biti namjerno podcijenjeni, odnosno da obveze i rashodi ne smiju biti namjerno precijenjeni. Temeljne financijske izvještaje društva čine:

- bilanca,
- račun dobiti i gubitka,
- izvještaj o novčanom toku,
- izvještaj o promjenama glavnice,
- bilješke uz financijske izvještaje.

3.2.2. Bilanca

Bilanca je jedan od temeljnih financijskih izvještaja koji pokazuje obujam i strukturu imovine, obveze i kapitala na određeni dan. Prema HSFI-u 4 imovina je resurs koji se kontrolira od strane poduzetnika kao rezultat prošlih događaja te se očekuje budući priljev. Stoga imovina može biti prema HSFI-u 4:

• upotrijebljena pojedinačno ili u kombinaciji s ostalom imovinom u proizvodnji dobara ili usluga koje će poduzetnik prodati,

• razmijenjena za drugu imovinu,

• upotrebljava se za podmirivanje obveza i

• podijeljena vlasnicima.

Prošle transakcije i događaji stvaraju obvezu poduzetnika, time se smatra da se za obvezu pretpostavlja budući odljev sredstava poduzetnika. Podmirenje obveze prema HSFI-u 4 može biti:

• novčanom isplatom,

• prijenosom druge imovine,

• pružanjem usluga,

• zamjenom te obveze s drugom obvezom,

• konverzijom obveza u kapital i

• da se vjerovnik odrekne svojih prava ili ih izgubi.

Kapital je „vrijednosni izraz dijela ukupne imovine iz aktive bilance, koja stvarno pripada poduzeću, odnosno ulagateljima i pokazuje njihovu neto imovinu“ (Parać, 2009., str. 255).

3.2.3. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je „jedan o temeljnih financijskih izvještaja; pokazuje obujam i strukturu prihoda i rashoda, te ostvareni financijski rezultat u određenom vremenskom razdoblju, najčešće u kalendarskoj godini“ (Parać, 20029., str. 93). U HSFI-u 4 je navedeno da bilo kakva razlika koja je nastala prilikom ponovne procjene imovine mora biti uključena u račun dobiti i gubitka.

Tekući i odgođeni porez prema HSFI-u 4 priznaje se kao prihod ili rashod te se treba uključiti u račun dobiti i gubitka osim:

- u transakcijama i poslovnom događaju koji su izravno priznati u kapital,
- poslovnom spajanju koje je stjecanje.

Prema pojmovnom određenju točke 1.4. Odluke o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja prihod je „povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza što ima za posljedicu povećanje kapitala, osim onog u svezi s uplatom od strane sudionika u kapitalu. Priznavanje i mjerenje prihoda ovisi i o konceptu kapitala i očuvanju kapitala koje koristi poduzetnik kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja.“.

Prihodi se prema obračunskom načelu priznaju u razdoblju kada je isporučen proizvod i/ili usluga te kada se može očekivati naplata. Kako bi prihodi bili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardom 18 ili Hrvatskim standardom financijskog izvještavanja 15, predviđeni su uvjeti za priznavanje prihoda. Uvjeti prema HSFI-u 15 točka 15.24. su:

- poduzetnik je prenio na kupca značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodima uključujući i robu;
- poduzetnik ne zadržava stalno sudjelovanje u upravljanju, do stupnja koji se obično povezuje s vlasništvom niti učinkovitu kontrolu nad prodanim proizvodima i robom;
- iznos prihoda može se pouzdano izmjeriti;
- vjerojatno je da će ekonomske koristi povezane s transakcijom u svezi prodaje proizvoda pritjecati kod poduzetnika;
- troškovi, koji su nastali ili će nastati transakcijom u svezi prodaje proizvoda mogu se pouzdano izmjeriti.

Financijski prihodi se priznaju prema HSFI-u 15 točka 15.43 i 15.44 kako slijedi:

- Prihodi od kamata, tantijema i dividendi priznaju se ako:
  - je vjerojatno da će ekonomske koristi povezane s transakcijom i poslovnim događajem pritjecati kod poduzetnika
  - iznos prihoda može se pouzdano izmjeriti.
- Prihod se temelji na sljedećim kriterijima:
  - kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope;
  - tantijeme će se priznati na računovodstvenoj osnovi nastanka događaja;
  - dividenda će se priznati kada je ustanovljeno dioničarevo pravo na isplatu dividendi.

Prema pojmovnom određenju točke 1.4. Odluke o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja rashodi su „smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili smanjenja imovine ili stvaranja obveza što ima za posljedicu smanjenje kapitala, osim ovog u svezi s raspodjelom sudionicima u kapitalu. Priznavanje i mjerenje rashoda ovisi o konceptu kapitala i očuvanju kapitala koje koristi poduzetnik kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja.“. Rashodi se,prema HSFI-u 16, priznaju:

- kada smanjenje budućih ekonomskih koristi proizlazi iz smanjenja imovine ili povećanja obveza i koje se može pouzdano izmjeriti. To znači da se priznavanje

rashoda pojavljuje istodobno s priznavanjem povećanja obveza ili smanjenja imovine (prema točki 16.11.);

- na temelju izravne povezanosti između nastalih troškova i određene stavke prihoda. Ovaj proces se obično naziva sučeljavanjem rashoda s prihodima, a uključuje istodobno ili kombinirano priznavanje prihoda i rashoda koji proizlazi izravno ili zajednički iz istih transakcija ili drugih događaja; primjerice, razni elementi rashoda koji čine trošak prodanih proizvoda priznaju se istodobno kad i prihod od prodaje proizvoda (prema točki 16.12.);
- kada neki izdatak ne stvara buduće ekonomske koristi, ili u razmjeru u kojem buduće ekonomske koristi nisu takve, ili su prestale biti takve, da se kvalificiraju za priznavanje u bilanci kao imovina (prema točki 16.13.);
- u onim slučajevima kada je obveza nastala bez priznavanja imovine, primjerice kada se pojavi obveza po garanciji za proizvod (prema točki 16.14.).

Troškovi amortizacije i vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine priznaju se u skladu s HSFI 5 – Dugotrajna nematerijalna imovina, HSFI 6 – Dugotrajna materijalna imovina, HSFI 7 – Ulaganja u nekretnine, HSFI 8 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja, HSFI 9 – Financijska imovina, HSFI 10 – Zalihe i HSFI 11 – Potraživanja. Materijalni troškovi uključuju troškove sirovina i materijala, troškove prodane robe te ostale vanjske troškovi. Materijalni troškovi koji se odnose na troškove sirovina i materijala i prodane trgovačke robe priznaju se u skladu s HSFI-em 10 – Zalihe.

Troškovi osoblja odnose se na neto plaće i nadnice, troškove poreza i doprinosa iz plaća te doprinosa na plaće. Troškovi osoblja priznaju se u razdoblju u kojem je radnik pružio svoju uslugu, osim ako nekim drugim standardom (HSFI 10 – Zalihe) nije određeno da se ovaj iznos uključi u vrijednost imovine. Financijski rashodi se odnose na rashode s osnove kamata i slične rashode unutar grupe, tečajne razlike i drugi rashode unutar grupe, rashode s osnove kamata i slične rashode, tečajne razlike i druge rashode, nerealizirane gubitke (rashode) od financijske imovine, vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto) te ostale financijske rashode.

3.2.4. Izvještaj o novčanom toku

„Izvještaj o novčanom toku jedan je od financijskih izvještaja koji pokazuje obujam i strukturu priljeva i odljeva novca i novčanih ekvivalenata u obračunskom razdoblju“ (Parać,

2009., str. 284). Prema MRS-u 7 novčani tok se može podijeliti na dvije metode: direktnu i indirektnu. Direktnom metodom se objavljuju bruto novčani primitci i bruto novčane isplate, a indirektnom se metodom dobit ili gubitak usklađuje za sve iznose proteklih godina ili budućih te za stavke prihoda ili rashoda povezane s financijskim novčanim tokom. Direktnom se metodom „(...)pružaju podaci koji mogu biti korisni u procjenjivanju budućih novčanih tokova, a koji nisu raspoloživi ako se koristi neizravna metoda“ (Šestanović i sur., 2015., str. 126).“

„Razlozi kojima se u praksi preferira neizravna (indirektna) metoda, u današnje vrijeme kada je s razvijenim računovodstvenim programima omogućeno relativno lako kreiranje izvještaja o novčanom toku prema obje metode nisu posve jasni“ (Šestanović i sur., 2015., str. 126). Investicijske i financijske aktivnosti sastavljaju se pomoću direktne metode, dok se poslovne aktivnosti sastavljaju pomoću indirektne metode.

Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti temelji se na promjeni stanja nekih oblika imovine i obveza koje su iskazane u bilanci. Model polazi od iskazane dobiti ili gubitka prije poreza kao što je prikazano. Primjeri novčanih tokova od poslovnih aktivnosti prema MRS-u 7 su:

a) „novčani primici od prodaje dobara i pružanja usluga;
b) novčani primici od tantijema, naknada, provizija i drugih prihoda;
c) novčane isplate dobavljačima dobara i usluga;
d) novčane isplate zaposlenima i za račun zaposlenih;
e) novčane isplate i novčani primici od osiguravajućeg subjekta za premije i odštetne zahtjeve, anuitete i druge naknade od police osiguranja;
f) novčane isplate ili povrati poreza na dobit, osim ako se ne mogu posebno povezati s financijskim i investicijskim aktivnostima i
g) novčani primici i isplate po osnovu ugovora s namjenom prodaje ili trgovanja.“

Primjeri novčanih tokova koji nastaju iz investicijskih aktivnosti prema MRS-u 7 su:

a) „novčane isplate za stjecanje nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i druge dugotrajne imovine. Tu se ubrajaju i isplate koje se odnose na kapitalizaciju troškova razvoja i izgradnju nekretnina, postrojenja i opreme u vlastitoj izvedbi;

b) novčani primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i druge dugotrajne imovine;

c) novčani izdaci za stjecanje vlasničkih ili dužničkih instrumenata drugih subjekata i udjela u zajedničkim pothvatima (osim isplata za one instrumente koji se smatraju novčanim ekvivalentima ili se drže u svrhe prodaje ili trgovanja);

d) novčani primici od prodaje vlasničkih ili dužničkih instrumenata drugih subjekata i udjela u zajedničkim pothvatima (osim primitaka za one instrumente koji se smatraju novčanim ekvivalentima ili se drže u svrhe prodaje ili trgovanja);

e) novčani predujmovi i zajmovi dati drugima osobama (osim predujmova i zajmova koje je dala financijska institucija);

f) novčani primici od otplata predujmova i zajmova danih drugim osobama (osim predujmova i zajmova financijske institucije);

g) novčane isplate za standardizirane i nestandardizirane terminske ugovore, opcije i swapove, osim kada se ti ugovori drže u svrhe prodaje ili trgovanja, ili ako se ta plaćanja klasificiraju kao financijske aktivnosti;

h) novčani primici od standardiziranih i nestandardiziranih terminskih ugovora, opcija i swapova, osim kada se ti ugovori drže u svrhe prodaje ili trgovanja, ili ako se te naplate klasificiraju kao financijske aktivnosti.“

Financijske aktivnosti u novčanom toku obuhvaćaju primitke i izdatke temeljem primljenih kredita bilo kratkoročnih, bilo dugoročnih kao i primitke od emisije vrijednosnih papira u sklopu povećanja kapitala. Primjeri novčanih tokova koji nastaju financijskim aktivnostima prema MRS-u 7 su:

(a) „novčani primici od izdavanja dionica ili drugih vlasničkih instrumenata;

(b) novčane isplate vlasnicima za stjecanje ili otkup dionica subjekta;

(c) novčani primici od izdavanja dužničkih instrumenata, zajmova, mjenica, obveznica, hipoteka i drugih kratkoročnih ili dugoročnih posudba;

(d) novčane otplate pozajmljenih iznosa i

(e) novčane otplate najmoprimca na ime smanjenja neizmirene obveze po osnovu financijskog najma.“

3.2.5. Izvještaj o promjenama glavnice

Izvještaj o promjenama glavnice ili izvještaj o promjenama kapitala obuhvaća promjene kapitala koje su se dogodile između prethodne i tekuće godine. Dakle, prikazuju su se sve promjene koje utječu na povećanje ili smanjenje kapitala. Obveznici sastavljanja izvještaja o promjeni kapitala su srednja i velika društva. Izvještaj o promjenama kapitala izrađuje se kao izvještaj za Upravu i članove društva te prilikom ocjene kreditnog boniteta. Prema MRS-u 1 točke 106 subjekt je dužan prezentirati izvještaj o promjenama kapitala u skladu sa zahtjevima. Izvještaj o promjenama kapitala treba uključivati sljedeće informacije:

(a) ukupnu sveobuhvatnu dobit perioda, iskazujući odvojeno ukupne iznose koji se mogu podijeliti vlasnicima matice i vlasnicima nekontrolirajućih (manjinskih) interesa;

(b) za svaku komponentu kapitala, efekte retroaktivne primjene promjene računovodstvenih politika ili retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu sa MRS-om 8;

(c) za svaku komponentu kapitala, sravnjivanje knjigovodstvenog iznosa na početku i na kraju perioda, uz odvojeno prikazivanje svake promjene proizašle iz:

   i. dobiti ili gubitka;

   ii. ostale sveobuhvatne dobiti;

   iii. transakcija s vlasnicima u njihovom svojstvu vlasnika, uz odvojen prikaz uplata vlasnika i isplata vlasnicima po osnovu kapitala, kao i promjena vlasničkih udjela u zavisnim društvima koje nemaju za posljedicu gubitak kontrole.

Prvi dio izvještaja predstavlja od čega se kapital u pasivi bilance sastoji, odnosno, prvi dio se odnosi na promjene u kapitalu koje su ostvarene ulaganjem ili zaradom. Drugi dio se odnosi na elemente koji utječu izravno putem računa dobiti i gubitka na promjene u kapitalu. Kako bi se dobio kompletan uvid osim u prvi dio, treba sagledati i dio kapitala koji je posljedica usklađivanja knjigovodstvene i fer tržišne vrijednosti jer se time formiraju revalorizacijske rezerve. Treći dio izvještaja odnosi se na učinak promjene računovodstvenih politika i ispravka temeljnih pogrešaka. Promjene računovodstvenih politika trebale bi se primjenjivati retroaktivno prema MRS-u 8 članak 22.

3.2.6. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio financijskih izvještaja jer su utvrđene Zakonom o računovodstvu. Svrha bilješki je zapravo da prezentiraju, objasne i razrade podatke iz bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanom toku te izvještaja o promjenama kapitala. Bilješke su zapravo izvor informacija koji olakšava razumijevanje stavki unutarnjim i vanjskim korisnicima.

Prema MRS-u 1 bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvještaju o financijskom položaju, izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama u kapitalu i izvještaju o novčanim tokovima.

Prema MRS-u 1 točki 103. u bilješkama se:

- prezentiraju informacije o osnovi za sastavljanje financijskih izvještaja i određenim računovodstvenim politikama;
- objavljuju informacije koje zahtijevaju MSFI-jevi, a koje nisu prikazane nigdje drugdje u financijskim izvještajima;
- pružaju dodatne informacije koje nisu prezentirane nigdje drugdje u financijskim izvještajima, ali su relevantne za njihovo razumijevanje.

Bilješke se prezentiraju, kako su naveli Gulin i suradnici (2006), prema MRS-u 1 točke 105 kako slijedi:

(a) izjava o sukladnosti s MSFI-ima;

(b) sažetak primijenjenih važnih računovodstvenih politika;

(c) informacije koje potkrepljuju stavke prikazane u samoj bilanci, izvještaju o dobiti, izvještaju o promjenama glavnice i izvještaju o novčanom toku, po redoslijedu prema kojemu su ti izvještaji i stavke prikazani;

(d) druga objavljivanja uključujući:

i. nepredviđene obveze i nepriznate ugovoreno priznate obveze;

ii. nefinancijska objavljivanja, primjerice, ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom subjekta.

3.3. Obveznici sastavljanja financijskih izvještaja

Prema Zakonu o trgovačkim društvima čl. 617. društvo mora voditi poslovne knjige prema propisima Republike Hrvatske. Ukoliko društvo ima ukupnu aktivu veću od 15.000.000,00 kuna, prihode veće od 30.000.000,00 kuna te prosječan broj radnika najmanje 25, tijekom godine obveznik je revizije prema Zakonu o računovodstvu čl. 20. st. 4. Prema Zakonu o računovodstvu čl. 19. st. 3. mali i mikro poduzetnici trebaju sastaviti bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje.

Obveznici javne objave prema Zakonu o računovodstvu članku 30. stavku 1. su trgovačko društvo i trgovac pojedinac određeni propisima kojima se uređuju trgovačka društva, poslovna jedinica poduzetnika iz točke 1. ovoga stavka sa sjedištem u drugoj državi članici ili trećoj državi ako prema propisima te države ne postoji obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja, te poslovna jedinica poduzetnika iz države članice i treće države koji su obveznici poreza na dobit sukladno propisima kojima se uređuju porezi te podružnica inozemnih poduzetnika u Republici Hrvatskoj, ako ista nije poslovna jedinica, kako je određeno propisima kojima se uređuju trgovačka društva.

Prema članku 30. stavku 2. poduzetnici koji su obveznici sastavljanja godišnjeg izvješća sukladno članku Zakona dostavljaju Financijskoj agenciji radi javne objave potpuna i točna godišnja izvješća s pripadajućim revizorskim izvješćem ako njihovi financijski izvještaji podliježu reviziji sukladno odredbama članka Zakona te konsolidirana godišnja izvješća s pripadajućim revizorskim izvješćem ako njihovi financijski izvještaji podliježu reviziji sukladno odredbama članka Zakona i ako su obveznici konsolidacije sukladno odredbama ovoga Zakona.

3.4. Korisnici financijskih izvještaja

Korisnici financijskih izvještaja dijele se na interne i eksterne. Eksterni korisnici su investitori, kreditori, zaposlenici, javnost, država, dobavljači te kupci. Investitori putem financijskih izvještaja dobivaju informacije koje im daju uvid u stanje društva, primjerice kolika je zaduženost, ima li društvo novca na žiro računima, ostvaruje li likvidnost, kolika je efikasnost u obrtaju zaliha, ima li kakva potraživanja i slično. Kreditori, primjerice banke, gledaju putem financijskih izvještaja koliki ima društvo prihod, odnosno ima li mogućnost za vraćanja dobivenih sredstava te ima li kakvu imovinu. Zaposlenici mogu vidjeti iz

financijskih izvještaja kako društvo posluje te ima li i kakvu perspektivu u budućnosti. Dobavljači iz izvještaja dobivaju informacije koliko ažurno društvo plaća dospjele obveze. Država uglavnom prati kako je vođena porezna politika u društvu.

Interni korisnici su menadžment poduzeća, odnosno Uprava te vlasnici. Interni korisnici koji sudjeluju u procesu poslovnog odlučivanja dobivaju informacije iz financijskih izvještaja, odnosno iz financijskih izvještaja dobivaju potrebne informacije o sadašnjoj slici društva. Također, interni korisnici mogu koristiti izvještaje u svrhu ocjene rezultata provedbe projekta, u svrhu prikaza ukupne zaduženosti, u svrhu efikasnog obrtaja zaliha i slično.

3.5. Revizija u funkciji kvalitete financijskih izvještaja

Revizija je „(...) neovisno ispitivanje financijskih izvještaja ili onih financijskih informacija koji se odnose na subjekt (...)“ (Žager i sur., 2008., str. 154). Revizija financijskih izvještaja propisana je Zakonom o računovodstvu te se obavlja sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Međunarodnim revizijskim standardom 200 navedeno je da je cilj revizije omogućiti revizoru izražavanje mišljenja o tome jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama pripremljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja. Time se određuje značajnost, odnosno određuje se materijalnost u iznosu u kojem se smatra da objavljeni izvještaji mogu utjecati na pogrešne odluke. Postupak procjene značajnosti nije propisan te se daje revizorima da sami odrede postupak značajnosti, odnosno materijalnosti.

Revizija zapravo kontrolira događaje u bilanci kako bi otkrila postoji li pogreška ili prijevara te je stoga revizor odgovoran za navedeno i treba postupati u skladu s „pažnjom dobrog gospodarstvenika“. Revizor je odgovoran kazneno, ako je postojala namjera, te prekršajno, ukoliko nije postojala namjera, da se rezultat poslovanja društva prikaže pogrešno. Stoga je izuzetno važno odrediti značajnost u planiranju revizije jer time se raspolaže informacijom koja može prikazati određeni rizik na određenoj poziciji u bilanci. Veća značajnost podrazumijeva veći uzorak i veću količinu dokaza, a manja podrazumijeva manji uzorak i manju količinu dokaza.

Postupci revizije vrše se putem predrevizije koja se obavlja do određenog datuma tijekom godine te završne revizije u kojoj se obuhvaća cijela godina. Prilikom postupka revizije revizori uspoređuju pozicije i što se u pozicijama nalazi, odnosno uspoređuju bruto bilancu s analitikom. Time se provjeravaju pozicije imovine, obveze i kapitala jesu li ispravno iskazane

i u ispravnom razdoblju. Revizija stoga ima veliki zadatak za provjeru iskazanog stanja jer se nakon revizije rade bilješke koje su sastavni dio financijskih izvještaja. Tijekom revizije, revizori moraju izraditi radnu dokumentaciju koja služi kao dokaz u slučaju da Hrvatska revizorska komora napravi nadzor izvršene revizije.

Prilikom predrevizije revizor upoznaje društvo kako bi izabrao ispravan pristup testiranja društva. Revizija testira interne kontrole koje se primjenjuju u društvu, a on započinje opisom ključnih pozicija u društvu. Postoji nekoliko kontrola, a to su: potpis, analitika, fizička kontrola te razgraničenje dužnosti. Potpisom na računu uočava se je li odgovorna osoba vidjela račun koji je unesen u knjige društva. Analitičkim pregledom može se provjeriti je li knjiženje evidentirano u glavnoj knjizi, fizičkom se kontrolom zapravo traži da se vizualno pokaže nabava. Razgraničenje dužnosti se odnosi na osobe koje su uključene u proces zaprimanja i knjiženja robe.

Poslovni ciklusi koji se testiraju su prihodi, rashodi, upravljanje zalihama, riznica, ciklus plaća, financijsko računovodstvo te ciklus osnovnih sredstava. Prihodi se kontroliraju putem prodaje, odnosno testira se unos narudžbi, uvjeti prodaje, odobrenje kupaca i kreditnog limita, izdavanje računa, povrat robe i usklađenja, naplata potraživanja te vođenje evidencije kupaca. U rashodima se testiraju odobrene narudžbe, obveze prema dobavljačima, isplate te evidencija dobavljača. Zalihe se kontroliraju tako da se dokaže način čuvanja zaliha, na koji način se zalihe popisuju, jesu li zalihe zastarjele, način prijenosa sirovina i materijala u proizvodnju, otprema zaliha i slično. Kod osnovnih sredstava provjerava se stjecanje i upravljanje dugotrajnom materijalnom imovinom, amortizacija, rashodovanje, prodaja te analitika.

4. OPĆENITO O ANALIZI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Analiza financijskih izvještaja na temelju povijesnih podataka pruža potrebne informacije osobama koje su donositelji odluka.

4.1. Pojam i značenje analize financijskih izvještaja

Prema MSFI-u cilj je financijskih izvještaja da „pruže informaciju o financijskom položaju, uspješnosti i promjenama financijskog položaja poduzeća, što je korisno širokom krugu korisnika u donošenju ekonomskih odluka. Financijski izvještaji pripremljeni za ovu svrhu udovoljavaju uobičajenim potrebama većine korisnika.“ (Gulin i sur., 2009., str. 449). Analiza financijskih izvještaja podrazumijeva obradu podataka koji su dobiveni iz bilance te računa dobiti i gubitka. Da bi navedena obrada podataka bila analiza financijskih izvještaja, nužno je, prema Tintoru (2020., str. 88) postojanje:

- „složenosti predmeta ispitivanja;
- raščlamba složenih predmeta ispitivanja;
- primjena određenih postupaka odnosno metoda raščlanjivanja;
- sintetiziranje rezultata radi formiranja zaključaka;
- mišljenje i interpretacija“.

Analizom financijskih izvještaja dobivaju se informacije o financijskom stanju i uspješnosti poslovanja analiziranog društva koje može doprinijeti prilikom odluka vezanih uz, primjerice, poboljšanje poslovanja, kupnje/prodaje dionica, ulaganja u vrijednosne papire i slično. No, kako su financijsko stanje i uspješnost poslovanja rezultat određenih odluka, njihovo „financijsko stanje u kontekstu donošenja tih odluka može se promatrati kao kumulativni rezultat investicijskih i financijskih odluka, a uspješnost poslovanja s pomoću neto učinka poslovanja (dobiti ili gubitka) u određenom razdoblju prema utjecaju na vlasničku glavnicu“ (Tintor, 2020., str. 89).

4.2. Temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja

Proces analize financijskih izvještaja produkt je svih događaja koji su se razvijali u društvu, počevši od menadžerskih odluka, pa do odnosa u društvu jer financijski izvještaji uključuju sve procese koji su bili u aktivnoj vezi s poslovanjem društva. Stoga se proces analize

financijskih izvještaja može promatrati i kao proces analize i informiranja jer se na temelju analiziranih pokazatelja donose informacije koje se interpretiraju za korisnike financijskih izvještaja. Kako bi se ispunila očekivanja korisnika informacija, analiza se mora sustavno provesti. Najčešće dvije metode su:

a) „raščlanjivanje, da bi se utvrdio kvalitativan sustav i struktura složenog elementa, a za što je pretpostavka složenost elementa ispitivanja;

b) uspoređivanje kvantitativnih odnosa, da bi se vidjela njegova razvojna tendencija, a za što je uvjet postojanje najmanje dvije veličine koje se uspoređuju“ (Tintor, 2020., str. 89).

Osim navedene dvije standardne metode u ispitivanju se koriste i posebne (specijalne) metode triju skupina:

a) „metoda odnosa vrijednosti, kojom se odnos između dvaju skupina podataka iskazuje kao brojčano iskazani omjer;

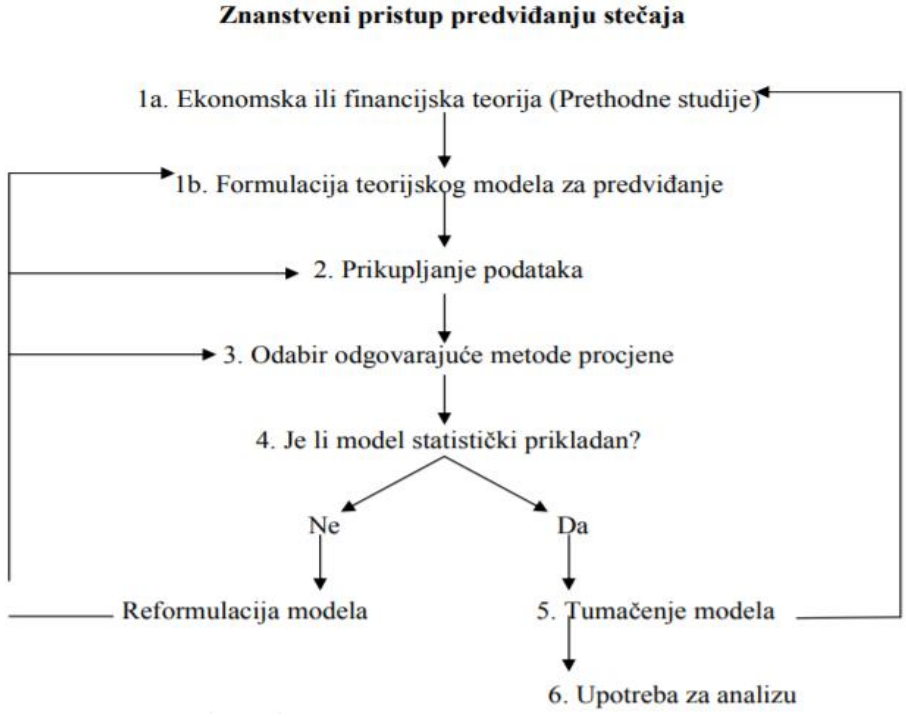
b) metoda indeksnih brojeva ili metoda trenda, kojom se apsolutni brojevi iz financijskih izvještaja određene godine izjednačuju sa 100, a potom se stavke sljedećih godina preračunavaju na osnovu prve godine kao bazne;

c) metoda standardizacije, kojom se dobiveni pokazatelji uspoređuju sa standardnim ili drugim referentnim veličinama, a što predstavlja zadnju kariku u analizama financijskih izvještaja i prosudbi djelotvornosti poslovanja“ (Tintor, 2020., str. 89).

Klasifikacija postupka analize financijskih izvještaja dijeli se na (Tintor, 2020):

- komparativnu analizu financijskih izvještaja;
- strukturnu analizu financijskih izvještaja;
- metodu putem financijskih pokazatelja.
- Sintetski ili zbirni pokazatelji prikazuju cjelovitu ocjenu pokazatelja financijske stabilnosti društva. Sintetski ili zbirni pokazatelji predstavljaju zbroj više pojedinačnih pokazatelja koji se potom sintetiziraju u cjelinu. Sintetski ili zbirni pokazatelji zapravo pokazuju je li društvo „zdravo“ ili je pred bankrotom, odnosno je li predviđen stečaj društva.

Slika 4.1. Znanstveni prikaz predviđanja stečaja

Izvor: Zenzerović i Peruško, 2006.

Na slici 4.1. prikazan je koncept znanstvenog pristupa predviđanju tečaja. Prvenstveno se odabire metoda, model je temeljen na statističko-matematičkoj metodi pri kojoj se uzimaju u odnos varijable. Idući korak je statistička procjena pri kojoj se model vrednuje.

4.2.1. Postupak horizontalne analize

Komparativna analiza financijskih izvještaja, odnosno horizontalna analiza financijskih izvještaja dobiva se putem bilance te računa dobiti i gubitka. U odnos se uzimaju tekuća i prethodna godina kojima je produkt indeks kojemu je baza 100. Indeks pokazuje tendenciju kretanja određenih pozicija tijekom nekoliko obračunskih razdoblja.

Horizontalna analiza prati tendenciju kretanja pozicija financijskog izvještaja, te se njome može odrediti uspješnost i sigurnost poslovanja. Horizontalna analiza zasniva se na baznom indeksu koji se temelji na bazi 100, odnosno određuje se da li je određena pozicija rasla ili padala u odnosu na prethodno razdoblje.

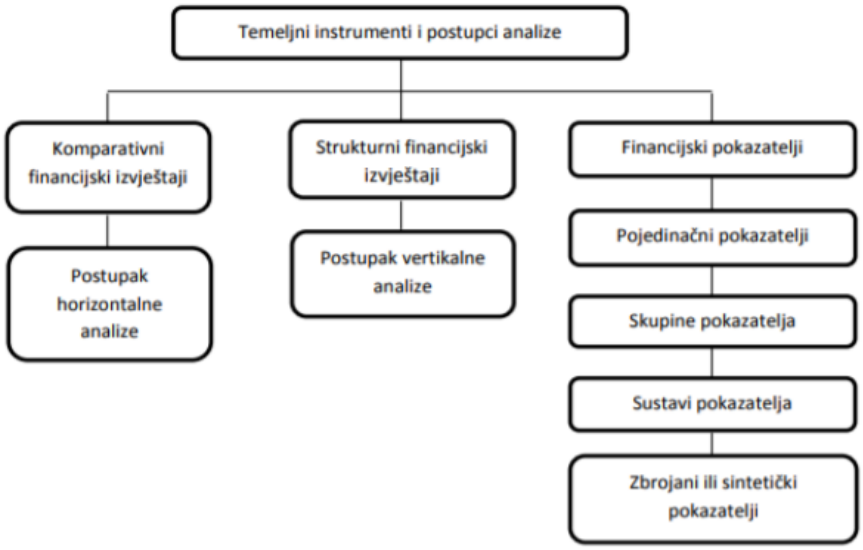
Horizontalna analiza uzima u obzir tekuću godinu u odnosu na prethodnu te se dobiveni indeks oduzima od 100 jer je baza indeksu 100.

4.2.2. Postupak vertikalne analize poduzeća

Strukturna analiza financijskih izvještaja također se temelji na podatcima iz bilance te računa dobiti i gubitka. Strukturna analiza pokazuje promjene u strukturi financijskih izvještaja koje se izražavaju u postotcima, a njihov produkt u postotnim poenima. Metoda putem pokazatelja također se odnosi na podatke iz bilance te računa dobiti i gubitka.

Kako bi se očitala vertikalna analiza, potrebno je prvenstveno izračunati postotak svih pozicija u nekoj poziciji. Dakle, horizontalnom analizom dobiva se obujam, a vertikalnom struktura pozicije bilance te računa dobiti i gubitka.

Slika 4.2. Metode pokazatelja analize

Izvor: Tintor, 2020.

Metodom putem pokazatelja dobiva se slika stvarnog kretanja informacija koje su potrebne za poslovno odlučivanje jer u većini slučajeva horizontalna i vertikalna analiza ne pružaju relevantne i potrebne informacije. Metode pokazatelja dijele se kako je prikazano na slici 4.2.

4.2.3. Pokazatelji sigurnosti poslovanja

Pokazatelji sigurnosti poslovanja su likvidnost i financijska stabilnost, odnosno zaduženost. Menadžeri često primjenjuju i brzu, odnosno takozvanu „odokativnu“ likvidnost koja je pouzdana bez obzira jesu li izračunati i ostali pokazatelji likvidnosti. Referentna veličina za razumijevanje likvidnosti jest da koeficijent likvidnosti ne smije biti manji od 1 (Tintor, 2020). Pokazatelj likvidnosti jedan je od primarnih pokazatelja za menadžere jer nelikvidnost vodi ka insolventnosti što znači propast ukoliko se ne poduzmu određene aktivnosti. Najčešći

pokazatelji likvidnosti su koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent financijske stabilnosti te neto radni kapital.

Koeficijent tekuće stabilnosti se dobiva tako da se kratkotrajna imovina podijeli s kratkoročnim obvezama. Koeficijent ubrzane likvidnosti dobiva se tako da se oduzmu kratkotrajna imovina i zalihe te dobiveni broj podijeli s kratkoročnim obvezama. Koeficijent financijske stabilnosti dobiva se tako da se dugotrajna imovina podijeli s trajnim izvorima financiranja, odnosno kapitalom i dugoročnim obvezama, a neto radni kapital ili obrtni kapital dobiva se tako da se kratkotrajna imovina oduzme od kratkoročnih obveza.

Referentne veličine za razumijevanje likvidnosti su sljedeće: koeficijent tekuće likvidnosti treba biti veći od 1, koeficijent ubrzane likvidnosti treba biti veći od 1. Neki autori poput Tintora (2020) navode da tekuća likvidnost ne bi smjela biti manja od 2, odnosno da je kratkotrajna imovina dvostruko veća od obveza. Pokazatelji likvidnosti ukazuju na pozitivan trend kretanja u uvjetima povećanja financijske stabilnosti i rasta pokazatelja likvidnosti (Tintor, 2020., str. 95).

Menadžeri često primjenjuju i brzu, odnosno takozvanu „odokativnu“ financijsku stabilnost koja je isto kao i likvidnost jer, ukoliko je društvo likvidno, onda je i financijski stabilno. Koeficijent financijske stabilnosti također mora biti veći od 1 (Tintor, 2020). Pokazatelji zaduženosti podrazumijevaju poslovanje koje je nastalo posuđenim novcem te je temeljno pravilo da, ako je stopa profitabilnosti veća od kamatne stope, tada društvo ima koristi od zaduživanja (Tintor, 2020). Najčešći pokazatelji zaduženosti su: koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja, koeficijent financiranja, pokriće troškova kamata, stupanj pokrića I, stupanj pokrića II, koeficijent sposobnosti financiranja obveza te koeficijent financiranja dugoročnog duga.

Koeficijent zaduženosti dobiva se tako da se podijele ukupne obveze s ukupnom imovinom. Koeficijent vlastitog financiranja dobiva se tako da se podijeli glavnica i ukupna imovina. Koeficijent financiranja dobiva se tako da se podijele ukupne obveze i glavnica. Pokriće troškova kamata dobiva se tako da se podijeli dobit prije poreza i kamata s financijskim rashodima. Faktor zaduženosti dobiva se tako da se podijele ukupne obveze te zbroj zadržane dobiti i amortizacije. Stupanj pokrića I. dobiva se tako da se podijele glavnica i dugotrajna imovina. Stupanj pokrića II. dobiva se tako da se zbroj glavnice i dugoročnih obveza podijeli s dugotrajnom imovinom. Koeficijent sposobnosti financiranja obveza dobiva se tako da se podijeli zarada prije kamata, poreza, deprecijacije i amortizacije s ukupnim obvezama.

Koeficijent sposobnosti financiranja duga dobiva se tako da se podijeli zarada prije kamata, poreza, deprecijacije i amortizacije s dugoročnim obvezama.

Udio kapitala u imovini, odnosno odnos obveza i kapitala pokazuje u kojoj mjeri se imovina financira od dioničara, a u kojoj od kreditora. Koeficijent vlastitog financiranja je udio financiranja dioničara, dok je koeficijent financiranja udio financiranja kreditora. Nizak dio kapitala s gledišta dioničara donosi veliku korist jer je profitna stopa veća od kamatne koja se plaća kreditorima (Tintor, 2020). Stupanj pokrića I ili zlatno bilančno pravilo, odnosno stupanj pokrića II ili zlatno bankarsko pravilo pokazuju odnose imovine, kapitala i obveza.

4.2.4. Pokazatelji uspješnosti poslovanja

Pokazatelji uspješnosti poslovanja su ekonomičnost i profitabilnost. Koeficijent ekonomičnosti također mora biti što veći jer, ukoliko su ukupni rashodi veći od ukupnih prihoda, društvo nije ekonomično. Ekonomičnost se računa tako da se podijele ukupni prihodi s ukupnim rashodima. Pokazatelji ekonomičnosti pokazuju koliko jedinica rashoda ostvaruje prihoda. Pokazatelji ekonomičnosti izračunavaju se na temelju podataka dobivenih iz računa dobiti i gubitka. Najčešći pokazatelji ekonomičnosti su: ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost prodaje i ekonomičnost financiranja. Koeficijenti ekonomičnosti trebali bi biti veći od 1 jer takav odnos pokazuje da su na svaku jedinicu rashoda ostvareni veći prihodi (Tintor, 2020).

Ekonomičnost ukupnog poslovanja dobije se tako da se podijele ukupni prihodi s ukupnim rashodima. Ekonomičnost prodaje dobiva se tako da se poslovni prihodi podijele s poslovnim rashodima te se ekonomičnost financiranja dobije tako da se financijski prihodi podijele s financijskim rashodima. Koeficijenti ekonomičnosti trebali bi biti veći od 1 jer takav odnos pokazuje da su na svaku jedinicu rashoda ostvareni veći prihodi (Tintor, 2020).

Izračun profitabilnosti vrši se tako da se od bruto dobiti oduzme neto dobit, odnosno profitabilnost poslovanja ogleda se u ostvarenoj neto dobiti, odnosno dobiti ili gubitku poslovne godine. Navedenim se zaključuje da ostvarena dobit mora biti što veća, no ako se smanji stopa profitabilnosti te ako ima dovoljno sredstava da društvo vrati pozajmice po visokim kamatnim stopama. Profitabilnost je pokazatelj koji se dobiva putem računa dobiti i gubitka te pokazuje efikasnost poslovanja društva. Najvažniji pokazatelji profitabilnosti su: marža profita, rentabilnost imovine i rentabilnost vlastitog kapitala.

Neto profitna marža dobiva se tako da se zbroj neto dobiti i financijskih rashoda podijeli s ukupnim prihodima. Bruto profitna marža dobiva se tako da se zbroj bruto dobiti i financijskih rashoda podijeli s ukupnim prihodima. ROA ili neto rentabilnost imovine dobiva se tako da se zbroj neto dobiti i financijskih rashoda podijeli s ukupnom imovinom. Rentabilnost vlastitog kapitala ili ROE dobiva se tako da se neto dobit podijeli s vlastitim kapitalom. Učinkovitost imovine dobiva se tako da se poslovni prihodi podijele s ukupnom aktivom. Neto profitna marža pokazuje efikasnost poslovanja prije nego se plati cijena (kamata) na angažirane pozajmice (Tintor, 2020). Neto rentabilnost imovine pokazuje efikasnost korištenja ukupnog kapitala, dok rentabilnost vlastitog kapitala pokazuje efikasnost korištenja vlastitog kapitala.

4.2.5. Pokazatelji aktivnosti poslovanja

Pokazatelji aktivnosti mjere se s pomoću koeficijenta obrtaja. Pokazatelji aktivnosti važni su kreditorima, dobavljačima ili potencijalnim partnerima jer pokazuju sposobnost društva koliko uspješno obrće obrtna sredstva prilikom poslovanja i podmirivanja obveza. Najčešći pokazatelji aktivnosti su: koeficijent obrtaja ukupne imovine, koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine, koeficijent obrtaja potraživanja, trajanje naplate potraživanja u danima, koeficijent obrtaja zaliha, dani vezivanja zaliha, koeficijent obrtaja dobavljača, trajanje plaćanja dobavljačima u danima te „cash gap“ ili obrtni ciklus.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine dobiva se tako da se ukupni prihodi podijele s ukupnom imovinom. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine dobiva se tako da se ukupni prihodi podijele s kratkotrajnom imovinom. Koeficijent obrtaja potraživanja dobiva se tako da se prihodi od prodaje podijele s dobivenim potraživanjem od kupaca. Trajanje naplate potraživanja u danima dobiva se tako da se dani u godini (365) podijele s koeficijentom obrtaja potraživanja. Koeficijent obrtaja zaliha se dobiva tako da se prihodi od prodaje podijele sa zalihama. Dani vezivanja zaliha dobivaju se tako da se dani u godini (365) podijele s koeficijentom obrtaja zaliha. Koeficijent obrtaja dobavljača dobiva se tako da se materijalni troškovi podijele s obvezama prema dobavljačima. Trajanje plaćanja dobavljačima u danima dobivaju se tako da se dani u godini (365) podijele s koeficijentom obrtaja dobavljača. „Cash gap“ ili obrtni ciklus dobiva se tako da se dani vezivanja kupaca zbroje s danima vezivanja zaliha te oduzmu s danima vezivanja dobavljača.

Povećanje svih pokazatelja ukazuje na povoljnu aktivnost poduzetnika s trendom rasta. Smanjenje koeficijenta obrtaja potraživanja odnosi se na skraćivanje broja dana naplate potraživanja koje je od izuzetne važnosti za poslovanje društva.

4.2.6. Du Pontov sustav pokazatelja rentabilnosti ukupne imovine

Du Pontov sustav pokazatelja jedan je od najpoznatijih sustava pokazatelja. Najvažniji pokazatelj je rentabilnost imovine i kapitala koji se dobije tako da se neto profitna marža pomnoži s koeficijentom obrtaja ukupne imovine. Neto profitna marža dobiva se tako da se zbroj neto dobiti i financijskog rashoda podijeli s ukupnim prihodima, a koeficijent obrtaja ukupne imovine dobije se tako da se ukupni prihodi podijele s ukupnom imovinom. Iz rentabilnosti se dobivaju podatci koji trebaju zadovoljavati poslovanje poduzetnika, stoga je i Du Pontov sustav pokazatelja deduktivan sustav pokazatelja.

4.2.7. Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj

Jedan od najpoznatijih sintetičkih pokazatelja je Altmanov Z-score pokazatelj (Bogdan i sur., 2019). Izračun pokazatelja prikazan je u tablici 4.3.

Tablica 4.3. Pokazatelj Altmanov Z-score

Sintetski pokazatelj	Postupak
Altmanov Z-score	neto radni kapital/aktiva
	zadržana dobit/aktiva
	dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva
	vlastiti kapital/tuđi kapital
	prihodi/aktiva
UKUPNO	**1,2** x prvi pokazatelj + **1,4** x drugi pok. + **3,3** x treći pok. + **0,6** x četvrti pok. + **1,0** x peti pok.

Izvor: Autoričin rad prema Tintoru (2020)

Altmanov Z-score je sintetički pokazatelj koji se sastoji od skupa ponderiranih podataka. "Nastao je kao plod istraživanja ekonomskih analitičara radi procjene mogućnosti propasti poduzetnika u budućem razdoblju, a na temelju podataka iz financijskih izvještaja" (Tintor, 2020., str. 99). Pokazatelj Altmanov Z-score je prikazan u tablici 4.3. Referentne vrijednosti navedenog pokazatelja su (Zenzerović i Peruško, 2006):

- ukoliko Altmanov Z-score ima vrijednost manju od 1,81, tada je poslovni subjekt pred pokretanjem stečajnog postupka;
- ukoliko je veći od 1,81, a manji od 2,99, tada mu je ugrožena financijska stabilnost s potencijalom ozdravljenja;

- ukoliko je veći od 2,99, tada je financijski stabilan poslovni subjekt.

4.2.8. Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću

Izračun Kralicekovog DF pokazatelja za procjenu krize u poduzeću prikazan je u tablici 4.4.

Tablica 4.4. Kralicekov DF pokazatelj

Sintetski pokazatelj		Postupak
Kralicekov DF pokazatelj	X1	Čisti novčani tok / Ukupne obveze
	X2	Ukupna imovina / Ukupne obveze
	X3	Dobit prije kamata i poreza / Ukupna imovina
	X4	Dobit prije kamata i poreza / Ukupni prihodi
	X5	Zalihe / Ukupni prihodi
	X6	Poslovni prihodi / Ukupna imovina
UKUPNO	1,5 x X1 + 0,08 x X2 +10 x X3 + 5 x X4 + 0,3 x X5 + 0,1 x X6	

Izvor: Autoričin rad prema Zenzerović i Peruško, 2006.

Kralicekov DF pokazatelj služi kao model za predviđanje stečaja društva te je prikazan izračun u tablici 4.5.

Tablica 4.5. Referentne vrijednosti DF pokazatelja

Vrijednost DF pokazatelja	Financijska stabilnost
>3.0	Izvrsna
>2.2	Vrlo dobra
>1.5	Dobra
>1.0	Osrednja
>0.3	Loša
≤0.3	Početak insolventnosti
≤0.0	Umjerena insolventnost
≤-1.0	Izrazitija insolventnost

Izvor: Autoričin rad prema Zenzerović i Peruško, 2006.

Kralicekov DF pokazatelj koji je prikazan u tablici 4.4. može poprimiti pozitivne i negativne vrijednosti pri čemu negativne vrijednosti ukazuju na insolventnost, a pozitivne na solventnost poslovnog subjekta što je prikazano u tablici 4.5.

5. FINANCIJSKI POKAZATELJI PROCJENE FINANCIJSKE STABILNOSTI ODABRANIH HRVATSKIH PROIZVOĐAČA DETERDŽENATA

Pokazatelji procjene financijske stabilnosti pokazatelji su solventnosti, a spadaju u grupu pokazatelja uspješnosti poslovanja. Pokazatelji uspješnosti stavljaju u omjer iznose iz bilance te računa dobiti i gubitka.

5.1. Analiza financijske stabilnosti Henkel Croatia d.o.o., Zagreb

Za analizu financijske stabilnosti društva Henkel koristili su se pokazatelji financijske stabilnosti, Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj te Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću.

5.1.1. Skraćeni račun dobiti i gubitka te skraćena bilanca

Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za razdoblje od 2014. do 2015. godine prikazani su u tablicama 5.1., 5.3., 5.5., 5.7. i 5.9., dok su skraćene bilance društva Henkel za razdoblje od 2014. do 2015. godine prikazane u tablicama 5.2., 5.4., 5.6., 5.8. i 5.10.

Tablica 5.1. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za 2014. i 2015. godinu

Tek. broj	N a z i v	2014		2015		Index 2015
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	484.774.277	99,8	474.819.580	99,8	97,9
	- prihodi od prodaje	481.553.731	99,3	471.757.350	99,4	98,0
2.	Poslovni rashodi	466.779.314	99,8	459.626.616	99,8	98,5
	- materijalni troškovi	424.021.266	90,8	414.517.669	90,2	97,8
	- amortizacija	1.070.297	0,2	4.388.833	1,0	410,1
3.	Financijski prihodi	751.901	0,2	1.033.566	0,2	137,5
4.	Financijski rashodi	771.040	0,2	888.269	0,2	115,2
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**485.526.178**	**100,0**	**475.853.146**	**100,0**	**98,0**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**467.550.354**	**100,0**	**460.514.885**	**100,0**	**98,5**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	17.975.824	3,7	15.338.261	3,2	85,3
10.	Porez na dobit	4.421.167	0,9	3.804.519	0,8	86,1
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**13.554.657**	**75,4**	**11.533.742**	**75,2**	**85,1**

Izvor: Autoričin rad

U 2015. godini ukupni prihodi iznosili su 475 milijuna kuna te su za 2 % pali u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi su pali za 1,5 % u odnosu na prethodnu godinu. U ukupnim prihodima prevladavaju poslovni prihodi s 99,8 %, dok u ukupnim rashodima

prevladavaju poslovni rashodi s 99,4 %. U poslovnim prihodima su 2015. godine prihodi od prodaje pali za 2 %. U strukturi poslovnih rashoda prevladavaju materijalni troškovi s 90,2 %.

Tablica 5.2. Skraćena bilanca društva Henkel za 2014. i 2015. godinu

Tek. broj	N a z i v	31.12.2014.		31. prosinca 2015.		Index
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	9.282.179	11,0	8.360.435	9,5	90,1
3.	Kratkotrajna imovina	75.311.038	89,0	79.002.608	90,0	104,9
	- zalihe	4.186.862	5,6	4.779.408	6,0	114,2
	- potraživanja od kupca	43.802.301	58,2	51.565.567	65,3	117,7
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	1.500	0,0	411.772	0,5	27.451,5
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**84.594.717**	**100,0**	**87.774.815**	**100,0**	**103,8**
5.	Kapital i rezerve	40.543.848	47,9	42.112.796	48,0	103,9
	- zadržana dobit	19.801.654	48,8	23.391.517	55,5	118,1
6.	Rezerviranja	1.947.238	2,3	3.094.968	3,5	158,9
7.	Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	42.103.631	49,8	42.567.051	48,5	101,1
	- obveze prema dobavljačima	21.886.212	52,0	20.024.578	47,0	91,5
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**84.594.717**	**100,0**	**87.774.815**	**100,0**	**103,8**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2015. ukupna aktiva i pasiva iznosile su 87 milijuna kuna što je rast za 3,8 % u odnosu na isti dan prethodne godine. U strukturi aktive dominira kratkotrajna imovina s 90 %, dok u pasivi dominiraju kratkoročne obveze sa 48,5%.

Tablica 5.3. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za 2015. i 2016. godinu

Tek. broj	N a z i v	2015		2016		Index 2016
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	474.819.580	99,8	523.053.835	98,7	110,2
	- prihodi od prodaje	471.757.350	99,4	521.884.018	99,8	110,6
2.	Poslovni rashodi	459.626.616	99,8	504.184.905	98,7	109,7
	- materijalni troškovi	414.517.669	90,2	454.535.254	90,2	109,7
	- amortizacija	4.388.833	1,0	1.205.444	0,2	27,5
3.	Financijski prihodi	1.033.566	0,2	6.786.322	1,3	656,6
4.	Financijski rashodi	888.269	0,2	6.592.928	1,3	742,2
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**475.853.146**	**100,0**	**529.840.157**	**100,0**	**111,3**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**460.514.885**	**100,0**	**510.777.833**	**100,0**	**110,9**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	15.338.261	3,2	19.062.324	3,6	124,3
10.	Porez na dobit	3.804.519	0,8	4.845.356	0,9	127,4
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**11.533.742**	**75,2**	**14.216.968**	**74,6**	**123,3**

Izvor: Autoričin rad

U 2016. godini ukupni prihodi iznosili su 529 milijuna kuna što je za 11,3 % više u odnosu na prethodnu godinu, dok su ukupni rashodi rasli 10,9 % u odnosu na 2015. godinu. U poslovnim prihodima dominiraju prihodi od prodaje s 99,8 %, a u poslovnim rashodima dominiraju materijalni troškovi s 90,2 % što se nije u strukturi mijenjalo u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 5.4. Skraćena bilanca društva Henkel za 2015. i 2016. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2016.		Index
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	8.360.435	9,5	8.431.135	7,2	100,8
3.	Kratkotrajna imovina	79.002.608	90,0	105.597.877	90,6	133,7
	- zalihe	4.779.408	6,0	23.018	0,0	0,5
	- potraživanja od kupca	51.565.567	65,3	74.332.080	70,4	144,2
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	411.772	0,5	2.530.453	2,2	614,5
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**87.774.815**	**100,0**	**116.559.465**	**100,0**	**132,8**
5.	Kapital i rezerve	42.112.796	48,0	56.329.764	48,3	133,8
	- zadržana dobit	23.391.517	55,5	34.925.259	62,0	149,3
6.	Rezerviranja	3.094.968	3,5	8.522.451	7,3	275,4
7.	Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	42.567.051	48,5	51.707.250	44,4	121,5
	- obveze prema dobavljačima	20.024.578	47,0	31.146.784	60,2	155,5
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**87.774.815**	**100,0**	**116.559.465**	**100,0**	**132,8**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2016. ukupna aktiva i pasiva iznosile su 116 milijuna kuna što je za 32,8 % više u odnosu na isti dan prethodne godine. U strukturi aktive dominira kratkotrajna imovina koja je rasla u odnosu na isti dan prethodne godine za 33,7 %, dok u pasivi prevladavaju kapital i rezerve koje su rasle za 33,8 % u odnosu na isti dan prethodne godine.

Tablica 5.5. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za 2016. i 2017. godinu

Tek. broj	N a z i v	2016		2017		Index 2017
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	523.053.835	98,7	423.794.765	99,8	81,0
	- prihodi od prodaje	521.884.018	99,8	422.592.221	99,7	81,0
2.	Poslovni rashodi	504.184.905	98,7	447.508.987	99,9	88,8
	- materijalni troškovi	454.535.254	90,2	386.054.189	86,3	84,9
	- amortizacija	1.205.444	0,2	1.301.064	0,3	107,9
3.	Financijski prihodi	6.786.322	1,3	688.515	0,2	10,1
4.	Financijski rashodi	6.592.928	1,3	489.810	0,1	7,4
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**529.840.157**	**100,0**	**424.483.280**	**100,0**	80,1
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**510.777.833**	**100,0**	**447.998.797**	**100,0**	87,7
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	19.062.324	3,6	-23.515.517	-5,5	-123,4
10.	Porez na dobit	4.845.356	0,9	0	0,0	0,0
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**14.216.968**	**74,6**	**-23.515.517**	**100,0**	-165,4

Izvor: Autoričin rad

U 2017. godini ukupni prihodi društva Henkel iznosili su 424 milijuna kuna što je pad za 19,9 % u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi pali su za 12,3 % u odnosu na prethodnu godinu. Društvo je u 2016. godini ostvarilo dobit u iznosu od 14 milijuna kuna, dok je u 2017. godini poslovalo s gubitkom u iznosu od 23 milijuna kuna.

Tablica 5.6. Skraćena bilanca društva Henkel za 2016. i 2017. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2016.		31. prosinca 2017.		Index 2017
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	8.431.135	7,2	7.787.277	7,2	92,4
3.	Kratkotrajna imovina	105.597.877	90,6	98.642.716	91,6	93,4
	- zalihe	23.018	0,0	25.950	0,0	112,7
	- potraživanja od kupca	74.332.080	70,4	62.407.610	63,3	84,0
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	2.530.453	2,2	1.299.703	1,2	51,4
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**116.559.465**	**100,0**	**107.729.696**	**100,0**	92,4
5.	Kapital i rezerve	56.329.764	48,3	32.814.247	30,5	58,3
	- zadržana dobit	34.925.259	62,0	49.142.227	149,8	140,7
6.	Rezerviranja	8.522.451	7,3	11.492.227	10,7	134,8
7.	Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0	0	0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	51.707.250	44,4	63.423.222	58,9	122,7
	- obveze prema dobavljačima	31.146.784	60,2	44.703.189	70,5	143,5
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**116.559.465**	**100,0**	**107.729.696**	**100,0**	92,4

Izvor: Autoričin rad

U 2017. godini ukupna aktiva i pasiva društva Henkel iznosile su 107 milijuna kuna što je pad za 7,6 % u odnosu na 31. prosinca 2016. godine. Na dan 31. prosinca u aktivi dominira kratkotrajna imovina s 91,6 %, a u strukturi kratkotrajne imovine dominiraju potraživanja od kupaca. U aktivi na dan 31. prosinca 2017. godine dominiraju kratkoročne obveze s 58,9 % u čijoj strukturi pak dominiraju obveze prema dobavljačima koje su rasle za 43,5 % u odnosu na isti dan prethodne godine.

Tablica 5.7. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za 2017. i 2018. godinu

Tek. broj	N a z i v	2017		2018		Index 2018
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	423.794.765	99,8	479.765.813	99,7	113,2
	- prihodi od prodaje	422.592.221	99,7	478.585.157	99,8	113,3
2.	Poslovni rashodi	447.508.987	99,9	453.124.120	99,7	101,3
	- materijalni troškovi	386.054.189	86,3	407.824.032	90,0	105,6
	- amortizacija	1.301.064	0,3	1.442.333	0,3	110,9
3.	Financijski prihodi	688.515	0,2	1.583.865	0,3	230,0
4.	Financijski rashodi	489.810	0,1	1.545.229	0,3	315,5
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**424.483.280**	**100,0**	**481.349.678**	**100,0**	113,4
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**447.998.797**	**100,0**	**454.669.349**	**100,0**	101,5
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	-23.515.517	-5,5	26.680.329	5,5	-113,5
10.	Porez na dobit	0	0,0	5.286.458	1,1	0,0
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**-23.515.517**	**100,0**	**21.393.871**	**80,2**	-91,0

Izvor: Autoričin rad

U 2018. godini ukupni prihodi rasli su za 13,4 %, dok su ukupni rashodi rasli za 1,5 %. Društvo je u 2018. godini ostvarilo dobit, a u 2017.prikazivalo je gubitak. U prihodima dominiraju poslovni prihodi, dok u rashodima dominiraju poslovni rashodi. U strukturi poslovnih rashoda dominiraju materijalni troškovi koji su rasli za 5,6 %.

Tablica 5.8. Skraćena bilanca društva Henkel za 2017. i 2018. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2017		31. prosinca 2018.		Index 2018
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	7.787.277	7,2	6.914.561	5,5	88,8
3.	Kratkotrajna imovina	98.642.716	91,6	116.372.080	93,3	118,0
	- zalihe	25.950	0,0	34.374	0,0	132,5
	- potraživanja od kupca	62.407.610	63,3	27.575.765	23,7	44,2
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	1.299.703	1,2	1.410.477	1,1	108,5
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**107.729.696**	**100,0**	**124.697.118**	**100,0**	115,7
5.	Kapital i rezerve	32.814.247	30,5	54.208.118	43,5	165,2
	- zadržana dobit	49.142.227	149,8	25.626.710	47,3	52,1
6.	Rezerviranja	11.492.227	10,7	8.855.259	7,1	77,1
7.	Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	63.423.222	58,9	61.633.691	49,4	97,2
	- obveze prema dobavljačima	44.703.189	70,5	35.997.652	58,4	80,5
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**107.729.696**	**100,0**	**124.697.068**	**100,0**	115,7

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2018. ukupna aktiva i pasiva društva Henkel rasle su za 15,7 % u odnosu na isti dan prethodne godine. U aktivi dominira kratkotrajna imovina koja je rasla za 18 % u odnosu na isti dan prethodne godine, a u pasivi dominiraju kratkoročne obveze koje su pale za 2,8 % u odnosu na isti dan prethodne godine.

Tablica 5.9. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za 2018. i 2019. godinu

Tek. broj	N a z i v	2018		2019		Index 2019
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	479.765.813	99,7	541.803.931	99,7	112,9
	- prihodi od prodaje	478.585.157	99,8	540.375.342	99,7	112,9
2.	Poslovni rashodi	453.124.120	99,7	520.295.854	99,7	114,8
	- materijalni troškovi	407.824.032	90,0	475.020.772	91,3	116,5
	- amortizacija	1.442.333	0,3	1.389.433	0,3	96,3
3.	Financijski prihodi	1.583.865	0,3	1.663.423	0,3	105,0
4.	Financijski rashodi	1.545.229	0,3	1.372.577	0,3	88,8
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**481.349.678**	**100,0**	**543.467.354**	**100,0**	112,9
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**454.669.349**	**100,0**	**521.668.431**	**100,0**	114,7
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	26.680.329	5,5	21.798.923	4,0	81,7
10.	Porez na dobit	5.286.458	1,1	4.854.168	0,9	91,8
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**21.393.871**	**80,2**	**16.944.755**	**77,7**	79,2

Izvor: Autoričin rad

U 2019. godini društvo Henkel ostvarilo je dobit u iznosu od 16,9 milijuna kuna koja je manja za 20,8 % u odnosu na ostvarenu dobit prethodne godine kada je iznosila 21,4 milijuna kuna. Pad dobiti dogodio se uslijed povećanja rashoda za 14,7 %, dok su prihodi rasli samo 12,9 %.

Tablica 5.10. Skraćena bilanca društva Henkel za 2018. i 2019. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2018.		31. prosinca 2019.		Index
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	6.914.561	5,5	5.745.510	4,2	83,1
3.	Kratkotrajna imovina	116.372.080	93,3	129.291.331	94,7	111,1
	- zalihe	34.374	0,0	36.441	0,0	106,0
	- potraživanja od kupca	27.575.765	23,7	27.764.775	21,5	100,7
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	1.410.477	1,1	1.458.817	1,1	103,4
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**124.697.118**	**100,0**	**136.495.658**	**100,0**	109,5
5.	Kapital i rezerve	54.208.118	43,5	71.152.873	52,1	131,3
	- zadržana dobit	25.626.710	47,3	47.020.581	66,1	183,5
6.	Rezerviranja	8.855.259	7,1	8.716.895	6,4	98,4
7.	Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	61.633.691	49,4	56.625.890	41,5	91,9
	- obveze prema dobavljačima	35.997.652	58,4	32.873.458	58,1	91,3
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**124.697.068**	**100,0**	**136.495.658**	**100,0**	109,5

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2019. godine aktiva i pasiva rasle su za 9,5 % u odnosu na 31. prosinca 2018. godine. U aktivi dominira kratkotrajna imovina kao i prošle godine, a u pasivi dominiraju kapital i rezerve.

5.1.2. Osnovni pokazatelji financijske stabilnosti poslovanja

Financijska stabilnost poslovanja društva Henkel Croatia u periodu od 2015. do 2019. godine prikazana je u tablici 5.11.

Tablica 5.11. Pokazatelji stabilnosti poslovanja Henkel Croatia d.o.o.

Pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
Koeficijent zaduženosti	0,52	0,52	0,70	0,57	0,48
Koeficijent vlastitog financiranja	0,48	0,48	0,30	0,43	0,52
Koeficijent financiranja	1,08	1,07	2,28	1,30	0,92
Pokriće troškova kamata	15,91	2,68	-51,07	16,31	14,66
Faktor zaduženosti	1,87	1,67	1,49	2,60	1,35
Stupanj pokrića I.	5,04	6,68	4,21	7,84	12,38
Stupanj pokrića II.	5,04	6,68	4,21	7,84	12,38
Koeficijent sposobnosti financiranja obveza	0,33	0,31	-0,32	0,38	0,33
Koeficijent sposobnosti financiranja dug.duga	4,91	2,21	-2,06	3,01	2,47

Izvor: Autoričin rad

Koeficijent zaduženosti analiziranog društva pokazuje da se velikim dijelom društvo financira zaduživanjem, odnosno u 2019. godini 48 % imovine nabavljeno je zaduživanjem, 2018. 57 %, 2017. 70% imovine, a 2015. i 2016. 52%. Koeficijent vlastitog financiranja pokazuje da je 2019. društvo 52% imovine financiralo iz vlastitog kapitala. Visoki koeficijent financiranja pokazuje kako društvo može imati ili ima poteškoća prilikom vraćanja sredstava i kamata, odnosno na 1 kunu kapitala društvo u 2019. ostvaruje 92 lipe obveza. Zlatno bilančno pravilo ili stupanj pokrića I pokazuje da u 2019. kapital pokriva dugotrajnu imovinu. Zlatno bankarsko pravilo ili stupanj pokrića II pokazuje da trajni izvori financiranja, odnosno kapital i dugoročne obveze, pokrivaju dugotrajnu imovinu. U 2019. stupanj pokrića II veći je od stupnja pokrića I što pokazuje da je dio dugoročnih izvora financiranja iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine što će se pokazati i kod pokazatelja likvidnosti.

5.1.3. Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj

Altmanov-Z-Score pokazatelj za društvo Henkel u razdoblju od 2015. do 2019. godine prikazan je u tablici 5.12.

Tablica 5.12. Altmanov Z-Score pokazatelj društva Henkel od 2015. do 2019. godine

Sintetski pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
neto radni kapital/aktiva	0,42	0,48	0,34	0,45	0,54
zadržana dobit/aktiva	0,27	0,30	0,46	0,21	0,34
dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva	0,16	0,15	-0,23	0,20	0,15
vlastiti kapital/tuđi kapital	0,92	0,94	0,44	0,77	1,09
prihodi/aktiva	5,42	4,55	3,94	3,86	3,98
Z-score	7,38	6,61	4,48	5,82	6,26

Izvor: Autoričin rad

Putem analize Altmanovog Z-Score pokazatelja društva Henkel, uočava se kako društvo nije blizu bankrota te posluje dobro.

5.1.4. Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću

Kralicekov DF pokazatelj poslovanja društva Henkel u razdoblju od 2015. do 2019. godine prikazan je u tablici 5.13.

Tablica 5.13. Kralicekov DF pokazatelj društva Henkel od 2015. do 2019. godine

Sintetski pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
Čisti novčani tok / Ukupne obveze	0,45	0,40	0,13	0,03	0,00
Ukupna imovina / Ukupne obveze	1,92	1,94	1,44	1,77	2,09
Dobit prije kamata i poreza / Ukupna imovina	0,16	0,15	-0,23	0,20	0,15
Dobit prije kamata i poreza / Ukupni prihodi	0,03	0,03	-0,06	0,05	0,04
Zalihe / Ukupni prihodi	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Poslovni prihodi / Ukupna imovina	5,41	4,49	3,93	3,85	3,97
UKUPNO	3,13	2,89	-1,91	2,85	2,22

Izvor: Autoričin rad

U 2015. godini pokazatelj prikazuje izvrsnu financijsku stabilnost, u 2016. godini financijska je stabilnost vrlo dobra. U 2017. godini društvo je prikazalo izrazitiju insolventnost, da bi u 2018. i 2019. godini ponovno financijska stabilnost prema kriteriju bila vrlo dobra.

5.2. Analiza financijske stabilnosti Procter & Gamble d.o.o., Zagreb

Prilikom analize financijske stabilnosti Procter & Gamble d.o.o. u razdoblju od 2015. do 2019. godine koristili su se osnovni pokazatelji financijske stabilnosti poslovanja, Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj te Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću.

5.2.1. Skraćeni račun dobiti i gubitka te skraćena bilanca

Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Procter & Gamble za razdoblje od 2014. do 2015. godine prikazani su u tablicama 5.14., 5.16., 5.18., 5.20. i 5.22., dok su skraćene bilance

društva Henkel za razdoblje od 2014. do 2015. godine prikazane u tablicama 5.15., 5.17., 5.19., 5.21. i 5.23.

Tablica 5.14. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Procter & Gamble za 2014. i 2015. godinu

Tek. broj	N a z i v	2014		2015		Index 2015
		Svota (- HRK -)		Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	478.067.862	99,9	467.100.217	99,9	97,7
	- prihodi od prodaje	476.512.411	99,7	466.509.397	99,9	97,9
2.	Poslovni rashodi	462.399.686	99,9	453.781.876	99,7	98,1
	- materijalni troškovi	411.084.472	88,9	433.315.148	95,5	105,4
	- amortizacija	464.137	0,1	385.476	0,1	83,1
3.	Financijski prihodi	288549	0,1	249.197	0,1	86,4
4.	Financijski rashodi	607.858	0,1	1.519.492	0,3	250,0
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**478.356.411**	**100,0**	**467.349.414**	**100,0**	**97,7**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**463.007.544**	**100,0**	**455.301.368**	**100,0**	**98,3**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	15.348.867	3,2	12.048.046	2,6	78,5
10.	Porez na dobit	3.741.724	0,8	3.359.152	0,7	89,8
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**11.607.143**	**75,6**	**8.688.894**	**72,1**	**74,9**

Izvor: Autoričin rad

U 2015. godini ukupni prihodi pali su za 2,3 %, a ukupni rashodi za 1,7 %.

Tablica 5.15. Skraćena bilanca društva Procter & Gamble za 2014. i 2015. godinu

Tek. broj	N a z i v	31.12.2014.		31. prosinca 2015.		Index 2015
		Svota (- HRK -)		Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	821.978	0,9	573.740	0,4	69,8
3.	Kratkotrajna imovina	83.723.003	91,4	118.109.772	89,2	141,1
	- zalihe	0	0,0	0	0,0	0,0
	- potraživanja od kupca	30.379.435	36,3	50.055.903	42,4	164,8
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	7.008.308	7,7	13.778.144	10,4	196,6
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**91.553.289**	**100,0**	**132.461.656**	**100,0**	**144,7**
5.	Kapital i rezerve	15.588.030	17,0	24.276.785	18,3	155,7
	- zadržana dobit	0	0,0	11.607.144	47,8	0,0
6.	Rezerviranja	70.837	0,1	85.897	0,1	121,3
7.	Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	52.138.219	56,9	73.279.398	55,3	140,5
	- obveze prema dobavljačima	1.928.872	3,7	2.709.808	3,7	140,5
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	23.756.203	25,9	34.819.576	26,3	146,6
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**91.553.289**	**100,0**	**132.461.656**	**100,0**	**144,7**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2015. godine ukupna aktiva i pasiva iznosile su 132 milijuna kuna što je rast za 44,7 % u odnosu na isti dan prethodne godine.

Tablica 5.16. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Procter & Gamble za 2015. i 2016. godinu

Tek. broj	N a z i v	2015		2016		Index 2016
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	467.100.217	99,9	453.275.000	100,0	97,0
	- prihodi od prodaje	466.509.397	99,9	452.637.474	99,9	97,0
2.	Poslovni rashodi	453.781.876	99,7	435.987.000	99,8	96,1
	- materijalni troškovi	433.315.148	95,5	0	0,0	0,0
	- amortizacija	385.476	0,1	214.535	0,0	55,7
3.	Financijski prihodi	249.197	0,1	84.000	0,0	33,7
4.	Financijski rashodi	1.519.492	0,3	887.000	0,2	58,4
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**467.349.414**	**100,0**	**453.359.000**	**100,0**	**97,0**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**455.301.368**	**100,0**	**436.874.000**	**100,0**	**96,0**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	12.048.046	2,6	16.485.000	3,6	136,8
10.	Porez na dobit	3.359.152	0,7	3.968.000	0,9	118,1
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**8.688.894**	**72,1**	**12.517.000**	**75,9**	**144,1**

Izvor: Autoričin rad

Ukupni prihodi u 2016. godini iznosili su 453 milijuna kuna što je pad za 3 %, dok su ukupni rashodi pali za 4 % u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 5.17. Skraćena bilanca društva Procter & Gamble za 2015. i 2016. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2016.		Index 2016
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	573.740	0,4	594.119	0,8	103,6
3.	Kratkotrajna imovina	118.109.772	89,2	66.331.818	93,9	56,2
	- zalihe	0	0,0	0	0,0	0,0
	- potraživanja od kupca	50.055.903	42,4	29.252.707	44,1	58,4
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	13.778.144	10,4	3.705.365	5,2	26,9
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**132.461.656**	**100,0**	**70.631.302**	**100,0**	**53,3**
5.	Kapital i rezerve	24.276.785	18,3	16.497.002	23,4	68,0
	- zadržana dobit	11.607.144	47,8	12.516.803	75,9	107,8
6.	Rezerviranja	85.897	0,1	98.531	0,1	114,7
7.	Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	73.279.398	55,3	54.035.769	76,5	73,7
	- obveze prema dobavljačima	2.709.808	3,7	25.292.537	46,8	933,4
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	34.819.576	26,3	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**132.461.656**	**100,0**	**70.631.302**	**100,0**	**53,3**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2016. godine ukupna aktiva i pasiva pale su za 46,7 %. U ukupnoj aktivi dominirala je kratkotrajna imovina koja je pala za 43,8 % u odnosu na isti dan prethodne

godine, a u pasivi su dominirale kratkoročne obveze koje su pale za 26,3 %. U strukturi kratkoročnih obveza vidljivo je povećanje obveza prema dobavljačima za 833,4 %.

Tablica 5.18. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Procter & Gamble za 2016. i 2017. godinu

Tek. broj	N a z i v	2016		2017		Index 2017
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	453.275.000	100,0	403.941.945	100,0	89,1
	- prihodi od prodaje	452.637.474	99,9	403.161.433	99,8	89,1
2.	Poslovni rashodi	435.987.000	99,8	394.053.059	99,8	90,4
	- materijalni troškovi	0	0,0	0	0,0	0,0
	- amortizacija	214.535	0,0	380.481	0,1	177,4
3.	Financijski prihodi	84.000	0,0	0	0,0	0,0
4.	Financijski rashodi	887.000	0,2	606.604	0,2	68,4
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**453.359.000**	**100,0**	**403.941.945**	**100,0**	**89,1**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**436.874.000**	**100,0**	**394.659.663**	**100,0**	**90,3**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	16.485.000	3,6	9.282.282	2,3	56,3
10.	Porez na dobit	3.968.000	0,9	-2.521.179	-0,6	-63,5
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**12.517.000**	**75,9**	**6.761.103**	**72,8**	**54,0**

Izvor: Autoričin rad

U 2017. prihodi su iznosili 403,9 milijuna kuna te su pali za 10,9 % u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi iznosili su 436,9 milijuna kuna te su pali za 9,7 % u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 5.19. Skraćena bilanca društva Procter & Gamble za 2016. i 2017. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2016.		31. prosinca 2017.		Index 2016
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	594.119	0,8	473.700	0,6	79,7
3.	Kratkotrajna imovina	66.331.818	93,9	76.930.205	94,7	116,0
	- zalihe	0	0,0	0	0,0	0,0
	- potraživanja od kupca	29.252.707	44,1	25.441.631	33,1	87,0
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	3.705.365	5,2	3.855.637	4,7	104,1
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**70.631.302**	**100,0**	**81.259.542**	**100,0**	**115,0**
5.	Kapital i rezerve	16.497.002	23,4	23.258.106	28,6	141,0
	- zadržana dobit	12.516.803	75,9	19.277.906	82,9	154,0
6.	Rezerviranja	98.531	0,1	0	0,0	0,0
7.	Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	54.035.769	76,5	58.001.436	71,4	107,3
	- obveze prema dobavljačima	25.292.537	46,8	36.680.831	63,2	145,0
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**70.631.302**	**100,0**	**81.259.542**	**100,0**	**115,0**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2017. godine ukupna aktiva i pasiva iznosile su 81 milijun kuna što je rast za 15 % u odnosu na isti dan prethodne godine. U aktivi dominira kratkotrajna imovina s 94,7 % koja je rasla za 0,8 postotnih poena u odnosu na prethodnu godinu. U pasivi dominiraju kratkoročne obveze sa 71,4 % koje su pale za 5,1 postotni poen. Značajnijih promjena nije bilo.

Tablica 5.20. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Procter & Gamble za 2017. i 2018. godinu

Tek. broj	N a z i v	2017		2018		Index 2018
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	403.941.945	100,0	408.168.076	100,0	101,0
	- prihodi od prodaje	403.161.433	99,8	408.098.898	100,0	101,2
2.	Poslovni rashodi	394.053.059	99,8	398.114.285	100,0	101,0
	- materijalni troškovi	0	0,0	0	0,0	0,0
	- amortizacija	380.481	0,1	267.307	0,1	70,3
3.	Financijski prihodi	0	0,0	46.196	0,0	0,0
4.	Financijski rashodi	606.604	0,2	-86.580	0,0	-14,3
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**403.941.945**	**100,0**	**408.214.272**	**100,0**	**101,1**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**394.659.663**	**100,0**	**398.027.705**	**100,0**	**100,9**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	9.282.282	2,3	10.186.567	2,5	109,7
10.	Porez na dobit	-2.521.179	-0,6	-2.001.767	-0,5	79,4
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**6.761.103**	**72,8**	**8.184.800**	**80,3**	**121,1**

Izvor: Autoričin rad

U 2018. godini ukupni prihodi su rasli za 1,1 % u odnosu na prethodnu godinu, dok su ukupni rashodi u 2018. godini rasli za 0,9 % u odnosu na prethodnu godinu. U prihodima dominiraju poslovni prihodi koji su u 2018. godini iznosili 408 milijuna kuna te su rasli za 1% u odnosu na prethodnu godinu, dok u ukupnim rashodima u 2018. godini dominiraju poslovni rashodi koji su također rasli za 1 % u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 5.21. Skraćena bilanca društva Procter & Gamble za 2017. i 2018. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2017.		31. prosinca 2018.		Index 2018
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	473.700	0,6	388.112	0,4	81,9
3.	Kratkotrajna imovina	76.930.205	94,7	86.841.928	96,1	112,9
	- zalihe	0	0,0	0	0,0	0,0
	- potraživanja od kupca	25.441.631	33,1	30.467.332	35,1	119,8
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	3.855.637	4,7	3.167.373	3,5	82,1
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**81.259.542**	**100,0**	**90.397.413**	**100,0**	**111,2**
5.	Kapital i rezerve	23.258.106	28,6	31.442.905	34,8	135,2
	- zadržana dobit	19.277.906	82,9	19.277.840	61,3	0,0
6.	Rezerviranja	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0	0	0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	58.001.436	71,4	58.954.508	65,2	101,6
	- obveze prema dobavljačima	36.680.831	63,2	37.552.597	63,7	102,4
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**81.259.542**	**100,0**	**90.397.413**	**100,0**	**111,2**

Izvor: Autoričin rad

Ukupna aktiva i pasiva na dan 31. prosinca 2018. godine rasle su za 11,2 % u odnosu na 31. prosinac 2017. godine. U aktivi dominira kratkotrajna imovina koja je rasla za 12,9 %, dok u pasivi dominiraju kratkoročne obveze koje su rasle za 1,6 % u odnosu na isti dan prethodne godine.

Tablica 5.22. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Procter & Gamble za 2018. i 2019. godinu

Tek. broj	N a z i v	2018		2019		Index
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	408.168.076	100,0	432.745.692	100,0	106,0
	- prihodi od prodaje	408.098.898	100,0	432.697.091	100,0	106,0
2.	Poslovni rashodi	398.114.285	100,0	418.328.261	100,0	105,1
	- materijalni troškovi	0	0,0	0	0,0	0,0
	- amortizacija	267.307	0,1	293.713	0,1	109,9
3.	Financijski prihodi	46.196	0,0	0	0,0	0,0
4.	Financijski rashodi	-86.580	0,0	-1.589	0,0	1,8
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**408.214.272**	**100,0**	**432.745.692**	**100,0**	**106,0**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**398.027.705**	**100,0**	**418.326.672**	**100,0**	**105,1**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	10.186.567	2,5	14.415.842	3,3	141,5
10.	Porez na dobit	-2.001.767	-0,5	-2.941.415	-0,7	146,9
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**8.184.800**	**80,3**	**11.474.427**	**79,6**	**140,2**

Izvor: Autoričin rad

U 2019. godini ukupni prihodi iznosili su 432,7 milijuna kuna te su rasli za 6 % u odnosu na prethodnu godinu, dok su ukupni rashodi u 2019. godini iznosili 418 milijuna kuna i rasli za 5,1 % u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 5.23. Skraćena bilanca društva Procter & Gamble za 2018. i 2019. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2018.		31. prosinca 2019.		Index
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	388.112	0,4	1.091.162	1,7	281,1
3.	Kratkotrajna imovina	86.841.928	96,1	62.164.897	96,7	71,6
	- zalihe	0	0,0	0	0,0	0,0
	- potraživanja od kupca	30.467.332	35,1	31.117.001	50,1	102,1
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	3.167.373	3,5	1.019.422	1,6	32,2
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**90.397.413**	**100,0**	**64.275.481**	**100,0**	**71,1**
5.	Kapital i rezerve	31.442.905	34,8	15.917.266	24,8	50,6
	- zadržana dobit	19.277.840	61,3	462.639	2,9	2,4
6.	Rezerviranja	0	0,0	1.050.648	1,6	0,0
7.	Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	58.954.508	65,2	47.307.567	73,6	80,2
	- obveze prema dobavljačima	37.552.597	63,7	27.810.168	58,8	74,1
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**90.397.413**	**100,0**	**64.275.481**	**100,0**	**71,1**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2019. godine ukupna aktiva i pasiva iznosile su 64 milijuna kuna što je za 28,9 % manje u odnosu na isti dan prethodne godine. U aktivi dominira kratkotrajna imovina s 96,7%, dok u pasivi dominiraju kratkoročne obveze sa 73,6 %.

5.2.2. Osnovni pokazatelji financijske stabilnosti poslovanja

Financijska stabilnost društva Procter & Gamble d.o.o. u razdoblju od 2015. godine do 2019. godine prikazana je u tablici 5.24.

Tablica 5.24. Pokazatelji stabilnosti poslovanja Procter & Gamble d.o.o.

Pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
Koeficijent zaduženosti	0,82	0,77	0,71	0,66	0,75
Koeficijent vlastitog financiranja	0,18	0,23	0,29	0,35	0,25
Koeficijent financiranja	4,46	3,28	2,49	1,90	3,04
Pokriće troškova kamata	8,12	12,98	10,97	74,65	9,30
Faktor zaduženosti	9,02	252,33	4,50	3,06	63,94
Stupanj pokrića I.	40,45	27,77	49,10	81,02	14,59
Stupanj pokrića II.	40,45	27,77	49,10	81,02	14,59
Koeficijent sposobnosti financiranja obveza	0,12	0,31	0,17	0,17	0,30
Koeficijent sposobnosti financiranja dug.duga	148,17	169,56	115,12	12,64	13,72

Izvor: Autoričin rad

Putem pokazatelja koeficijenta zaduženosti u 2019. godini prikazano je da se društvo financiralo 75 % zaduživanjem, odnosno u toj se godini navedeni pokazatelj povećao za 13,6 % u odnosu na prethodnu godinu. U 2018. godini navedeni se pokazatelj smanjio za 7 % u odnosu na 2017. godinu. Koeficijent vlastitog financiranja u 2019. godini prikazuje da se 25 % imovine financiralo iz vlastitog kapitala što se smanjilo za 28,6 % u odnosu na prethodnu godinu. Pokazatelj se u 2018. povećao za 20,7 % u odnosu na prethodnu godinu, dok se u 2017. godini povećao za 27,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Zlatno bilančno pravilo ili stupanj pokrića I pokazuje da u 2019. godini kapital pokriva dugotrajnu imovinu kao i 2018., 2017., 2016. i 2015. godine, a zlatno bankarsko pravilo ili stupanj pokrića II pokazuje da trajni izvori financiranja, odnosno kapital i dugoročne obveze pokrivaju dugotrajnu imovinu u razdoblju od 2015. do 2016. godine.

5.2.3. Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj

Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj društva Procter & Gamble u razdoblju od 2015. do 2019. godine prikazan je u tablici 5.25.

Tablica 5.25. Altmanov Z-Score pokazatelj društva Procter & Gamble od 2015. do 2019. godine

Sintetski pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
neto radni kapital/aktiva	0,18	0,23	0,28	0,34	0,25
zadržana dobit/aktiva	0,09	0,00	0,15	0,21	0,01
dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva	0,09	0,23	0,12	0,11	0,22
vlastiti kapital/tuđi kapital	0,33	0,40	0,48	0,65	0,33
prihodi/aktiva	3,53	6,42	4,97	4,52	6,73
Z-score	4,37	7,71	6,20	5,97	7,96

Izvor: Autoričin rad

Altmanov Z-Score pokazatelj je iznad referentne vrijednosti koja označava da društvo ima poteškoća u poslovanja. Stoga, Procter & Gamble nema poteškoća u poslovanju, niti je blizu pokazivanja bankrota.

5.2.4. Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću

Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u društvu Procter & Gamble za razdoblje od 2015. do 2019. godine prikazan je u tablici 5.26.

Tablica 5.26. Kralicekov DF pokazatelj društva Procter & Gamble od 2015. do 2019. godine

Sintetski pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
Čisti novčani tok / Ukupne obveze	0,14	0,40	0,55	0,30	0,49
Ukupna imovina / Ukupne obveze	1,22	1,30	1,40	1,51	1,33
Dobit prije kamata i poreza / Ukupna imovina	0,09	0,23	0,12	0,11	0,22
Dobit prije kamata i poreza / Ukupni prihodi	0,03	0,04	0,02	0,02	0,03
Zalihe / Ukupni prihodi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poslovni prihodi / Ukupna imovina	3,52	6,41	4,97	4,52	6,73
UKUPNO	1,72	3,86	2,72	2,23	3,87

Izvor: Autoričin rad

Analizom Kralicekovog DF pokazatelja uočeno je variranje financijske stabilnosti društva Procter & Gamble. U 2015. godini pokazatelj je prikazao dobru financijsku stabilnost, a u 2016. godini prikazana je izvrsna financijska stabilnost. U 2017. te 2018. godini društvo je ponovno imalo vrlo dobru financijsku stabilnost, da bi u 2019. financijska stabilnost bila izvrsna.

5.3. Analiza financijske stabilnosti Saponia d.d., Osijek

Analiza financijske stabilnosti društva Saponia prikazana je s pomoću osnovnih pokazatelja financijske stabilnosti poslovanja, Altmanovog Z-Score pokazatelja vjerojatnosti za stečaj te Kralicekovog DF pokazatelja za procjenu krize u poduzeću.

5.3.1. Skraćeni račun dobiti i gubitka te skraćena bilanca

Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za razdoblje od 2014. do 2015. godine prikazani su u tablicama 5.27., 5.29., 5.31., 5.33. i 5.35., dok su skraćene bilance društva prikazane u tablicama 5.28., 5.30., 5.32., 5.34. i 5.36.

Tablica 5.27. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za 2014. i 2015. godinu

Tek. broj	N a z i v	2014		2015		Index 2015
		Svota (- HRK -)		Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	691.098.000	100,0	741.213.000	100,0	107,3
	- prihodi od prodaje	685.809.000	99,2	736.850.000	99,4	107,4
2.	Poslovni rashodi	666.862.000	99,6	707.028.000	99,2	106,0
	- materijalni troškovi	353.968.000	53,1	364.697.000	51,6	103,0
	- amortizacija	21.106.000	3,2	24.851.000	3,5	117,7
3.	Financijski prihodi	0	0,0	0	0,0	0,0
4.	Financijski rashodi	2.490.000	0,4	5.798.000	0,8	232,9
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**691.098.000**	**100,0**	**741.213.000**	**100,0**	**107,3**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**669.352.000**	**100,0**	**712.826.000**	**100,0**	**106,5**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	21.746.000	3,1	28.387.000	3,8	130,5
10.	Porez na dobit	-89.000	0,0	-369.000	0,0	414,6
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**21.657.000**	**99,6**	**28.018.000**	**98,7**	**129,4**

Izvor: Autoričin rad

U 2015. godini ukupni prihodi iznosili su 741 milijun kuna te su rasli za 7,3 % u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi iznosili su 712,8 milijuna kuna te su rasli za 6,5 % u odnosu na prethodnu godinu

Tablica 5.28.Skraćena bilanca društva Saponia za 2014. i 2015. godinu

Tek. broj	N a z i v	31.12.2014.		31. prosinca 2015.		Index 2015
		Svota (- HRK -)		Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital		0,0		0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	286.544.000	45,6	355.351.000	51,4	124,0
3.	Kratkotrajna imovina	341.864.000	54,4	334.739.000	48,4	97,9
	- zalihe	53.114.000	15,5	52.857.000	15,8	99,5
	- potraživanja od kupca	159.309.000	46,6	156.144.000	46,6	98,0
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	481.000	0,1	1.357.000	0,2	282,1
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**628.889.000**	**100,0**	**691.447.000**	**100,0**	**109,9**
5.	Kapital i rezerve	377.365.000	60,0	407.473.000	58,9	108,0
	- zadržana dobit	21.657.000	5,7	28.018.000	6,9	129,4
6.	Rezerviranja	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	Dugoročne obveze	52.712.000	8,4	51.581.000	7,5	97,9
	- obveze prema dobavljačima	0	0	0	0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	198.812.000	31,6	232.393.000	33,6	116,9
	- obveze prema dobavljačima	102.451.000	51,5	116.049.000	49,9	113,3
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**628.889.000**	**100,0**	**691.447.000**	**100,0**	**109,9**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2015. godine ukupna aktiva i pasiva iznosile su 691 milijun kuna te su rasle za 9,9 % u odnosu na isti dan prethodne godine. U aktivi su se značajnije povećala aktivna vremenska razgraničenja za 182,1 %.

Tablica 5.29.Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za 2015. i 2016. godinu

Tek. broj	N a z i v	2015		2016		Index 2016
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	741.213.000	100,0	733.061.000	100,0	98,9
	- prihodi od prodaje	736.850.000	99,4	727.412.000	99,2	98,7
2.	Poslovni rashodi	707.028.000	99,2	706.858.000	99,8	100,0
	- materijalni troškovi	364.697.000	51,6	350.827.000	49,6	96,2
	- amortizacija	24.851.000	3,5	28.598.000	4,0	115,1
3.	Financijski prihodi	0	0,0	0	0,0	0,0
4.	Financijski rashodi	5.798.000	0,8	1.189.000	0,2	20,5
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**741.213.000**	**100,0**	**733.061.000**	**100,0**	**98,9**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**712.826.000**	**100,0**	**708.047.000**	**100,0**	**99,3**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	28.387.000	3,8	25.014.000	3,4	88,1
10.	Porez na dobit	-369.000	0,0	-5.259.000	-0,7	1.425,2
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**28.018.000**	**98,7**	**19.755.000**	**79,0**	**70,5**

Izvor: Autoričin rad

U 2016. ukupni prihodi pali su za 1,1 % u odnosu na prethodnu godinu, a ukupni rashodi za 0,7 % što je dovelo i do smanjenja ostvarene dobiti za 29,5 %. Značajnije se povećao porez na dobit za 1.325,2 %.

Tablica 5.30. Skraćena bilanca društva Saponia za 2015. i 2016. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2016.		Index 2016
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	355.351.000	51,4	340.144.000	44,0	95,7
3.	Kratkotrajna imovina	334.739.000	48,4	432.365.000	55,9	129,2
	- zalihe	52.857.000	15,8	54.382.000	12,6	102,9
	- potraživanja od kupca	156.309.000	46,7	180.379.000	41,7	115,4
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	1.357.000	0,2	628.000	0,1	46,3
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**691.447.000**	**100,0**	**773.137.000**	**100,0**	**111,8**
5.	Kapital i rezerve	407.473.000	58,9	426.517.000	55,2	104,7
	- zadržana dobit	28.018.000	6,9	163.090.000	38,2	582,1
6.	Rezerviranja	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	Dugoročne obveze	51.581.000	7,5	49.285.000	6,4	95,5
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	232.393.000	33,6	297.335.000	38,5	127,9
	- obveze prema dobavljačima	116.049.000	49,9	97.572.000	32,8	84,1
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**691.447.000**	**100,0**	**773.137.000**	**100,0**	**111,8**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2016. aktiva i pasiva povećale su se za 11,8 % u odnosu na isti dan prethodne godine. Aktivna vremenska razgraničenja smanjila su se za 53,7 % u odnosu na isti dan prethodne godine. U aktivi dominira kratkotrajna imovina s 55,9 %, dok u pasivi dominiraju kapital i rezerve s 55,2 %.

Tablica 5.31. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za 2016. i 2017. godinu

Tek. broj	N a z i v	2016		2017		Index 2017
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	733.061.000	100,0	693.795.000	100,0	94,6
	- prihodi od prodaje	727.412.000	99,2	688.783.000	99,3	94,7
2.	Poslovni rashodi	706.858.000	99,8	663.962.000	99,6	93,9
	- materijalni troškovi	350.827.000	49,6	314.737.000	47,4	89,7
	- amortizacija	28.598.000	4,0	25.555.000	3,8	89,4
3.	Financijski prihodi	0	0,0	0	0,0	0,0
4.	Financijski rashodi	1.189.000	0,2	2.609.000	0,4	219,4
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**733.061.000**	**100,0**	**693.795.000**	**100,0**	**94,6**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**708.047.000**	**100,0**	**666.571.000**	**100,0**	**94,1**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	25.014.000	3,4	27.224.000	3,9	108,8
10.	Porez na dobit	-5.259.000	-0,7	-5.269.000	-0,8	100,2
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**19.755.000**	**79,0**	**21.955.000**	**80,6**	**111,1**

U 2017. godini ukupni prihodi pali su za 5,4 % u odnosu na prethodnu godinu dok su ukupni rashodi pali za 5,9 % u odnosu na prethodnu godinu. Dobit se u 2017. godini povećala za 11,1 % u odnosu na 2016. godinu. U ukupnim prihodima dominiraju poslovni prihodi koji su pali za 5,4 % u odnosu na prethodnu godinu, dok u poslovnim rashodima dominiraju poslovni rashodi koji su pali za 6,1 % u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 5.32. Skraćena bilanca društva Saponia za 2016. i 2017. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2016.		31. prosinca 2017.		Index 2017
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital		0,0		0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	340.144.000	44,0	384.075.000	48,3	112,9
3.	Kratkotrajna imovina	432.365.000	55,9	411.501.000	51,7	95,2
	- zalihe	54.382.000	12,6	59.608.000	14,5	109,6
	- potraživanja od kupca	180.379.000	41,7	142.170.000	34,5	78,8
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	628.000	0,1	0	0,0	0,0
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**773.137.000**	**100,0**	**795.576.000**	**100,0**	**102,9**
5.	Kapital i rezerve	426.517.000	55,2	448.056.000	56,3	105,0
	- zadržana dobit	163.090.000	38,2	22.016.000	4,9	13,5
6.	Rezerviranja	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	Dugoročne obveze	49.285.000	6,4	59.234.000	7,4	120,2
	- obveze prema dobavljačima	0	0	0	0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	297.335.000	38,5	288.286.000	36,2	97,0
	- obveze prema dobavljačima	97.572.000	32,8	105.663.000	36,7	108,3
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**773.137.000**	**100,0**	**795.576.000**	**100,0**	**102,9**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2017. godine ukupna aktiva i pasiva iznosile su 795,6 milijuna kuna što je rast za 2,9 % u odnosu na isti dan prethodne godine. U aktivi dominira, kao i prethodne godine, kratkotrajna imovina koja je pala za 4,8 %, dok u pasivi dominiraju kapital i rezerve koji su rasli za 5 % u odnosu na isti dan prethodne godine.

Tablica 5.33.Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za 2017. i 2018. godinu

Tek. broj	N a z i v	2017		2018		Index 2018
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	693.795.000	100,0	512.805.000	100,0	73,9
	- prihodi od prodaje	688.783.000	99,3	502.824.000	98,1	73,0
2.	Poslovni rashodi	663.962.000	99,6	562.498.000	99,8	84,7
	- materijalni troškovi	314.737.000	47,4	311.693.000	55,4	99,0
	- amortizacija	25.555.000	3,8	21.750.000	3,9	85,1
3.	Financijski prihodi	0	0,0	0	0,0	0,0
4.	Financijski rashodi	2.609.000	0,4	968.000	0,2	37,1
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**693.795.000**	**100,0**	**512.805.000**	**100,0**	**73,9**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**666.571.000**	**100,0**	**563.466.000**	**100,0**	**84,5**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	27.224.000	3,9	-50.661.000	-9,9	-186,1
10.	Porez na dobit	-5.269.000	-0,8	8.867.000	1,7	-168,3
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**21.955.000**	**80,6**	**-41.794.000**	**82,5**	**-190,4**

Izvor: Autoričin rad

U 2018. godini ukupni prihodi iznosili su 512,8 milijuna kuna što je pad za 26,1 % u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi su sporije padali od prihoda te su iznosili 563 milijuna kuna, odnosno pali su za 15,5 % u odnosu na prethodnu godinu. Sporiji pad rashoda od prihoda rezultirao je i ostvarenjem negativnog rezultata u 2018. godini u iznosu od 41,8 milijuna kuna.

Tablica 5.34. Skraćena bilanca društva Saponia za 2017. i 2018. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2017		31. prosinca 2018.		Index 2018
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital		0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	384.075.000	48,3	309.677.000	46,3	80,6
3.	Kratkotrajna imovina	411.501.000	51,7	359.096.000	53,7	87,3
	- zalihe	59.608.000	14,5	56.218.000	15,7	0,0
	- potraživanja od kupca	142.170.000	34,5	144.457.000	40,2	101,6
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	0	0,0	0	0,0	0,0
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**795.576.000**	**100,0**	**668.773.000**	**100,0**	**84,1**
5.	Kapital i rezerve	448.056.000	56,3	385.293.000	57,6	86,0
	- zadržana dobit	22.016.000	4,9	0	0,0	0,0
6.	Rezerviranja	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	Dugoročne obveze	59.234.000	7,4	97.782.000	14,6	165,1
	- obveze prema dobavljačima	0	0	0	0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	288.286.000	36,2	185.698.000	27,8	64,4
	- obveze prema dobavljačima	105.663.000	36,7	105.970.000	57,1	0,0
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**795.576.000**	**100,0**	**668.773.000**	**100,0**	**84,1**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2018. godine ukupna aktiva i pasiva pale su za 15,9 % u odnosu na 31. prosinca 2017. godine. U aktivi dominira kratkotrajna imovina s 53,7 %, dok u pasivi dominiraju kapital i rezerve s 57,6 %.

Tablica 5.35.Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za 2018. i 2019. godinu

Tek. broj	N a z i v	2018		2019		Index
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	512.805.000	100,0	504.754.000	100,0	98,4
	- prihodi od prodaje	502.824.000	98,1	499.017.000	98,9	99,2
2.	Poslovni rashodi	562.498.000	99,8	489.434.000	92,1	87,0
	- materijalni troškovi	311.693.000	55,4	300.095.000	61,3	96,3
	- amortizacija	21.750.000	3,9	18.941.000	3,9	87,1
3.	Financijski prihodi	0	0,0	0	0,0	0,0
4.	Financijski rashodi	968.000	0,2	41.838.000	7,9	4.322,1
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**512.805.000**	**100,0**	**504.754.000**	**100,0**	**98,4**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**563.466.000**	**100,0**	**531.272.000**	**100,0**	**94,3**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	-50.661.000	-9,9	-26.518.000	-5,3	52,3
10.	Porez na dobit	8.867.000	1,7	4.068.000	0,8	45,9
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**-41.794.000**	**82,5**	**-22.450.000**	**84,7**	**53,7**

Izvor: Autoričin rad

U 2019. godini ukupni prihodi iznosili su 504,8 milijuna kuna što je pad za 1,6 % u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi iznosili su 531 milijun kuna što je pad za 5,7 % u odnosu na prethodnu godinu. Sporiji pad prihoda utjecao je i na smanjenje ostvarenog gubitka u 2019. godini koji iznosi 22 milijuna kuna.

Tablica 5.36.Skraćena bilanca društva Saponia za 2018. i 2019. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2018.		31. prosinca 2019.		Index
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	309.677.000	46,3	307.511.000	48,6	99,3
3.	Kratkotrajna imovina	359.096.000	53,7	324.718.000	51,4	90,4
	- zalihe	56.218.000	15,7	52.904.000	16,3	94,1
	- potraživanja od kupca	144.457.000	40,2	144.239.000	44,4	99,8
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	0	0,0	0	0,0	0,0
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**668.773.000**	**100,0**	**632.229.000**	**100,0**	**94,5**
5.	Kapital i rezerve	385.293.000	57,6	363.064.000	57,4	94,2
	- zadržana dobit	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Rezerviranja	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	Dugoročne obveze	97.782.000	14,6	83.749.000	13,2	85,6
	- obveze prema dobavljačima	0	0	0	0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	185.698.000	27,8	185.416.000	29,3	99,8
	- obveze prema dobavljačima	105.970.000	57,1	100.614.000	54,3	94,9
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**668.773.000**	**100,0**	**632.229.000**	**100,0**	**94,5**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2019. godine ukupna aktiva i pasiva iznosile su 632 milijuna kuna što je pad za 5,5 % u odnosu na 31. prosinca 2018. godine. U aktivi dominira kratkotrajna imovina koja je pala za 9,6 % u odnosu na isti dan prethodne godine, dok u pasivi dominiraju kapital i rezerve koji su pali za 5,8 % u odnosu na isti dan prethodne godine.

5.3.2. Osnovni pokazatelji financijske stabilnosti poslovanja

Pokazatelji financijske stabilnosti društva Saponia d.d. u razdoblju od 2015. godine do 2019. prikazani su u tablici 5.37.

Pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
Koeficijent zaduženosti	0,41	0,36	0,44	0,42	0,43
Koeficijent vlastitog financiranja	0,59	0,64	0,56	0,58	0,57
Koeficijent financiranja	0,70	0,57	0,78	0,74	0,74
Pokriće troškova kamata	-49,65	-9,45	-530,21	-1133,32	-24,22
Faktor zaduženosti	89,67	-27,64	-98,20	-13,03	-14,21
Stupanj pokrića I.	1,15	1,25	1,17	1,24	1,18
Stupanj pokrića II.	1,29	1,40	1,32	1,56	1,45
Koeficijent sposobnosti financiranja obveza	0,12	0,11	3,91	3,79	3,69
Koeficijent sposobnosti financiranja dug.duga	0,66	0,53	22,92	11,00	11,87

Tablica 5.37. Pokazatelji stabilnosti poslovanja Saponia d.d.

Izvor: Autoričin rad

Koeficijent zaduženosti pokazuje da se društvo u 2019. godini 43 % financira zaduživanjem, u 2018. 42 %, u 2017. 44 %, u 2016. 36 % te u 2015. godini 41 %. U 2019. godini 57 % imovine financiralo se iz vlastitih sredstava što je pad za 1,72 % u odnosu na prethodnu godinu, u 2018. godini se 58 % imovine financiralo iz vlastitih izvora što je rast za 3,57 % u odnosu na prethodnu godinu. Visoki koeficijent financiranja pokazuje da društvo u razdoblju od 2015. do 2019. ima poteškoća prilikom vraćanja kamata i posuđenih sredstava jer, primjerice, u 2019. na 1 kunu kapitala društvo ostvaruje 74 lipe obveza. Zlatno bilančno pravilo je u razdoblju od 2015. do 2019. ostvareno, kao i zlatno bankarsko pravilo. U periodu od 2015. do 2019. godine stupanj pokrića II bio je veći od stupnja pokrića I što prikazuje da je dio dugoročnih izvora financiranja iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine.

5.3.3. Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj

Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj u razdoblju od 2015. do 2019. godine prikazan je u tablici 5.38.

Tablica 5.38.Altmanov Z-Score pokazatelj društva Saponia od 2015. do 2019. godine

Sintetski pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
neto radni kapital/aktiva	0,15	0,20	0,16	0,26	0,22
zadržana dobit/aktiva	0,04	0,03	0,03	0,00	0,00
dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva	0,09	0,08	1,74	1,64	1,60
vlastiti kapital/tuđi kapital	1,43	1,75	1,29	1,36	1,35
prihodi/aktiva	1,07	1,09	0,87	0,77	0,80
Z-score	2,45	2,70	7,61	7,31	7,16

Izvor: Autoričin rad

Prema Altmanovom Z-Scoreu društvo Saponija ne posluje blizu referentne vrijednosti koja bi pokazivala da je društvo pred bankrotom. Time se potvrđuju i prethodne analize koje su vezane uz društvo Saponia i njezino poslovanje u navedenom razdoblju.

5.3.4. Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću

Kralicekov DF pokazatelj poslovanja društva Saponia u razdoblju od 2015. do 2019. godine prikazan je u tablici 5.39.

Tablica 5.39. Kralicekov DF pokazatelj društva Saponia od 2015. do 2019. godine

Sintetski pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
Čisti novčani tok / Ukupne obveze	0,03	0,04	0,01	0,02	0,18
Ukupna imovina / Ukupne obveze	2,43	2,75	2,29	2,36	2,35
Dobit prije kamata i poreza / Ukupna imovina	0,09	0,08	1,74	1,64	1,60
Dobit prije kamata i poreza / Ukupni prihodi	0,08	0,07	1,99	2,14	2,01
Zalihe / Ukupni prihodi	0,07	0,07	0,09	0,10	0,10
Poslovni prihodi / Ukupna imovina	1,07	1,09	0,87	0,77	0,80
UKUPNO	1,62	1,61	27,66	27,42	26,63

Izvor: Autoričin rad

Društvo Saponia je u 2015. godini imalo dobru financijsku stabilnost, kao i u 2016. No, od 2017. društvo prikazuje izvrsnu financijsku stabilnost.

5.4. Analiza financijske stabilnosti Meteor grupe - Labud d.o.o., Đakovo

Analiza financijske stabilnosti društva Labud prikazana je s pomoću osnovnih pokazatelja financijske stabilnosti poslovanja, Altmanovog Z-Score pokazatelja vjerojatnosti za stečaj te Kralicekovog DF pokazatelja za procjenu krize u poduzeću.

5.4.1. Skraćeni račun dobiti i gubitka te skraćena bilanca

Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za razdoblje od 2014. do 2015. godine prikazani su u tablicama 5.40., 5.42., 5.44., 5.46. i 5.48., dok su skraćene bilance društva Henkel za razdoblje od 2014. do 2015. godine prikazane u tablicama 5.41., 5.43., 5.45., 5.47. i 5.49.

Tablica 5.40.Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za 2014. i 2015. godinu

Tek. broj	N a z i v	2014		2015		Index 2015
		Svota (- HRK -)		Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	153.126.830	99,8	132.733.218	99,7	86,7
	- prihodi od prodaje	149.153.690	97,4	113.064.478	85,2	75,8
2.	Poslovni rashodi	154.769.993	94,4	135.136.471	94,5	87,3
	- materijalni troškovi	126.322.335	81,6	91.591.152	67,8	72,5
	- amortizacija	2.315.348	1,5	2.422.019	1,8	104,6
3.	Financijski prihodi	323.438	0,2	449.359	0,3	138,9
4.	Financijski rashodi	9267622	5,6	7.934.892	5,5	85,6
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**153.450.268**	**100,0**	**133.182.577**	**100,0**	**86,8**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**164.037.615**	**100,0**	**143.071.363**	**100,0**	**87,2**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	-10587347,00	-6,9	-9.888.786	-7,4	93,4
10.	Porez na dobit	0	0,0	0	0,0	0,0
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**-10.587.347**	**100,0**	**-9.888.786**	**100,0**	**93,4**

Izvor: Autoričin rad

U 2015. godini ukupni prihodi društva Labud iznosili su 133 milijuna kuna te su pali za 13,2 % u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi iznosili su 143 milijuna kuna te su pali za 12,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Veći pad prihoda od rashoda rezultirao je ostvarenim gubitkom razdoblja u iznosu od 9,9 milijuna kuna. Poslovni prihodi su u 2015. godini pali za 13,3 % u odnosu na prethodnu godinu. Poslovni rashodi pali su za 12,7 % u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 5.41.Skraćena bilanca društva Labud za 2014. i 2015. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2014.		31. prosinca 2015.		Index 2015
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	47.938.301	52,2	38.951.465	51,6	81,3
3.	Kratkotrajna imovina	43.636.152	47,5	36.206.478	48,0	83,0
	- zalihe	15.891.953	36,4	16.548.015	45,7	104,1
	- potraživanja od kupca	21.419.000	49,1	12.122.671	33,5	56,6
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	320.977	0,3	331.473	0,4	103,3
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**91.895.430**	**100,0**	**75.489.416**	**100,0**	**82,1**
5.	Kapital i rezerve	-24.922.517	-27,1	-34.339.006	-45,5	137,8
	- zadržana dobit	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Rezerviranja	0	0,0	3.286.410	4,4	0,0
7.	Dugoročne obveze	41.995.874	45,7	26.740.360	35,4	63,7
	- obveze prema dobavljačima	0	0	0	0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	73.431.001	79,9	78.104.038	103,5	106,4
	- obveze prema dobavljačima	36.545.859	49,8	23.105.886	29,6	63,2
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	1.391.072	1,5	1.697.614	2,2	122,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**91.895.430**	**100,0**	**75.489.416**	**100,0**	**82,1**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2015. godine ukupna aktiva i pasiva pale su za 17,9 % u odnosu na 31. prosinca 2014. Dugotrajna imovina pala je za 18,7 % u odnosu na isti dan prethodne godine, kratkotrajna imovina pala je za 17 % u odnosu na isti dan prethodne godine, dok su se aktivna vremenska razgraničenja povećala za 3,3 % u odnosu na isti dan prethodne godine. Kapital i rezerve porasli su za 37,8 % u odnosu na isti dan prethodne godine, društvo je stvorilo rezerviranja u iznosu od 3 milijuna kuna, dugoročne obveze pale su za 36,3 % u odnosu na prethodnu godinu, kratkoročne obveze porasle su za 6,4 % u odnosu na isti dan prethodne godine, dok su pasivna vremenska razgraničenja porasla za 22 % u odnosu na isti dan prethodne godine.

Tablica 5.42. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za 2015. i 2016. godinu

Tek. broj	N a z i v	2015		2016		Index 2016
		Svota (- HRK -)	(%)	Svota (- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	132.733.218	99,7	148.081.000	99,7	111,6
	- prihodi od prodaje	113.064.478	85,2	123.276.000	83,2	109,0
2.	Poslovni rashodi	135.136.471	94,5	117.149.000	97,7	86,7
	- materijalni troškovi	91.591.152	67,8	86.840.000	74,1	94,8
	- amortizacija	2.422.019	1,8	2.682.000	2,3	110,7
3.	Financijski prihodi	449.359	0,3	383.000	0,3	85,2
4.	Financijski rashodi	7.934.892	5,5	2.728.000	2,3	34,4
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**133.182.577**	**100,0**	**148.464.000**	**100,0**	**111,5**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**143.071.363**	**100,0**	**119.877.000**	**100,0**	**83,8**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	-9.888.786	-7,4	28.587.000	19,3	-289,1
10.	Porez na dobit	0	0,0	287.000	0,2	0,0
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**-9.888.786**	**100,0**	**28.874.000**	**101,0**	**-292,0**

Izvor: Autoričin rad

U 2016. godini ukupni prihodi porasli su za 11,5 % u odnosu na 2015. godinu, dok su ukupni rashodi pali za 16,2 % u odnosu na prethodnu godinu. Uslijed povećanja prihoda, a smanjenja rashoda ostvarena je neto dobit u iznosu od 28,9 milijuna kuna.

Tablica 5.43. Skraćena bilanca društva Labud za 2015. i 2016. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2016.		Index 2016
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	38.951.465	51,6	34.493.000	47,7	88,6
3.	Kratkotrajna imovina	36.206.478	48,0	37.758.000	52,2	104,3
	- zalihe	16.548.015	45,7	8.131.000	21,5	49,1
	- potraživanja od kupca	12.122.671	33,5	24.365.000	64,5	201,0
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	331.473	0,4	131.000	0,2	39,5
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**75.489.416**	**100,0**	**72.382.000**	**100,0**	**95,9**
5.	Kapital i rezerve	-34.339.006	-45,5	11.580.000	16,0	-33,7
	- zadržana dobit	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Rezerviranja	3.286.410	4,4	316.000	0,4	9,6
7.	Dugoročne obveze	26.740.360	35,4	19.705.000	27,2	73,7
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	78.104.038	103,5	39.949.000	55,2	51,1
	- obveze prema dobavljačima	23.105.886	29,6	27.486.000	68,8	119,0
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	1.697.614	2,2	832.000	1,1	49,0
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**75.489.416**	**100,0**	**72.382.000**	**100,0**	**95,9**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2016. godine aktiva i pasiva iznosile su 72 milijuna kuna te su pale za 4,1 % u odnosu na 31. prosinca 2015. godine. U aktivi dominira kratkotrajna imovina s 52,2 %., dok u pasivi dominiraju kratkoročne obveze s 55,2 %.

Tablica 5.44.Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za 2016. i 2017. godinu

Tek. broj	N a z i v	2016		2017		Index 2017
		Svota(- HRK -)	(%)	Svota(- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	148.081.000	99,7	123.181.000	99,4	83,2
	- prihodi od prodaje	123.276.000	83,2	181.317.000	147,2	147,1
2.	Poslovni rashodi	117.149.000	97,7	120.639.000	98,0	103,0
	- materijalni troškovi	86.840.000	74,1	84.142.000	69,7	96,9
	- amortizacija	2.682.000	2,3	6.633.000	5,5	247,3
3.	Financijski prihodi	383.000	0,3	682.000	0,6	178,1
4.	Financijski rashodi	2.728.000	2,3	2.446.000	2,0	89,7
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**148.464.000**	**100,0**	**123.863.000**	**100,0**	**83,4**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**119.877.000**	**100,0**	**123.085.000**	**100,0**	**102,7**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	28.587.000	19,3	778.000	0,6	2,7
10.	Porez na dobit	287.000	0,2	-82.000	-0,1	0,0
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**28.874.000**	**101,0**	**696.000**	**89,5**	**2,4**

Izvor: Autoričin rad

U 2017. godini ukupni prihodi iznosili su 123,8 milijuna kuna što je pad za 16,6 % u odnosu na 2016. godinu kada su iznosili 148,5 milijuna kuna. Ukupni rashodi u 2017. godini porasli su za 2,7 % u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi poslovnih prihoda, prihodi od prodaje porasli su za 47,1 % u odnosu na prethodnu godinu, dok se u strukturi poslovnih rashoda povećala amortizacija za 147,3 % u odnosu na prethodnu godinu, a smanjili su se materijalni troškovi za 3,1 % u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 5.45. Skraćena bilanca društva Labud za 2016. i 2017. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2016.		31. prosinca 2017.		Index 2017
		Svota (- HRK -)	%	Svota (- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	34.493.000	47,7	32.438.000	35,9	94,0
3.	Kratkotrajna imovina	37.758.000	52,2	57.386.000	63,5	152,0
	- zalihe	8.131.000	21,5	16.822.000	29,3	206,9
	- potraživanja od kupca	24.365.000	64,5	31.619.000	55,1	129,8
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	131.000	0,2	486.000	0,5	371,0
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**72.382.000**	**100,0**	**90.310.000**	**100,0**	**124,8**
5.	Kapital i rezerve	11.580.000	16,0	12.276.000	13,6	106,0
	- zadržana dobit	0	0,0	31.299.000	255,0	0,0
6.	Rezerviranja	316.000	0,4	316.000	0,3	100,0
7.	Dugoročne obveze	19.705.000	27,2	18.121.000	20,1	92,0
	- obveze prema dobavljačima	0	0	0	0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	39.949.000	55,2	58.559.000	64,8	146,6
	- obveze prema dobavljačima	27.486.000	68,8	45.245.000	77,3	164,6
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	832.000	1,1	1.038.000	1,1	124,8
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**72.382.000**	**100,0**	**90.310.000**	**100,0**	**124,8**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2017. godine aktiva i pasiva povećale su se za 24,8 % u odnosu na 31. prosinca 2016. godine. U strukturi aktive dominira kratkotrajna imovina sa 63,5 % što je rast za 11,3 postotna poena, dok u strukturi pasive dominiraju kratkoročne obveze sa 64,8 %.

Tablica 5.46.Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za 2017. i 2018. godinu

Tek. broj	N a z i v	2017		2018		Index 2018
		Svota(- HRK -)	(%)	Svota(- HRK -)	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	123.181.000	99,4	120.886.000	99,2	98,1
	- prihodi od prodaje	181.317.000	147,2	119.029.000	98,5	65,6
2.	Poslovni rashodi	120.639.000	98,0	123.404.000	97,3	102,3
	- materijalni troškovi	84.142.000	69,7	102.392.000	83,0	121,7
	- amortizacija	6.633.000	5,5	2.466.000	2,0	37,2
3.	Financijski prihodi	682.000	0,6	1.025.000	0,8	150,3
4.	Financijski rashodi	2.446.000	2,0	3.387.000	2,7	138,5
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**123.863.000**	**100,0**	**121.911.000**	**100,0**	**98,4**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**123.085.000**	**100,0**	**126.791.000**	**100,0**	**103,0**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	778.000	0,6	-4.880.000	-4,0	-627,2
10.	Porez na dobit	-82.000	-0,1	0	0,0	0,0
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**696.000**	**89,5**	**-4.880.000**	**100,0**	**-701,1**

Izvor: Autoričin rad

U 2018. godini ukupni prihodi iznosili su 121,9 milijuna kuna što je pad za 1,6 % u odnosu na 2017. godinu kada su iznosili 123,9 milijuna kuna. Ukupni rashodi iznosili su 126,8 milijuna

kuna što je rast za 3 % u odnosu na prethodnu godinu. Povećanjem rashoda u odnosu na smanjenje prihoda ostvaren je gubitak razdoblja u iznosu od 4,9 milijuna kuna.

Tablica 5.47.Skraćena bilanca društva Labud za 2017. i 2018. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2017		31. prosinca 2018.		Index 2018
		Svota(- HRK -)	%	Svota(- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	32.438.000	35,9	160.189.000	75,8	493,8
3.	Kratkotrajna imovina	57.386.000	63,5	49.792.000	23,6	86,8
	- zalihe	16.822.000	29,3	20.449.000	41,1	121,6
	- potraživanja od kupca	31.619.000	55,1	23.673.000	47,5	74,9
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	486.000	0,5	1.413.000	0,7	290,7
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**90.310.000**	**100,0**	**211.394.000**	**100,0**	**234,1**
5.	Kapital i rezerve	12.276.000	13,6	23.691.000	11,2	193,0
	- zadržana dobit	31.299.000	255,0	0	0,0	0,0
6.	Rezerviranja	316.000	0,3	1.014.000	0,5	320,9
7.	Dugoročne obveze	18.121.000	20,1	111.135.000	52,6	613,3
	- obveze prema dobavljačima	0	0	0	0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	58.559.000	64,8	74.592.000	35,3	127,4
	- obveze prema dobavljačima	45.245.000	77,3	36.868.000	49,4	81,5
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	1.038.000	1,1	962.000	0,5	92,7
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**90.310.000**	**100,0**	**211.394.000**	**100,0**	**234,1**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2018. godine aktiva i pasiva povećale su se za 134,1 % u odnosu na isti dan prethodne godine. U aktivi je došlo do značajnijeg povećanja dugotrajne imovine za 393,8 % te povećanja aktivnih vremenskih razgraničenja za 190,7 %. U pasivi je došlo do povećanja dugoročnih obveza za 513,3 % te rezerviranja za 220,9 % u odnosu na isti dan prethodne godine.

Tablica 5.48.Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za 2018. i 2019. godinu

Tek. broj	N a z i v	2018		2019		Index
		Svota(- HRK -)	(%)	Svota(- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	120.886.000	99,2	180.075.000	99,2	149,0
	- prihodi od prodaje	119.029.000	98,5	165.379.000	91,8	138,9
2.	Poslovni rashodi	123.404.000	97,3	162.522.000	94,9	131,7
	- materijalni troškovi	102.392.000	83,0	126.661.000	77,9	123,7
	- amortizacija	2.466.000	2,0	24.578.000	15,1	996,7
3.	Financijski prihodi	1.025.000	0,8	1.474.000	0,8	143,8
4.	Financijski rashodi	3.387.000	2,7	8.772.000	5,1	259,0
5.	Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	**UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)**	**121.911.000**	**100,0**	**181.549.000**	**100,0**	**148,9**
8.	**UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)**	**126.791.000**	**100,0**	**171.294.000**	**100,0**	**135,1**
9.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	-4.880.000	-4,0	10.255.000	5,6	-210,1
10.	Porez na dobit	0	0,0	0	0,0	0,0
11.	**Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)**	**-4.880.000**	**100,0**	**10.255.000**	**100,0**	**-210,1**

U 2019. godini prihodi su iznosili 181,6 milijuna kuna te su se povećali za 48,9 % u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi su se povećali 35,1 % u odnosu na prethodnu godinu. Uslijed povećanja ostvarenih prihoda ostvarena je i neto dobit u iznosu od 10 milijuna kuna.

Tablica 5.49. Skraćena bilanca društva Labud za 2018. i 2019. godinu

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2018.		31. prosinca 2019.		Index
		Svota(- HRK -)	%	Svota(- HRK -)	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	160.189.000	75,8	156.570.000	74,9	97,7
3.	Kratkotrajna imovina	49.792.000	23,6	51.308.000	24,6	103,0
	- zalihe	20.449.000	41,1	23.200.000	45,2	113,5
	- potraživanja od kupca	23.673.000	47,5	19.116.000	37,3	80,8
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	1.413.000	0,7	1.073.000	0,5	75,9
I.	**UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)**	**211.394.000**	**100,0**	**208.951.000**	**100,0**	**98,8**
5.	Kapital i rezerve	23.691.000	11,2	33.946.000	16,2	143,3
	- zadržana dobit	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Rezerviranja	1.014.000	0,5	903.000	0,4	89,1
7.	Dugoročne obveze	111.135.000	52,6	97.710.000	46,8	87,9
	- obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0	0,0
8.	Kratkoročne obveze	74.592.000	35,3	74.982.000	35,9	100,5
	- obveze prema dobavljačima	36.868.000	49,4	43.653.000	58,2	118,4
9.	Odgođ. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	962.000	0,5	1.409.000	0,7	146,5
II.	**UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)**	**211.394.000**	**100,0**	**208.951.000**	**100,0**	**98,8**

Izvor: Autoričin rad

Na dan 31. prosinca 2019. godine aktiva i pasiva iznosile su 208,9 milijuna kuna te su pale za 1,2 % u odnosu na 31. prosinca 2018. godine kada su iznosile 211,4 milijuna kuna. U aktivi dominira dugotrajna imovina sa 74,9 %, dok u pasivi dominiraju dugoročne obveze sa 46,8 %.

5.4.2. Osnovni pokazatelji financijske stabilnosti poslovanja

Pokazatelji financijske stabilnosti društva Saponia d.d. u razdoblju od 2015. do 2019. godine prikazani su u tablici 5.50.

Tablica 5.50. Pokazatelji stabilnosti poslovanja Meteor grupe - Labud d.o.o.

Pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
Koeficijent zaduženosti	1,20	0,84	0,86	0,89	0,84
Koeficijent vlastitog financiranja	-0,47	0,16	0,14	0,11	0,16
Koeficijent financiranja	-2,57	5,25	6,36	7,92	5,16
Pokriće troškova kamata	0,95	10,36	-0,27	-1,47	1,52
Faktor zaduženosti	31,88	22,67	31,10	76,12	41,88
Stupanj pokrića I.	-0,91	0,34	0,38	0,15	0,22
Stupanj pokrića II.	-0,74	0,91	0,94	0,84	0,84
Koeficijent sposobnosti financiranja obveza	-0,04	0,51	0,02	-0,01	0,10
Koeficijent sposobnosti financiranja dug.duga	-0,55	1,54	0,10	-0,02	0,18

Izvor: Autoričin rad

Labud d.o.o. je u 2015. godini imao značajnijih financijskih poteškoća što se zapaža u navedenim pokazateljima. Koeficijent zaduženosti u 2015. prikazao je prezaduženost društva, da bi od 2016. godine navedeni koeficijent počeo padati. U 2017. godini koeficijent zaduženosti porastao je za 2,4 % u odnosu na prethodnu godinu kada je koeficijent iznosio 0,84. U 2018. koeficijent je porastao za 3,5 % u odnosu na 2017., a u 2019. pao je za 5,6 %. Koeficijent vlastitog financiranja prikazuje da je društvo u 2015. imalo kapital u minusu, odnosno obveze su „pojele“ imovinu. Od 2016. do 2019. godine koeficijent vlastitog financiranja prikazuje da je društvo uspjelo ostvariti zdraviju sliku poslovanja, odnosno u 2016. društvo je 16 % imovine financiralo vlastitim izvorima, u 2017. godini 14%, u 2018. 11%, a u 2019. godini 16% imovine financirano je iz kapitala. Visoki koeficijent financiranja pokazuje da društvo ima velikih poteškoća prilikom vraćanja posuđenih sredstava, kao i pripadajućih kamata. Društvo u razdoblju od 2015. do 2019. godine ne ostvaruje zlatno bilančno i zlatno bankarsko pravilo.

5.4.3. Altmanov Z-Score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj

Altmanov Z-Score pokazatelj društva Labud u razdoblju od 2015. do 2019.godine prikazan je u tablici 5.51.

Tablica 5.51. Altmanov Z-Score pokazatelj društva Labud od 2015. do 2019. godine

Sintetski pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
neto radni kapital/aktiva	-0,62	-0,04	-0,01	-0,11	-0,11
zadržana dobit/aktiva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva	-0,09	0,39	-0,01	-0,02	0,06
vlastiti kapital/tuđi kapital	-0,40	0,19	0,16	0,13	0,20
prihodi/aktiva	1,76	2,05	1,37	0,58	0,87
Z-score	0,49	3,41	1,43	0,44	1,07

Izvor: Autoričin rad

Altmanov Z-Score pokazatelj društva Labud prikazuje oscilacije u poslovanju. Tako je u 2015. godini društvo bilo pred bankrotom, da bi se u 2016. poslovanje popravilo te je društvo poslovalo dobro. U 2017. godini društvo Labud ima Z-Score 1,43 što znači da ima priliku i za uspjeh i za propast ako ne poduzme poboljšanja u poslovanju. U 2018. godini društvo je ponovno pred bankrotom, no u 2019. poslovanje se malo popravlja te društvo ima Z-Score u vrijednosti 1,07.

5.4.4. Kralicekov DF pokazatelj za procjenu krize u poduzeću

Kralicekov DF pokazatelj društva Labud u razdoblju od 2015. do 2019. godine prikazan je u tablici 5.52.

Tablica 5.52. Kralicekov DF pokazatelj društva Labud od 2015. do 2019. godine

Sintetski pokazatelj	2015	2016	2017	2018	2019
Čisti novčani tok / Ukupne obveze	0,07	0,02	0,06	0,02	0,04
Ukupna imovina / Ukupne obveze	0,83	1,19	1,16	1,13	1,19
Dobit prije kamata i poreza / Ukupna imovina	-0,09	0,39	-0,01	-0,02	0,06
Dobit prije kamata i poreza / Ukupni prihodi	-0,05	0,19	-0,01	-0,04	0,07
Zalihe / Ukupni prihodi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poslovni prihodi / Ukupna imovina	1,76	2,05	1,36	0,57	0,86
UKUPNO	-0,79	5,19	0,22	-0,27	1,25

Izvor: Autoričin rad

Društvo Labud je u 2015. godini imalo izrazitiju insolventnost. U 2016. financijska je stabilnost bila izvrsna da bi 2017.godine društvo bilo umjereno insolventno. U 2018. društvo je bilo izrazitije insolventno. No, u 2019. financijska stabilnost se popravila te je društvo ostvarilo osrednju financijsku stabilnost.

6. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Rezultati istraživanja odnose se na usporedbu pokazatelja sigurnosti poslovanja u razdoblju od 2015. do 2019. godine za društva Henkel, Procter & Gamble, Saponia te Labud. Rezultati istraživanja uključuju i usporedbu pokazatelja uspješnosti, aktivnosti, Altmanovog Z-scorea, Kralicekovog DF pokazatelja te ocjenu financijske stabilnosti navedenih društava.

6.1. Usporedba sigurnosti poslovanja

Pokazatelji sigurnosti poslovanja društava Henkel, Procter & Gamble, Saponia te Labud u 2015. godini prikazani su u tablici 6.1.

Tablica 6.1. Pokazatelji sigurnosti poslovanja društva u 2015. godini

LIKVIDNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,87	1,22	1,45	0,44
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,75	1,22	1,22	0,45
Koeficijent financijske stabilnosti	0,18	0,02	0,77	0,00
Radni kapital	36.847.329,00	23.762.527,00	105.060.000,00	- 46.888.000,00
SOLVENTNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent zaduženosti	0,52	0,82	0,41	1,20
Koeficijent vlastitog financiranja	0,48	0,18	0,59	-0,47
Koeficijent financiranja	1,08	4,46	0,70	-2,57
Pokriće troškova kamata	15,91	8,12	-49,65	0,95
Faktor zaduženosti	1,87	9,02	89,67	31,88
Stupanj pokrića I.	5,04	40,45	1,15	-0,91
Stupanj pokrića II.	5,04	40,45	1,29	-0,74
Koeficijent sposobnosti financiranja obveza	0,33	0,12	0,12	-0,04
Koeficijent sposobnosti financiranja dug.duga	4,91	148,17	0,66	-0,55

Izvor: Autoričin rad

Prema pokazatelju likvidnosti društva Henkel, P&G te Saponia su likvidna, odnosno podmiruju dospjele kratkoročne obveze. Za razliku od njih, društvo Labud nije likvidno, odnosno kratkoročne obveze veće su od kratkotrajne imovine. Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje da društva Henkel, P&G te Saponia imaju dovoljno sredstava da podmire dospjele obveze bez prodaje zaliha. Labud nema dovoljno sredstava i mora prodati zalihe kako bi podmirivala obveze. Pretpostavka, ako je društvo likvidno, onda je i financijski stabilno, pokazuje se točnom, odnosno koeficijentom financijske stabilnosti prikazano je da društva Henkel, P&G te Saponia dio kratkotrajne imovine financiraju iz trajnih izvora financiranja. Također, društva Henkel, P&G te Saponia ostvaruju neto radni kapital koji se iskazuje kao

višak kratkotrajne imovine iznad kratkoročnih obveza. U 2015. godini najviše je zaduženo društvo bilo Labud koje putem ostalih pokazatelja solventnosti pokazuje da ima poteškoća u poslovanju.

Pokazatelji sigurnosti poslovanja društava Henkel, Procter & Gamble, Saponia te Labud u 2016. godini prikazani su u tablici 6.2.

Tablica 6.2.Pokazatelji sigurnosti poslovanja društva u 2016. godini

LIKVIDNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent tekuće likvidnosti	2,09	1,30	1,71	0,93
Koeficijent ubrzane likvidnosti	2,09	1,30	1,42	0,95
Koeficijent financijske stabilnosti	0,13	0,04	0,71	0,00
Radni kapital	56.421.080,00	16.001.414,00	136.750.800,00	- 2.761.000,00
SOLVENTNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent zaduženosti	0,52	0,77	0,36	0,84
Koeficijent vlastitog financiranja	0,48	0,23	0,64	0,16
Koeficijent financiranja	1,07	3,28	0,57	5,25
Pokriće troškova kamata	2,68	12,98	-9,45	10,36
Faktor zaduženosti	1,67	252,33	-27,64	22,67
Stupanj pokrića I.	6,68	27,77	1,25	0,34
Stupanj pokrića II.	6,68	27,77	1,40	0,91
Koeficijent sposobnosti financiranja obveza	0,31	0,31	0,11	0,51
Koeficijent sposobnosti financiranja dug.duga	2,21	169,56	0,53	1,54

Izvor: Autoričin rad

Društvo Henkel u 2016. godini ima najveći pokazatelj likvidnosti te zadovoljava kriterij struke da mora imati dva puta veću kratkotrajnu imovinu od kratkoročnih obveza, društva P&G i Saponia su u 2016. godini likvidna, dok društvo Labud nije. Koeficijentom ubrzane likvidnosti prikazuje se da društva Henkel, P&G te Saponia imaju dovoljno sredstava da podmire dospjele obveze bez prodaje zaliha. Kako su društva Henkel, P&G te Saponia u 2016. godini likvidna, time su i financijski stabilna te ostvaruju neto radni kapital, odnosno višak kratkotrajne imovine iznad kratkoročnih obveza. U 2016. godini najveću zaduženost ima društvo Labud koje se 84 % financira zaduživanjem, dok se 16 % imovine financira iz kapitala društva.

Pokazatelji sigurnosti poslovanja društava Henkel, Procter & Gamble, Saponia te Labud u 2017. godini su prikazani u tablici 6.3.

Tablica 6.3. Pokazatelji sigurnosti poslovanja društva u 2017. godini

LIKVIDNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,58	1,39	1,43	0,98
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,58	1,39	1,22	0,99
Koeficijent financijske stabilnosti	0,18	0,02	0,76	0,00
Radni kapital	36.519.197,00	22.784.407,00	124.051.000,00	- 1.239.000,00
SOLVENTNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent zaduženosti	0,70	0,71	0,44	0,86
Koeficijent vlastitog financiranja	0,30	0,29	0,56	0,14
Koeficijent financiranja	2,28	2,49	0,78	6,36
Pokriće troškova kamata	-51,07	10,97	-530,21	-0,27
Faktor zaduženosti	1,49	4,50	-98,20	31,10
Stupanj pokrića I.	4,21	49,10	1,17	0,38
Stupanj pokrića II.	4,21	49,10	1,32	0,94
Koeficijent sposobnosti financiranja obveza	-0,32	0,17	3,91	0,02
Koeficijent sposobnosti financiranja dug.duga	-2,06	115,12	22,92	0,10

Izvor: Autoričin rad

U 2017. godini društva Henkel, P&G te Saponia likvidna su te su navedene godine i financijski stabilna. Društvo Labud nije likvidno kao ni financijski stabilno. Kao i prethodnih godina društva Henkel, P&G te Saponia imaju dovoljno sredstava za podmirenje dospjelih obveza bez prodaje zaliha, dok društvo Labud nema. Neto radni kapital društva Henkel u 2017. godini smanjio se za 35,3 % u odnosu na prethodnu godinu, kod društva P&G se povećao za 42,4 % u odnosu na prethodnu godinu. Društvo Saponia je u 2017. godini ostvarilo neto radni kapital u iznosu od 124 milijuna kuna što je manje za 9,3 % u odnosu na prethodnu godinu. Razlika kratkoročnih obveza i kratkotrajne imovine se smanjila za 55 %. Društvo Labud je i dalje najviše zaduženo od svih navedenih društava.

Pokazatelji sigurnosti poslovanja društava Henkel, Procter & Gamble, Saponia te Labud u 2018. godini prikazani su u tablici 6.4.

Tablica 6.4. Pokazatelji sigurnosti poslovanja društva u 2018. godini

LIKVIDNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,91	1,53	1,94	0,70
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,91	1,53	1,66	0,69
Koeficijent financijske stabilnosti	0,11	0,01	0,64	0,00
Radni kapital	56.148.866,00	31.054.793,00	174.240.000,00	- 22.936.000,00
SOLVENTNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent zaduženosti	0,57	0,66	0,42	0,89
Koeficijent vlastitog financiranja	0,43	0,35	0,58	0,11
Koeficijent financiranja	1,30	1,90	0,74	7,92
Pokriće troškova kamata	16,31	74,65	-1133,32	-1,47
Faktor zaduženosti	2,60	3,06	-13,03	76,12
Stupanj pokrića I.	7,84	81,02	1,24	0,15
Stupanj pokrića II.	7,84	81,02	1,56	0,84
Koeficijent sposobnosti financiranja obveza	0,38	0,17	3,79	-0,01
Koeficijent sposobnosti financiranja dug.duga	3,01	12,64	11,00	-0,02

Izvor: Autoričin rad

U 2018. godini likvidna su bila društva Henkel, P&G te Saponia, društvo Labud je smanjilo koeficijent za likvidnost u odnosu na prethodnu godinu za 28,6 %. Neto radni kapital u 2018. godini društvo Henkel povećalo je za 53,8 % u odnosu na prethodnu godinu, društvo P&G povećalo je za 36,3 % u odnosu na prethodnu godinu, društvo Saponia 40,5 %, dok je društvo Labud povećalo kratkoročne obveze što je rezultiralo povećanjem negativnog neto radnog kapitala za 1.751,17 %. Društvo Labud je u 2018. godini društvo koje je najviše zaduženo, slijede ga P&G, Henkel pa Saponia.

Pokazatelji sigurnosti poslovanja društava Henkel, Procter & Gamble, Saponia te Labud u 2019. godini prikazani su u tablici 6.5.

Tablica 6.5. Pokazatelji sigurnosti poslovanja društva u 2019. godini

LIKVIDNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent tekuće likvidnosti	2,31	1,34	1,75	0,70
Koeficijent ubrzane likvidnosti	2,31	1,34	1,47	0,70
Koeficijent financijske stabilnosti	0,07	0,06	0,69	0,00
Radni kapital	74.124.258,00	15.876.752,00	139.422.000,00	- 22.937.000,00
SOLVENTNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent zaduženosti	0,48	0,75	0,43	0,84
Koeficijent vlastitog financiranja	0,52	0,25	0,57	0,16
Koeficijent financiranja	0,92	3,04	0,74	5,16
Pokriće troškova kamata	14,66	9,30	-24,22	1,52
Faktor zaduženosti	1,35	63,94	-14,21	41,88
Stupanj pokrića I.	12,38	14,59	1,18	0,22
Stupanj pokrića II.	12,38	14,59	1,45	0,84
Koeficijent sposobnosti financiranja obveza	0,33	0,30	3,69	0,10
Koeficijent sposobnosti financiranja dug.duga	2,47	13,72	11,87	0,18

Izvor: Autoričin rad

U 2019. godini društvo Henkel ponovno je ostvarilo likvidnost prema kriterijima struke da je kratkotrajna imovina dva puta veća od kratkoročnih obveza. Prema pokazatelju likvidnosti društva Henkel, P&G te Saponia u 2019. godini su likvidna, dok je društvo Labud nelikvidno. Koeficijentom ubrzane likvidnosti prikazano je da društva Henkel, P&G te Saponia kao i prethodnih godina imaju dovoljno sredstava da podmire dospjele obveze bez prodaje zaliha, dok društvo Labud nema te mora prodati zalihe kako bi podmirivalo obveze. Društvo Henkel je u 2019. godini povećalo neto radni kapital u odnosu na prethodnu godinu za 32,01 %, društvo P&G smanjilo je neto radni kapital za 48,9 % u odnosu na prethodnu godinu, dok je društvo Saponia također smanjilo neto radni kapital za 19,9 %.

Društvo Labud u 2019. je, kao i prethodnih godina, najviše zaduženo te se 84 % financira zaduživanjem, društvo P&G se u 2019. godini zadužilo 75 %, Henkel 48 % te Saponia 43 %. Zlatno bankarsko te zlatno bilančno pravilo u 2019. godini društva Henkel, P&G te Saponia ostvaruju.

6.2. Usporedba uspješnosti poslovanja

Pokazatelji uspješnosti, odnosno profitabilnost i ekonomičnost za društva Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2015. godini prikazani su u tablici 6.6.

Tablica 6.6.Pokazatelji uspješnosti poslovanja društva u 2015. godini

PROFITABILNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Neto profitna marža	0,03	0,02	0,04	-0,13
Bruto profitna marža	0,03	0,03	0,04	-0,13
Neto rentabilnost imovine (ROA)	0,14	0,08	0,04	-0,22
Rentabilnost vlastitog kapitala (ROE)	0,27	0,36	0,07	0,28
Učinkovitost imovine	5,41	3,52	1,07	1,76
EKONOMIČNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,03	1,03	1,05	1,03
Ekonomičnost prodaje	1,03	1,03	1,05	0,97
Ekonomičnost financiranja	1,16	0,16	0,00	-0,06

Izvor: Autoričin rad

U 2015. godini društvo Henkel bilo je profitabilno jer je ostvarivalo neto dobit, također su profitabilna i ekonomična bila društva Henkel i Saponia. Društvo Labud nije bilo profitabilno, ali je bilo ekonomično u 2015. godini, odnosno prihodi su bili veći od rashoda. Društvo Henkel u 2015. godini na 1 kunu ukupnih prihoda ostvaruje 3 lipe neto dobiti. Društvo P&G u 2015. godini na uloženu 1 kunu ukupnih prihoda ostvaruje 2 lipe neto dobiti, dok Saponia ostvaruje 4 lipe dobiti. Ostvarenom bruto profitnom maržom kod društava Henkel, P&G te Saponia prikazuje se da su navedena društva u 2015. godini na uloženu 1 kunu ostvarili kako slijedi: Henkel 3 lipe bruto dobiti, P&G 3 lipe bruto dobiti te Saponia 4 lipe bruto dobiti. ROA prikazuje da Henkel u 2015. godini na 1 kunu imovine ostvaruje 14 lipa neto dobiti, P&G ostvaruje 8 lipa neto dobiti, Saponia ostvaruje 4 lipe neto dobiti, a društvo Labud ostvaruje gubitak u iznosu 22 lipe.

Henkel d.o.o. u 2015. godini na uloženu 1 kunu generira 3 lipe prihoda kao i P&G, dok Saponia generira 5 lipa prihoda. Društva Henkel i P&G u 2015. godini na uloženu 1 kunu generiraju 1,03 kune prihoda iz poslovnih aktivnosti, a 16 lipa iz financijskih aktivnosti. Saponia generira 1,03 kune iz poslovnih aktivnosti, a 16 lipa iz financijskih aktivnosti.

Pokazatelji uspješnosti, odnosno profitabilnost i ekonomičnost za društva Henkel, P&G, Saponia te Labud za 2016. godinu prikazana su u tablici 6.7.

Tablica 6.7.Pokazatelji uspješnosti poslovanja društva u 2016. godini

PROFITABILNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Neto profitna marža	0,04	0,03	0,03	0,21
Bruto profitna marža	0,05	0,04	0,04	0,21
Neto rentabilnost imovine (ROA)	0,18	0,20	0,03	0,44
Rentabilnost vlastitog kapitala (ROE)	0,25	0,76	0,05	2,49
Učinkovitost imovine	4,49	6,41	1,09	2,05
EKONOMIČNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,04	1,04	1,03	1,24
Ekonomičnost prodaje	1,04	1,04	1,04	1,26
Ekonomičnost financiranja	1,03	0,37	0,00	0,14

Izvor: Autoričin rad

U 2016. godini sva društva bila su ekonomična, što znači da su im prihodi bili veći od rashoda. Također su bila profitabilna jer su ostvarivala neto dobit. Putem pokazatelja neto profitne marže društvo Henkel je u 2016. godini na 1 kunu ukupnih prihoda ostvarilo 4 lipe neto dobiti. Društvo P&G ostvarilo je 3 lipe neto dobiti, a društvo Saponia 3 lipe neto dobiti. Pokazatelj bruto profitne marže pokazuje da u 2016. godini na uloženu 1 kunu društvo Henkel ostvaruje 5 lipa bruto dobiti, društvo P&G ostvaruje 4 lipe bruto dobiti, a Saponia 4 lipe bruto dobiti.

Pokazateljem ekonomičnosti ukupnog poslovanja u 2016. godini Henkel na uloženu 1 kunu generira 4 lipe prihoda, kao i društvo P&G. Društvo Saponia na 1 kunu generira 3 lipe prihoda. Pokazatelj ekonomičnosti prodaje prikazuje da društvo Henkel na uloženu 1 kunu generira 4 lipe prihoda iz poslovnih aktivnosti, dok putem pokazatelja ekonomičnosti financiranja na uloženu 1 kunu generiraju 3 lipe iz financijskih aktivnosti. Društvo P&G iz poslovnih aktivnosti ostvaruje 4 lipe prihoda, a iz financijskih aktivnosti ostvaruje gubitak. Društvo Saponia iz poslovnih aktivnosti na uloženu 1 kunu generira 4 lipe prihoda, a iz financijskih aktivnosti ne ostvaruje prihod.

Pokazatelji uspješnosti, odnosno profitabilnost i ekonomičnost za društva Henkel, P&G, Saponia te Labud 2017. godinu prikazana su u tablici 6.8.

Tablica 6.8. Pokazatelji uspješnosti poslovanja društva u 2017. godini

PROFITABILNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Neto profitna marža	-0,05	0,02	0,04	0,03
Bruto profitna marža	-0,05	0,03	0,04	0,03
Neto rentabilnost imovine (ROA)	-0,21	0,09	0,03	0,03
Rentabilnost vlastitog kapitala (ROE)	-0,72	0,29	0,05	0,06
Učinkovitost imovine	3,93	4,97	0,87	1,36
EKONOMIČNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	0,95	1,02	1,04	1,00
Ekonomičnost prodaje	0,95	1,03	1,04	1,02
Ekonomičnost financiranja	1,41	0,30	0,00	0,28

Izvor: Autoričin rad

Društvo Henkel u 2017. godini nije ostvarivalo neto dobit, stoga nije poslovalo profitabilno. Također nije bilo ekonomično jer su ostvareni rashodi bili veći od ostvarenih prihoda. U 2017. godini društva koja su poslovala profitabilno te su bila ekonomična su P&G, Saponia i Labud. Društvo P&G u 2017. godini na 1 kunu ukupnih prihoda ostvaruje 2 lipe neto dobiti, odnosno 3 lipe bruto dobiti. Društvo Saponia na 1 kunu ostvaruje 4 lipe neto dobiti, odnosno 4 lipe bruto dobiti.

Pokazateljem ekonomičnosti ukupnog poslovanja prikazano je da društvo P&G na uloženu 1 kunu generira 2 lipe prihoda, društvo Saponia generira 4 lipe prihoda, dok je društvo Labud na nuli. Iz poslovnih aktivnosti društvo P&G generira 2 lipe prihoda, društvo Saponia generira 4 lipe prihoda, dok Labud generira 2 lipe prihoda. Iz financijskih aktivnosti na uloženu 1 kunu društvo Saponia ne ostvaruje dobit. Pokazatelji uspješnosti, odnosno profitabilnost i ekonomičnost za društva Henkel, P&G, Saponia te Labud 2018. godinu prikazana su u tablici 6.9.

Tablica 6.9. Pokazatelji uspješnosti poslovanja društva u 2018. godini

PROFITABILNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Neto profitna marža	0,05	0,02	-0,08	-0,01
Bruto profitna marža	0,06	0,03	0,00	-0,01
Neto rentabilnost imovine (ROA)	0,18	0,09	-0,06	-0,01
Rentabilnost vlastitog kapitala (ROE)	0,39	0,26	-0,11	-0,21
Učinkovitost imovine	3,85	4,52	0,77	0,57
EKONOMIČNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,06	1,03	0,91	0,96
Ekonomičnost prodaje	1,06	1,03	0,91	0,98
Ekonomičnost financiranja	1,03	2,01	0,00	0,30

Izvor: Autoričin rad

U 2018. godini društva Henkel i P&G su profitabilna i ekonomična, a društvo Saponia nije bilo profitabilno ni ekonomično kao ni društvo Labud. Prikazanim podatcima društvo Henkel na 1 kunu ostvaruje 5 lipa neto dobiti, odnosno 6 lipa bruto dobiti, a društvo P&G na uloženu kunu ostvaruje 2 lipe neto dobiti, odnosno 3 lipe bruto dobiti.

Henkel u 2018. godini iz poslovnih aktivnosti ostvaruje 6 lipa prihoda, a iz financijskih 3 lipe. Društvo P&G ostvaruje iz poslovnih aktivnosti 3 lipe prihoda, a iz financijskih 1,01 kuna prihoda. Društvo Saponia u 2018. godini ne ostvaruje prihod iz poslovnih aktivnosti.

Pokazatelji uspješnosti, odnosno profitabilnost i ekonomičnost za društva Henkel, P&G, Saponia te Labud za 2019. godinu prikazana su u tablici 6.10.

Tablica 6.10.Pokazatelji uspješnosti poslovanja društva u 2019. godini

PROFITABILNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Neto profitna marža	0,03	0,03	0,04	0,05
Bruto profitna marža	0,04	0,03	0,08	0,10
Neto rentabilnost imovine (ROA)	0,13	0,18	0,03	0,04
Rentabilnost vlastitog kapitala (ROE)	0,24	0,72	-0,06	0,00
Učinkovitost imovine	3,97	6,73	0,80	0,86
EKONOMIČNOST				
Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,04	1,03	0,95	1,06
Ekonomičnost prodaje	1,04	1,03	1,03	1,11
Ekonomičnost financiranja	1,21	0,00	0,00	0,17

Izvor: Autoričin rad

U 2019. godini sva su društva ostvarivala neto dobit što znači da su bila profitabilna. Društva Henkel, P&G te Labud bila su ekonomična jer su im prihodi u godini bili veći od rashoda. No, Saponia nije bila ekonomična jer su se financijski rashodi povećali. Henkel i P&G na uloženu 1 kunu ostvaruju 3 lipe neto dobiti, Saponia ostvaruje 4 lipe dobiti, a društvo Labud ostvaruje 5 lipa dobiti. Time na uloženu jednu kunu društvo Henkel ostvaruje 4 lipe bruto dobiti, P&G 3 lipe bruto dobiti, Saponia ostvaruje 8 lipa bruto dobiti te Labud ostvaruje 10 lipa bruto dobiti. Iz poslovnih aktivnosti društvo Henkel u 2019. godini na 1 kunu generira 4 lipe prihoda iz poslovnih aktivnosti te 21 lipu iz financijskih aktivnosti. Društvo P&G generira 3 lipe, kao i društvo Saponia, iz poslovnih aktivnosti, ali nemaju prihoda iz financijskih aktivnosti. Društvo Labud ostvaruje 11 lipa prihoda iz poslovnih aktivnosti te ostvaruje gubitak iz financijskih aktivnosti.

6.3. Usporedba aktivnosti poslovanja

Pokazatelji aktivnosti poslovanja društava Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2015. godini prikazani su u tablici 6.11.

Tablica 6.11. Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva u 2015. godini

Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	5,42	3,53	1,07	1,76
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	5,99	3,54	2,20	3,63
Koeficijent obrtaja potraživanja	9,15	9,31	4,63	8,19
Trajanje naplate potraživanja u danima	40	39	79	45
Koeficijent obrtaja zaliha	98,71	0,00	13,94	6,80
Dani vezivanja zaliha	4	0,00	26	54
Koeficijent obrtaja dobavljača	20,70	159,91	-3,20	3,83
Trajanje plaćanja dobavljačima u danima	18	2	-114	95
Cash gap - obrtni ciklus	26	37	219	3

Izvor: Autoričin rad

Putem koeficijenta obrtaja ukupne imovine u 2015. prikazano je da se u društvu Henkel imovina obrne 5 puta tijekom godine s ciljem stvaranja prihoda, u društvu P&G obrne se skoro četiri puta, u društvu Saponia obrne se jednom, kao i u društvu Labud. Tijekom godine se u društvu Henkel kratkotrajna imovina obrne skoro šest puta, u društvu P&G 3,54 puta, u društvu Saponia 2,2 puta te u društvu Labud 3,63 puta. Naplata potraživanja najkraća je u društvu P&G te iznosi 39 dana, a plaćanje dobavljačima najkraće je u društvu Saponia jer društvo za primljenu robu dobavljačima plaća unaprijed. „Cash gap“ prikazuje broj dana koji je potreban da se ciklus zatvori te je on najmanji u društvu Labud kojem je potrebno svega pet dana.

Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2016. godini prikazani su u tablici 6.12.

Tablica 6.12. Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva u 2016. godini

Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	4,55	6,42	1,09	2,05
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	4,90	6,48	2,22	3,90
Koeficijent obrtaja potraživanja	7,02	15,89	4,03	7,27
Trajanje naplate potraživanja u danima	52	23	91	50
Koeficijent obrtaja zaliha	22672,87	0,00	13,38	15,16
Dani vezivanja zaliha	0	0,00	27	24
Koeficijent obrtaja dobavljača	14,59	72,13	-3,67	3,16
Trajanje plaćanja dobavljačima u danima	25	5	-100	116
Cash gap - obrtni ciklus	27	18	217	-41

Izvor: Autoričin rad

U 2016. godini koeficijent obrtaja ukupne imovine najmanji je u društvu Saponia te prikazuje da se imovina obrne jednom u godini. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine također je najmanji kod društva Saponia te prikazuje da se kratkotrajna imovina obrne 2 puta tijekom godine. Trajanje naplate potraživanja najkraće je u društvu P&G te iznosi 23 dana. „Cash gap" najkraći je u društvu Labud.

Pokazatelji aktivnosti poslovanja društava Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2017. godini prikazani su u tablici 6.13.

Tablica 6.13. Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva u 2017. godini

Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	3,94	4,97	0,87	1,37
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	4,25	5,00	1,68	2,12
Koeficijent obrtaja potraživanja	6,77	16,43	4,84	4,17
Trajanje naplate potraživanja u danima	54	22	75	88
Koeficijent obrtaja zaliha	16284,86	0,00	11,56	17,85
Dani vezivanja zaliha	0	0,00	32	20
Koeficijent obrtaja dobavljača	8,64	121,37	-3,07	3,09
Trajanje plaćanja dobavljačima u danima	42	3	-119	118
Cash gap - obrtni ciklus	12	19	226	-10

Izvor: Autoričin rad

Koeficijent obrtaja ukupne imovine u društvu Henkel u 2017. godini iznosio je 3,94, u društvu P&G 4,97, a u Labudu 1,37. U društvu Saponia bio je manji od 1 što znači da se imovina nije ni jednom obrnula. Dani naplate potraživanja su i dalje najmanji u društvu P&G te iznose 22 dana, zatim slijedi društvo Henkel s 54 dana. „Cash gap" je najmanji u društvu Labud.

Pokazatelji aktivnosti poslovanja društava Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2018. godini prikazani su u tablici 6.14.

Tablica 6.14.Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva u 2018. godini

Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	3,86	4,52	0,77	0,58
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	4,09	4,54	1,42	2,32
Koeficijent obrtaja potraživanja	17,36	13,91	3,48	4,72
Trajanje naplate potraživanja u danima	21	26	105	77
Koeficijent obrtaja zaliha	13922,88	0,00	9,62	5,82
Dani vezivanja zaliha	0	0,00	38	63
Koeficijent obrtaja dobavljača	11,33	74,73	-3,15	2,78
Trajanje plaćanja dobavljačima u danima	32	5	-116	131
Cash gap - obrtni ciklus	-11	21	259	9

Izvor: Autoričin rad

Obrtni ciklus je u 2018. godini najmanji bio u društvu Henkel. Dani naplate potraživanja od kupca također su bili najmanji u društvu Henkel te su iznosili 21 dan. Saponia ima najkraći rok plaćanja dobavljačima jer i u 2018. plaća unaprijed za primljenu robu i usluge.

Pokazatelji aktivnosti poslovanja društava Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2019. godini prikazani su u tablici 6.15.

Tablica 6.15. Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva u 2019. godini

Pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	3,98	6,73	0,80	0,87
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	4,16	6,85	1,55	3,40
Koeficijent obrtaja potraživanja	19,46	13,91	3,46	8,23
Trajanje naplate potraživanja u danima	19	26	106	44
Koeficijent obrtaja zaliha	14828,77	0,00	9,43	7,13
Dani vezivanja zaliha	0	0,00	39	51
Koeficijent obrtaja dobavljača	14,45	11,82	-3,19	2,90
Trajanje plaćanja dobavljačima u danima	25	31	-115	126
Cash gap - obrtni ciklus	-6	-5	259	-30

Izvor: Autoričin rad

U 2019. godini najkraći rok naplate od strane kupca ima društvo Henkel s 19 dana, a najduže društvo Saponia sa 106 dana. Koeficijenti obrtaja imovine povećali su se u odnosu na prethodnu godinu, kao i koeficijenti obrtaja kratkotrajne imovine.

6.4. Usporedba Altmanovog Z-score pokazatelja vjerojatnosti za stečaj

Altmanov Z-score pokazatelj društava Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2015. godini prikazan je u tablici 6.16.

Tablica 6.16. Usporedba Altmanovog Z-scorea u 2015. godini

Sintetski pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
neto radni kapital/aktiva	0,42	0,18	0,15	-0,62
zadržana dobit/aktiva	0,27	0,09	0,04	0,00
dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva	0,16	0,09	0,09	-0,09
vlastiti kapital/tuđi kapital	0,92	0,33	1,43	-0,40
prihodi/aktiva	5,42	3,53	1,07	1,76
Z-score	7,38	4,37	2,45	0,49

Izvor: Autoričin rad

Altmanov Z-score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj u 2015. godini pokazuje da društva Henkel i P&G posluju dobro. Društvo Saponia putem Altmanovog Z-score pokazatelja pokazuje uspjeh u poslovanju, dok društvo Labud ima koeficijent manji od 1 što mu predviđa bankrot.

Altmanov Z-score pokazatelj društava Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2016. godini prikazan je u tablici 6.17.

Tablica 6.17. Usporedba Altmanovog Z-scorea u 2016. godini

Sintetski pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
neto radni kapital/aktiva	0,48	0,23	0,20	-0,04
zadržana dobit/aktiva	0,30	0,00	0,03	0,00
dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva	0,15	0,23	0,08	0,39
vlastiti kapital/tuđi kapital	0,94	0,40	1,75	0,19
prihodi/aktiva	4,55	6,42	1,09	2,05
Z-score	6,61	7,71	2,70	3,41

Izvor: Autoričin rad

U 2016. godini Altmanov Z-score pokazatelj vjerojatnosti za stečaj pokazuje da društva Henkel, P&G te Labud posluju dobro. Društvo Saponia, kao i 2016. godine, pokazuje uspjeh u poslovanju.

Altmanov Z-score pokazatelj društva Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2017. godini prikazan je u tablici 6.18.

Tablica 6.18. Usporedba Altmanovog Z-scorea u 2017.godini

Sintetski pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
neto radni kapital/aktiva	0,34	0,28	0,16	-0,01
zadržana dobit/aktiva	0,46	0,15	0,03	0,00
dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva	-0,23	0,12	1,74	-0,01
vlastiti kapital/tuđi kapital	0,44	0,48	1,29	0,16
prihodi/aktiva	3,94	4,97	0,87	1,37
Z-score	4,48	6,20	7,61	1,43

Izvor: Autoričin rad

U 2017. društva Henkel, P&G i Saponia posluju dobro, a društvo Labud mora provesti poboljšanja kako se ne bi dovelo do bankrota. Altmanov Z-score pokazatelj društava Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2018. godini prikazan je u tablici 6.19.

Tablica 6.19.Usporedba Altmanovog Z-scorea u 2018. godini

Sintetski pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
neto radni kapital/aktiva	0,45	0,34	0,26	-0,11
zadržana dobit/aktiva	0,21	0,21	0,00	0,00
dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva	0,20	0,11	1,64	-0,02
vlastiti kapital/tuđi kapital	0,77	0,65	1,36	0,13
prihodi/aktiva	3,86	4,52	0,77	0,58
Z-score	5,82	5,97	7,31	0,44

Izvor: Autoričin rad

U 2018. godini društva Henkel, P&G te Saponia, kao i u 2017., posluju dobro, dok je koeficijent Altmanovog z-scorea kod društva Labud pao ispod 1 što znači da je pred bankrotom.

Altmanov Z-score pokazatelj društava Henkel, P&G, Saponia te Labud u 2019. godini prikazan je u tablici 6.20.

Tablica 6.20. Usporedba Altmanovog Z-scorea u 2019. godini

Sintetski pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
neto radni kapital/aktiva	0,54	0,25	0,22	-0,11
zadržana dobit/aktiva	0,34	0,01	0,00	0,00
dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva	0,15	0,22	1,60	0,06
vlastiti kapital/tuđi kapital	1,09	0,33	1,35	0,20
prihodi/aktiva	3,98	6,73	0,80	0,87
Z-score	6,26	7,96	7,16	1,07

Izvor: Autoričin rad

U 2019. godini društva Henkel, P&G te Saponia posluju dobro kao i prethodne godine. Društvo Labud provelo je poboljšanja u 2018. godini što se vidi iz pokazatelja koji je porastao. Društvu Labud potrebna su što veća poboljšanja u poslovnim procesima jer je prema svim pokazateljima do sada bio u poteškoćama.

6.5. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja za procjenu krize u poduzeću

Kralickov DF pokazatelj društava Henkel, P&G, Saponia te Labud za 2015. godinu prikazan je u tablici 6.21.

Tablica 6.21. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja u 2015. godini

Sintetski pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Čisti novčani tok / Ukupne obveze	0,45	0,14	0,03	0,07
Ukupna imovina / Ukupne obveze	1,92	1,22	2,43	0,83
Dobit prije kamata i poreza / Ukupna imovina	0,16	0,09	0,09	-0,09
Dobit prije kamata i poreza / Ukupni prihodi	0,03	0,03	0,08	-0,05
Zalihe / Ukupni prihodi	0,01	0,00	0,07	0,00
Poslovni prihodi / Ukupna imovina	5,41	3,52	1,07	1,76
UKUPNO	3,13	1,72	1,62	-0,79

Izvor: Autoričin rad

U 2015. godini Kralicekov DF pokazatelj prikazuje da društvo Henkel ima izvrsnu financijsku stabilnost. Društvo P&G u 2015. godini ima dobru financijsku stabilnost, društvo Saponia također, dok društvo Labud ima umjerenu insolventnost.

Kralicekov DF pokazatelj društava Henkel, P&G, Saponia te Labud za 2016. godinu prikazan je u tablici 6.22.

Tablica 6.22. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja u 2016. godini

Sintetski pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Čisti novčani tok / Ukupne obveze	0,40	0,40	0,04	0,02
Ukupna imovina / Ukupne obveze	1,94	1,30	2,75	1,19
Dobit prije kamata i poreza / Ukupna imovina	0,15	0,23	0,08	0,39
Dobit prije kamata i poreza / Ukupni prihodi	0,03	0,04	0,07	0,19
Zalihe / Ukupni prihodi	0,00	0,00	0,07	0,00
Poslovni prihodi / Ukupna imovina	4,49	6,41	1,09	2,05
UKUPNO	2,89	3,86	1,61	5,19

Izvor: Autoričin rad

U 2016. godini Kralicekov DF pokazatelj za društvo Henkel prikazuje da ono ima vrlo dobru financijsku stabilnost, a u društvu P&G je u 2016. izvrsna financijska stabilnost. Društvo Saponia ima dobru financijsku stabilnost. Društvo Labud ima izvrsnu financijsku stabilnost.

Kralicekov DF pokazatelj društava Henkel, P&G, Saponia te Labud za 2017. godinu prikazan je u tablici 6.23.

Tablica 6.23. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja u 2017. godini

Sintetski pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Čisti novčani tok / Ukupne obveze	0,13	0,55	0,01	0,06
Ukupna imovina / Ukupne obveze	1,44	1,40	2,29	1,16
Dobit prije kamata i poreza / Ukupna imovina	-0,23	0,12	1,74	-0,01
Dobit prije kamata i poreza / Ukupni prihodi	-0,06	0,02	1,99	-0,01
Zalihe / Ukupni prihodi	0,00	0,00	0,09	0,00
Poslovni prihodi / Ukupna imovina	3,93	4,97	0,87	1,36
UKUPNO	-1,91	2,72	27,66	0,22

Izvor: Autoričin rad

Kralicekov pokazatelj za društvo Henkel u 2017. godini pokazuje da društvo ima izrazitiju insolventnost. Društvo P&G ima vrlo dobru financijsku stabilnost, društvo Saponia ima izvrsnu financijsku stabilnost. Društvo Labud ima umjerenu insolventnost.

Kralicekov DF pokazatelj društava Henkel, P&G, Saponia te Labud za 2018. godinu prikazan je u tablici 6.24.

Tablica 6.24. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja u 2018. godini

Sintetski pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Čisti novčani tok / Ukupne obveze	0,03	0,30	0,02	0,02
Ukupna imovina / Ukupne obveze	1,77	1,51	2,36	1,13
Dobit prije kamata i poreza / Ukupna imovina	0,20	0,11	1,64	-0,02
Dobit prije kamata i poreza / Ukupni prihodi	0,05	0,02	2,14	-0,04
Zalihe / Ukupni prihodi	0,00	0,00	0,10	0,00
Poslovni prihodi / Ukupna imovina	3,85	4,52	0,77	0,57
UKUPNO	2,85	2,23	27,42	-0,27

Izvor: Autoričin rad

U 2018. godini društvo Henkel ima vrlo dobru financijsku stabilnost, P&G također. Društvo Saponia ima izvrsnu financijsku stabilnost, dok društvo Labud ima izrazitiju insolventnost.

Kralicekov DF pokazatelj društava Henkel, P&G, Saponia te Labud za 2019. godinu prikazan je u tablici 6.25.

Tablica 6.25. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja u 2019. godini

Sintetski pokazatelj	Henkel	P&G	Saponia	Labud
Čisti novčani tok / Ukupne obveze	0,00	0,49	0,18	0,04
Ukupna imovina / Ukupne obveze	2,09	1,33	2,35	1,19
Dobit prije kamata i poreza / Ukupna imovina	0,15	0,22	1,60	0,06
Dobit prije kamata i poreza / Ukupni prihodi	0,04	0,03	2,01	0,07
Zalihe / Ukupni prihodi	0,00	0,00	0,10	0,00
Poslovni prihodi / Ukupna imovina	3,97	6,73	0,80	0,86
UKUPNO	2,22	3,87	26,63	1,25

Izvor: Autoričin rad

U 2019. godini društvo Henkel prikazuje vrlo dobru financijsku stabilnost. Društvo P&G prikazuje izvrsnu financijsku stabilnost kao i društvo Saponia. Društvo Labud prema Kralicekovom DF pokazatelju prikazuje osrednju financijsku stabilnost.

6.6. Ocjena financijske stabilnosti poduzeća

S pomoću svih izračunatih pokazatelja financijske stabilnosti, uspješnosti, aktivnosti te Altmanovog Z-scorea i Kralicekovog DF pokazatelja proizašla je ocjena da društvo Saponia u razdoblju od 2015. do 2019. godine ostvaruje najbolje rezultate. Društvo Labud je u promatranom periodu pokazalo najlošije rezultate, počevši od nelikvidnosti, prezaduženosti pa u konačnici i do mogućeg stečaja. Dakle, financijska stabilnost kod hrvatskog društva Saponia nije upitna, kod društva Labud jest. Društva Henkel i P&G su strana društva koja financiraju i matična društva, stoga se njihovo poslovanje na hrvatskom tržištu ne dovodi u pitanje što pokazuju i navedeni pokazatelji.

7. ZAKLJUČAK

Postupak analize financijskih izvještaja jedan je od najznačajnijih nositelja informacija o poslovanju društva. Pokazatelji koji ukazuju na sigurnost poslovanja su likvidnost, solventnost te aktivnost. Pokazatelje uspješnosti poslovanja čine pokazatelji aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti. U radu su se analizirali navedeni pokazatelji kao i pokazatelji stečaja društva, odnosno Altmanov Z-score, Kralicekov DF pokazatelj te BEX indeks.

Ciljevi specijalističkog stručnog rada bili su predstaviti osnovne značajke financijskog izvještavanja proizvodnih poduzeća, istražiti temeljne instrumente i postupke analize financijskih izvještaja, analizirati financijske pokazatelje sigurnosti, uspješnosti, aktivnosti i stabilnosti odabranih poduzeća te usporediti dobivene rezultate istraživanja. Putem navedenih ciljeva definirala su se pitanja iz kojih su se dali odgovori. Temeljne značajke financijskih izvještaja proizvodnih poduzeća su obrtaji zaliha, naplata potraživanja od strane kupca te plaćanje dobavljačima za primljenu robu ili uslugu.

Temeljni instrumenti putem kojih se došlo do navedenih spoznaja su pokazatelji uspješnosti, aktivnosti, sigurnosti, financijske stabilnosti te pokazatelji - Altmanov z-score i Kralicekov DF pokazatelj. Financijska situacija u odabranim društvima je izuzetno dobra. Od četiri izabrana najveća proizvođača deterdženata tri imaju izuzetno dobru financijsku sliku poslovanja. Time je i financijska stabilnost društava Henkel, P&G i Saponia dobra.

LITERATURA

Knjige

1. Cirkveni Filipović, T., (2020). *Hrvatski računovodstveni sustav: HSFI, MRS, MSFI i Tumačenja*. Zagreb: RRiF plus d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge.
2. Gulin, D., Spajić, F., Spremić, I., Tadijančević, S., Vašiček, V., Žager, K., Žager, L.(2006). *Računovodstvo*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
3. Gulin, D., Spremić, I. (...) Žager, L. (2006). *Računovodstvo: II izdanje*. Zagreb: Sveučilišna tiskara d.o.o.
4. Gulin, D., Tušek, B. i Žager, L. (2004). *Poslovno planiranje, kontrola i analiza.* Zagreb: Sveučilišna tiskara d.o.o.
5. Parać, B. (2009). *Poduzetničko računovodstvo i financijsko izvještavanje*. Zagreb: M.E.P, Consult, Zaprešić: Visoka škola za poslovanje i upravljanje Baltazar Adam Krčelić.
6. Tintor, Ž. (2014). *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Školska Knjiga.
7. Vidučić, LJ., Pepur, S. i Šimić Šarić, M. (2018). *Financijski menadžment: X. izdanje*. Zagreb: RRiF plus d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge.
8. Žager, K., Tušek, B. (...) Žager, L. (2008). *Osnove računovodstva: Računovodstvo za neračunovođe II izdanje.* Zagreb: Sveučilišna tiskara d.o.o.
9. Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L. (2008). Osnove računovodstva. Zagreb: Ekonomski fakultet Zagreb.
10. Žager, K., Mamić Sačer, I., (...) Žager, L. (2008). *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Masmedia.

Članci

1. Bogdan, S., Bareša, S., i Hađina, V. (2019). *'Testiranje primjenjivosti Altmanovog Z-score modela za predviđanje stečaja u Republici Hrvatskoj*', Notitia -časopis zaekonomske, poslovne i društvene teme, 5(1.), str. 31-46.https://doi.org/10.32676/n.5.1.4(Datum pristupa: 10.08.2020.)
2. Meler, M., i Stjepanović, S. (1992). *'Goodwill - tržišni i računovodstveni aspekti*',Ekonomski vjesnik, V(2), str. 207-214. Preuzeto s: https://hrcak.srce.hr/228138(Datum pristupa: 10.08.2020.)
3. Rašić, I. (2020). *'Sektorske_analize'*, Ekonomski institut Zagreb, 9(75). Preuzeto s: https://www.eizg.hr/userdocsimages/publikacije/serijske-publikacije/sektorske-analize/SA_kemijska-industrija_ozujak_2020.pdf (Datum pristupa: 15.12.2020.)
4. Šestanović, A., Vukas, J., i Stojanović, M. (2015). *'Važnost novčanog toka kao pokazatelja kvalitete poduzetničkog uspjeha'*, Obrazovanje za poduzetništvo - E4E,5(1), str. 123-136. Preuzeto s: https://hrcak.srce.hr/144519(Datum pristupa:12.09.2020.)
5. Tarbuk, A., Pušić, T., i Dekanić, T. (2013). *'Postupci proizvodnje, uzorkovanja i analize deterdženata'*, Tekstil, 62(7-8), str. 319-328. Preuzeto s:https://hrcak.srce.hr/192029(Datum pristupa: 12.11.2020.)
6. Zenzerović, R., i Peruško, T. (2006). *'KRATKI OSVRT NA MODELE ZA PREDVIĐANJE STEČAJA*', Economic research - Ekonomska istraživanja, 19(2),str. 132-151. Preuzeto s: https://hrcak.srce.hr/21495(Datum pristupa: 12.11.2020.)

Internetski izvori

1. Državni zavod za statistiku (2019). *Kratkoročni pokazatelji industrije u 2018.- proizvodnja, proizvođačke cijene i promet industrije*. Preuzeto s: https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2019/SI-1634.pdf (15.12.2020.)
2. Heather Long (n. d.). *Laundry Detergent History. Love to know*. Preuzeto s: https://cleaning.lovetoknow.com/Laundry_Detergent_History (15.12.2020.)
3. Labud (n. d.). *Povijest*. Preuzeto s: https://www.labud.hr/o-labudu/povijest (15.12.2020.)
4. Ministarstvo zdravstva (n. d.). *Deterdženti*. Preuzeto s: https://zdravlje.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1297/javnozdravstvena-zastita/predmeti-opce-uporabe-1358/deterdzenti-1898/1898(03.12.2020.)
5. Saponia (n. d.). *O nama*. Preuzeto s: https://www.saponia.hr/hr/o-nama/povijest-tvrtke-i-proizvoda/ (15.12.2020.)
6. Sudski registar (n. d.). Saponia d.d. Preuzeto s:https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:030002225(29.10.2020.)
7. Sudski registar (n. d.). HENKEL CROATIA d.o.o. Preuzeto s:https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080016506(03.12.2020.)
8. Sudski registar (n. d.). PROCTER & GAMBLE d.o.o. Preuzeto s:https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080275329(03.12.2020.)
9. Vlada Republike Hrvatske (31.08.2020.). Patenti. Preuzeto s:https://gov.hr/print.aspx?id=1789&url=print(25.10.2020.)

Ostalo

1. Bulaš, A. (04.05.2017). *Sredstva za pranje rublja – Tržište: Deterdženti u plusu, omekšivači u minusu*. jatrgovac.com. Preuzeto s: https://www.jatrgovac.com/sredstva-za-pranje-rublja-trziste-deterdzenti-u-plusu-omeksivaci-u-minusu/(03.12.2020).
2. Kovačević, T. (06.03.2020). *Deterdženti za pranje rublja: Rast vrijednosne prodaje*. progressive.com.hr. Preuzeto s: https://progressive.com.hr/?p=5946(03.12.2020).
3. Krmpotić, Ž. (26.05.2020). *Proizvedeno u Hrvatskoj: Eko deterdženti štite okoliš, a i veš*. 24sata.hr. Preuzeto s: https://www.24sata.hr/lifestyle/proizvedeno-u-hrvatskoj-eko-deterdzenti-stite-okolis-a-i-ves-680086(03.12.2020).
4. Narodne novine (04.08.2015). *Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*, Zagreb: Narodne novine d.d., NN 86/2015 . Preuzeto s:https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html(04.10.2020.)
5. Narodne novine (20.10.2016). *Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja*, Zagreb: Narodne novine d.d., 95/16. Preuzeto s: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_10_95_2052.html(20.10.2020.)
6. Narodne novine (12.03.2008). *Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*. Zagreb: Narodne novine d.d., 30/08. Preuzeto s:https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_03_30_992.html(25.10.2020.)
7. Međunarodni Revizijski Standard (n. d.). *Izvještaj o novčanim tokovima*. Preuzeto s:http://www.srr-fbih.org/File/Download?idFi=278(25.10.2020.)

8. Međunarodni Revizijski Standard (n. d.). Prezentacija financijskih izvještaja. Preuzeto s: http://www.srr-fbih.org/File/Download?idFi=276(25.10.2020.)
9. Pravilnik o deterdžentima (03.01.2011.) Preuzeto s: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_01_1_5.html(03.12.2020.)
10. *Uredba (EZ) br. 648/2004 europskog parlamenta i vijeća od 31. ožujka 2004. o deterdžentima* (31.03.2004). Preuzeto s:https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004R0648&from=HR(03.12.2020.)
11. Zakon (20.04.2019). *Zakon o trgovačkim društvima*. Zagreb: Narodne novine d.d.,111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11,111/12, 68/13, 110/15, 40/19 . Preuzeto s: https://www.zakon.hr/z/546/Zakon-o-trgova%C4%8Dkim-dru%C5%A1tvima(02.10.2020.)
12. Zakon (08.04.2020). *Zakon o računovodstvu*. Zagreb: Narodne novine d.d., 78/15,134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20. Preuzeto s:https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu(02.10.2020.)
13. Zakon (01.01.2020*). Zakon o porezu na dobit*. Zagreb: Narodne novine d.d.,177/04,90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19,32/20. Preuzeto s: https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit(04.10.2020.)
14. Zakon (20.02.2020). *Zakon o patentu*. Zagreb: Narodne novine d.d., 16/20. Preuzeto s:https://www.zakon.hr/z/121/Zakon-o-patentu(06.10.2020.)
15. Zakon (10.10.2020). *Zakon o koncesijama*. Zagreb: Narodne novine d.d., 69/17,107/20. Preuzeto s: https://www.zakon.hr/z/157/Zakon-o-koncesijama(25.10.2020.)
16. *Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 648/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća* od 31.ožujka 2004. godine o deterdžentima (01.04.2019). Preuzeto s:https://www.zakon.hr/z/1671/Zakon-o-provedbi-Uredbe-%28EZ%29-br.-648-2004-Europskoga-parlamenta-i-Vije%C4%87a-od-31.-o%C5%BEujka-2004.-godine-o-deterd%C5%BEentima(03.12.2020.)
17. Ranogajec, B. (20.09.2007). *Proizvođači deterdženata uvode standard proizvodnjeEuroCompact*. poslovni.hr. Preuzeto s: https://www.poslovni.hr/strane/proizvoaci-deterdzenata-uvode-standard-proizvodnje-eurocompact-54571(03.12.2020.)

POPIS TABLICA

Tablica 2.1. Iznosi proizvodnje deterdženata u kg u 2018. godini 5
Tablica 4.3. Pokazatelj Altmanov Z-score 30
Tablica 4.4. Kralicekov DF pokazatelj 31
Tablica 4.5. Referentne vrijednosti DF pokazatelja 31
Tablica 5.1. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za 2014. i 2015. godinu 32
Tablica 5.2. Skraćena bilanca društva Henkel za 2014. i 2015. godinu 33
Tablica 5.3. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za 2015. i 2016. godinu 34
Tablica 5.4. Skraćena bilanca društva Henkel za 2015. i 2016. godinu 34
Tablica 5.5. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za 2016. i 2017. godinu 35
Tablica 5.6. Skraćena bilanca društva Henkel za 2016. i 2017. godinu 36
Tablica 5.7. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za 2017. i 2018. godinu 36
Tablica 5.8. Skraćena bilanca društva Henkel za 2017. i 2018. godinu 37
Tablica 5.9. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Henkel za 2018. i 2019. godinu 38
Tablica 5.10. Skraćena bilanca društva Henkel za 2018. i 2019. godinu 38
Tablica 5.11. Pokazatelji stabilnosti poslovanja Henkel Croatia d.o.o. 39
Tablica 5.12. Altmanov Z-Score pokazatelj društva Henkel od 2015. do 2019. godine 40
Tablica 5.13. Kralicekov DF pokazatelj društva Henkel od 2015. do 2019. godine 40
Tablica 5.15. Skraćena bilanca društva Procter & Gamble za 2014. i 2015. godinu 41
Tablica 5.16. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Procter & Gamble za 2015. i 2016. godinu 42
Tablica 5.17. Skraćena bilanca društva Procter & Gamble za 2015. i 2016. godinu 42
Tablica 5.19. Skraćena bilanca društva Procter & Gamble za 2016. i 2017. godinu 43
Tablica 5.20. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Procter & Gamble za 2017. i 2018. godinu 44
Tablica 5.21. Skraćena bilanca društva Procter & Gamble za 2017. i 2018. godinu 45
Tablica 5.22. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Procter & Gamble za 2018. i 2019. godinu 45
Tablica 5.23. Skraćena bilanca društva Procter & Gamble za 2018. i 2019. godinu 46
Tablica 5.24. Pokazatelji stabilnosti poslovanja Procter & Gamble d.o.o. 46
Tablica 5.25. Altmanov Z-Score pokazatelj društva Procter & Gamble od 2015. do 2019. godine 47
Tablica 5.26. Kralicekov DF pokazatelj društva Procter & Gamble od 2015. do 2019. godine 47
Tablica 5.27. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za 2014. i 2015. godinu 48
Tablica 5.28. Skraćena bilanca društva Saponia za 2014. i 2015. godinu 49
Tablica 5.29. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za 2015. i 2016. godinu 49
Tablica 5.30. Skraćena bilanca društva Saponia za 2015. i 2016. godinu 50
Tablica 5.31. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za 2016. i 2017. godinu 50
Tablica 5.32. Skraćena bilanca društva Saponia za 2016. i 2017. godinu 51
Tablica 5.33. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za 2017. i 2018. godinu 52

Tablica 5.34. Skraćena bilanca društva Saponia za 2017. i 2018. godinu 52
Tablica 5.35. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Saponia za 2018. i 2019. godinu 53
Tablica 5.36. Skraćena bilanca društva Saponia za 2018. i 2019. godinu 54
Tablica 5.37. Pokazatelji stabilnosti poslovanja Saponia d.d. 54
Tablica 5.38. Altmanov Z-Score pokazatelj društva Saponia od 2015. do 2019. godine 55
Tablica 5.39. Kralicekov DF pokazatelj društva Saponia od 2015. do 2019.godine 56
Tablica 5.40. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za 2014. i 2015. godinu 56
Tablica 5.41. Skraćena bilanca društva Labud za 2014. i 2015. godinu 57
Tablica 5.42. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za 2015. i 2016. godinu 58
Tablica 5.43. Skraćena bilanca društva Labud za 2015. i 2016. godinu 58
Tablica 5.44. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za 2016. i 2017. godinu 59
Tablica 5.45. Skraćena bilanca društva Labud za 2016. i 2017. godinu 60
Tablica 5.46. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za 2017. i 2018. godinu 60
Tablica 5.47. Skraćena bilanca društva Labud za 2017. i 2018. godinu 61
Tablica 5.48. Skraćeni račun dobiti i gubitka društva Labud za 2018. i 2019. godinu 61
Tablica 5.49. Skraćena bilanca društva Labud za 2018. i 2019. godinu 62
Tablica 5.51. Altmanov Z-Score pokazatelj društva Labud od 2015. do 2019.godine 63
Tablica 5.52. Kralicekov DF pokazatelj društva Labud od 2015. do 2019. godine 64
Tablica 6.1. Pokazatelji sigurnosti poslovanja društva u 2015. godini 65
Tablica 6.2. Pokazatelji sigurnosti poslovanja društva u 2016. godini 66
Tablica 6.3. Pokazatelji sigurnosti poslovanja društva u 2017. godini 67
Tablica 6.4. Pokazatelji sigurnosti poslovanja društva u 2018. godini 68
Tablica 6.5. Pokazatelji sigurnosti poslovanja društva u 2019. godini 69
Tablica 6.6. Pokazatelji uspješnosti poslovanja društva u 2015. godini 70
Tablica 6.7. Pokazatelji uspješnosti poslovanja društva u 2016. godini 71
Tablica 6.8. Pokazatelji uspješnosti poslovanja društva u 2017. godini 72
Tablica 6.9. Pokazatelji uspješnosti poslovanja društva u 2018. godini 72
Tablica 6.10. Pokazatelji uspješnosti poslovanja društva u 2019. godini 73
Tablica 6.11. Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva u 2015. godini 74
Tablica 6.12. Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva u 2016. godini 74
Tablica 6.13. Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva u 2017. godini 75
Tablica 6.14. Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva u 2018. godini 75
Tablica 6.15. Pokazatelji aktivnosti poslovanja društva u 2019. godini 76
Tablica 6.16. Usporedba Altmanovog Z-scora u 2015. godini 76
Tablica 6.17. Usporedba Altmanovog Z-scora u 2016. godini 77
Tablica 6.18. Usporedba Altmanovog Z-scora u 2017.godini 77
Tablica 6.19. Usporedba Altmanovog Z-scora u 2018.godini 77

Tablica 6.20. Usporedba Altmanovog Z-scora u 2019. godini 78
Tablica 6.21. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja u 2015. godini..... 78
Tablica 6.22. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja u 2016. godini..... 79
Tablica 6.23. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja u 2017. godini..... 79
Tablica 6.24. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja u 2018. godini..... 80
Tablica 6.25. Usporedba Kralicekovog DF pokazatelja u 2019. godini..... 80

POPIS SLIKA

Slika 4.1. Znanstveni prikaz predviđanja stečaja 25
Slika 4.2. Metode pokazatelja analize 26

ŽIVOTOPIS

OSOBNE INFORMACIJE

Jasmina Anlar, Lanište 11b, 10 000 Zagreb (Hrvatska), broj telefona : 0997218650

email: anlarjasmina@gmail.com

Spol: Žensko

Datum rođenja: 22.01.1994.

Državljanstvo: hrvatsko

RADNO ISKUSTVO

01/2012 do 06/2012

Prodajni agent. B.net Hrvatska d.o.o.

Vrtni put 1, 10 000 Zagreb (Hrvatska)

07/2014 do 12/2014

Sales Coordinator centra. ISKON INTERNET d.d.

Ulica Florijana Andrašeca 20, 10 000 Zagreb (Hrvatska)

01/2016 do 08/2018

Asistent uprave. Bleu Homme d.o.o.

Slavonska avenija 3, 10 000 Zagreb (Hrvatska)

09/2019 do 05/2020

Referent u rentacaru. Viator d.o.o.

Kralja Držislava 6, 20 000 Split (Hrvatska)

POZNAVANJE STRANIH JEZIKA

Engleski: C1

Turski: A1

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

01/2012 do 01/2016

Stručna prvostupnica (baccalaureus) Smjer Turistički menadžment

Veleučilište VERN', 10 000 Zagreb (Hrvatska)

01/2017 do danas Diplomski studij Računovodstva i financija

Veleučilište VERN', 10 000 Zagreb (Hrvatska)